PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXVIII Nr. 7960 | Miercuri 29 ianuarie 1969 | 8 PAGINI — 40 BANI

TABLOUL VIGUROS, DINAMIC AL ECONOMIEI NAȚIONALE ÎN ANUL 1968

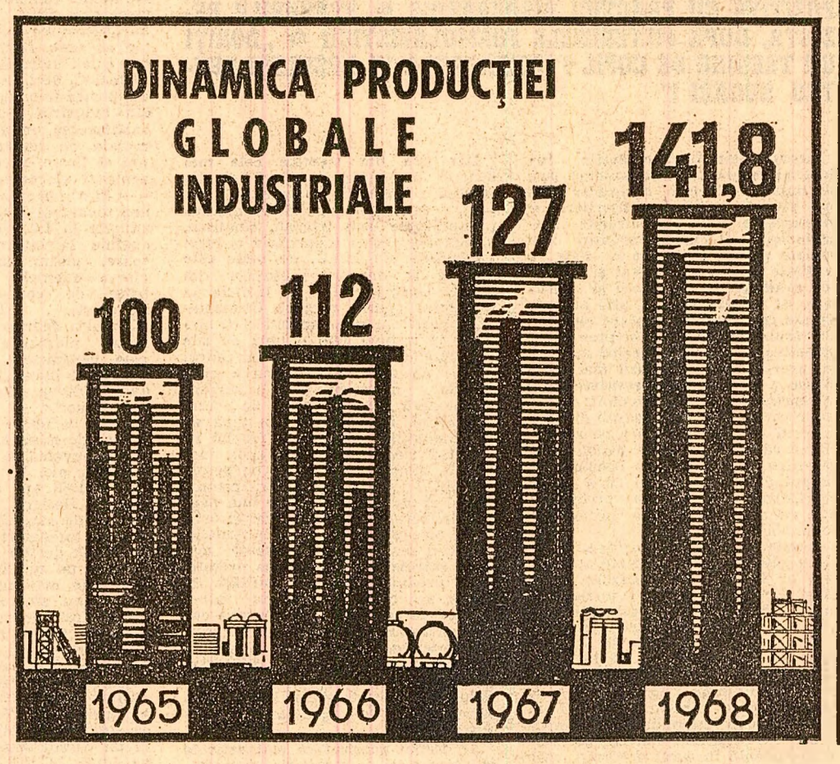

Oamenii muncii din țara noastră au luat cunoștință cu vie satisfacție de rezultatele consemnate de **Comunicatul cu privire la îndeplinirea planului de stat de dezvoltare a economiei naționale a Republicii Socialiste România pe anul 1968**, publicat în presa de ieri. În tabloul însuflețitor al realizărilor înfățișate de comunicat, întregul nostru popor își vede materializate strădaniile și activitatea sa creatoare, desfășurate pe parcursul celui de-al treilea an al cincinalului, pentru înfăptuirea cu succes a programului de dezvoltare și înflorire multilaterală a patriei elaborat de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român.

Cifrele și datele comunicatului evidențiază cu putere că în 1968, ca și în ceilalți doi ani precedenți, au fost obținute realizări de seamă în toate domeniile vieții economice și sociale. Sarcinile planului cincinal pentru perioada 1966—1968 s-au înfăptuit cu succes. Au continuat în ritm susținut industrializarea socialistă a țării, modernizarea agriculturii, dezvoltarea științei, culturii și artei, a crescut bunăstarea oamenilor muncii. **„Dezvoltarea economiei naționale și ridicarea nivelului de trai al maselor în primii ani ai cincinalului** — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la plenara C.C. al P.C.R. din decembrie 1968 — **ilustrează realismul programului elaborat de Congresul al IX-lea, constituie o puternică dovadă a hotărîrii și abnegației cu care întregul nostru popor muncește pentru îndeplinirea sa".**

Progresele înregistrate în 1968 în dezvoltarea economică și, în primul rînd, în creșterea cantitativă și calitativă a producției materiale, adăugîndu-se în mod firesc realizărilor din anii anteriori, atestă cu pregnanță afirmarea tot mai puternică a României socialiste ca o țară cu o economie dinamică, în plin proces de modernizare și maturizare. În acest sens, rețin atenția datele care înfățișează tabloul de ansamblu al dezvoltării economiei naționale. Produsul social, întruchipare a masei de bunuri — mijloace de producție și bunuri de consum create în întreaga sferă a producției materiale — a crescut în 1968 cu 7,5 la sută față de 1967 și cu 30,2 la sută față de 1965, iar venitul național — care reprezintă valoarea nou creată de munca productivă — a sporit cu 7 la sută și, respectiv, 26,2 la sută. **În 1968, producția globală industrială a crescut cu 11,6 la sută față de 1967, sarcinile planului de stat fiind depășite cu peste un miliard de lei.**

Comunicatul relevă că, **în perioada 1966—1968, producția globală industrială a crescut cu 41,8 la sută,** într-un ritm mediu anual de 12,3 la sută, față de 10,7 la sută prevăzut prin planul cincinal pentru această perioadă. Pe baza unui asemenea ritm **s-a consolidat poziția industriei ca ramură dominantă, conducătoare în ansamblul economiei naționale.** Citeva date comparative sînt semnificative pentru nivelul atins în dezvoltarea industrială a țării. Producția globală industrială a anului 1968 depășește pe cea realizată în întreaga perioadă a primului cincinal (1951—1955); industria noastră a produs anul trecut în numai 27 de zile cît în întregul an 1938.

Piatra unghiulară a acestor realizări o constituie **continuarea în ritm susținut a industrializării socialiste pe care Congresul al IX-lea al P.C.R. a situat-o în centrul politicii economice a partidului.** Elocvent în acest sens este faptul că ritmurile cele mai înalte au fost realizate în ramurile industriale care asigură valorificarea superioară a materiilor prime și exercită o funcție esențială în ridicarea nivelului tehnic al economiei — energia electrică și termică, metalurgia, construcția de mașini și chimia — ale căror sarcini stabilite prin planul cincinal pentru perioada 1966—1968 au fost îndeplinite și depășite. Concomitent, s-a accentuat ritmul de creștere a producției bunurilor de consum, ceea ce dovedește preocuparea sporită a conducerii partidului nostru pentru lichidarea rămînerii în urmă a acestui sector industrial, în scopul satisfacerii în condiții tot mai bune a cerințelor crescinde ale populației. Este concludent în această privință faptul că în primii trei ani ai cincinalului, producția industriei ușoare a crescut anual în medie cu 11,8 la sută, într-un ritm superior celui prevăzut, fiind în 1968 cu aproape 40 la sută mai mare decît în 1965.

Ca o trăsătură caracteristică deosebit de importantă a realizărilor obținute în 1968 se desprinde **accentuarea rolului factorilor calitativi în dezvoltarea economică, în procesul de industrializare.** Realizarea unor ritmuri înalte de creștere a producției a avut loc prin amplificarea eforturilor pentru organizarea mai rațională a producției și a muncii în întreprinderi, ceea ce a creat condiții pentru folosirea mai bună a mijloacelor materiale și a forței de muncă, contribuind la sporirea productivității muncii, reducerea costurilor și ridicarea eficienței economice. Productivitatea muncii în industrie a crescut în 1968 cu 6,8 la sută, depășindu-se sarcina planificată, iar prețul de cost al producției-marfă a fost redus față de prețul de cost mediu din 1967 cu aproape 2 la sută, realizîndu-se economii în valoare de peste 3 miliarde lei. Concomitent, în 1968 s-au realizat produse cu caracteristici superioare, s-a diversificat producția în diferite ramuri, în funcție de

(Continuare în pag. a III-a)

PAGINA A V-A

OMUL FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU EL ÎNSUȘI...
- Experiențe de viață pe fondul datoriei sociale
- Amara trezire din zori

PAGINA A VI-A

PROGRESUL METALURGIEI în obiectivul cercetării științifice

Plenara Consiliului Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție

În zilele de 27 și 28 ianuarie au avut loc lucrările plenarei Consiliului Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție.

La ședința de marți au luat parte tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaraș, Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin, Manea Mănescu, Iosif Banc, Mihai Gere, Dumitru Popescu, membri ai C.C. al P.C.R. și ai guvernului.

La lucrările plenarei au participat, de asemenea, prim-secretari ai comitetelor județene de partid, președinții uniunilor județene ale cooperativelor agricole, directorii direcțiilor agricole județene, conducătorii institutelor de cercetări din agricultură și ai unor stațiuni experimentale, președinții unor cooperative agricole, secretari ai unor comitete de partid comunale și din cooperative agricole.

În cadrul lucrărilor plenarei, la dezbaterea problemelor cuprinse în ordinea de zi au luat cuvîntul tovarășii: Marin Argint, președintele Uniunii județene a C.A.P. Ilfov, Ion Popa, președintele C.A.P. Bălcaciu, județul Alba, Gheorghe Ghinea, prim-secretar al Comitetului județean Botoșani al P.C.R., Pavel Rizo, președintele C.A.P. Valea lui Mihai, județul Bihor, ing. Ion Mănoiu, directorul Direcției agricole județene Brașov, Gheorghe Postolache, președintele C.A.P. Țifești, județul Vrancea, ing. Constantin Timirgaziu, directorul stațiunii experimentale agricole Secuieni, județul Neamț, Serghei Melniciuc, președintele C.A.P. Independența, județul Galați, ing. Alexandru Galoș, președintele Uniunii județene a C.A.P. Cluj, Gheorghe Paloș, prim-secretar al Comitetului județean Gorj al P.C.R., ing. Traian Moraru, directorul I.M.A. Castelu, județul Constanța, Stelian Mălnășan, secretarul Comitetului de partid din C.A.P. Crăguești, județul Mehedinți, Toader Miron, președintele C.A.P. Cosmești, județul Iași, Anghel Mircea, președintele C.A.P. Grindu, județul Ialomița, ing. Ion Oprea, președintele Uniunii județene a C.A.P. Timiș, Gheorghe Roșu, prim-vicepreședinte al Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, Silviu Strasser, președintele Uniunii județene a C.A.P. Bacău, Dumitru Tircolea, președintele C.A.P. Buzescu, jud. Teleorman, Ioana Marinaș, secretar al Comitetului de partid din C.A.P. Jiblea, județul Vîlcea, Laurențiu Schop, președintele C.A.P. Alțînea, județul Sibiu, Ion Rușinaru, președintele Băncii Agricole, Ion Apostolescu, președintele Uniunii județene a C.A.P. Brăila, Gheorghe Blaj, prim-secretar al Comitetului județean Maramureș al P.C.R., Milica Giura, președintele Uniunii județene a C.A.P. Mureș, Nicolae Ștefan, șeful Departamentului pentru valorificarea legumelor și fructelor, Gheorghe Petrescu, prim-secretar al Comitetului județean Dolj al P.C.R., Maria Zidaru, președinta C.A.P. Păulești, județul Satu Mare, Nicolae Giosan, președintele Consiliului Superior al Agriculturii, Marin Vlad, secretar al Comitetului de partid din C.A.P. Crovu, jud. Dîmbovița.

Plenara a analizat pe larg activitatea desfășurată de uniunile cooperatiste în cei aproape 3 ani care au trecut de la constituirea lor, rezultatele obținute în întărirea economică și organizatorică a cooperativelor, aportul agriculturii cooperatiste la dezvoltarea economiei naționale. Alături de succesele obținute în dezvoltarea agriculturii socialiste și în creșterea veniturilor cooperatorilor, vorbitorii au relevat neajunsuri care mai există în unele sectoare ale activității Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție. Au fost propuse o serie de măsuri menite să ducă la îmbunătățirea și perfecționarea activității Uniunii Naționale și a uniunilor județene în îndrumarea și sprijinirea cooperativelor agricole în vederea folosirii tuturor resurselor pentru dezvoltarea în continuare a producției și veniturilor.

Vorbitorii au făcut propuneri pentru realizarea integrală și în cele mai bune condiții a sarcinilor ce revin sectorului agricol cooperatist din planul de stat pe anul 1969.

Primit cu vii și îndelungi aplauze a luat cuvîntul tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU.**

★

În cea de-a doua parte a ședinței din 28 ianuarie a. c. plenara a adoptat regulamentul privind aplicarea normelor statutare de organizare și retribuire a muncii în cooperativele agricole de producție.

Plenara a adoptat o hotărîre privind îmbunătățirea activității de îndrumare a cooperativelor agricole și asigurarea condițiilor pentru realizarea sarcinilor de plan pe anul 1969.

Uniunile, se arată în hotărîre, vor îndruma cooperativele agricole ca adunările generale să analizeze temeinic și multilateral resursele de care dispun pentru spo-

(Continuare în pag. a VII-a)

ÎN ÎNTÎMPINAREA ALEGERILOR PENTRU MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ ȘI CONSILIILE POPULARE

AUTORITATEA SOCIALĂ A MANDATULUI DE DEPUTAT

Gheorghe PANĂ
prim-secretar al Comitetului județean de partid, președintele Comitetului executiv al Consiliului popular județean provizoriu Brașov

Personalitate complexă a vieții noastre sociale, **deputatul își îmbogățește necontenit mandatul cu răspunderi de cea mai mare importanță în concertul efortului general al poporului nostru pentru înfăptuirea programului de dezvoltare multilaterală a țării.** Numele multor deputați s-au legat în acești ani de realizări majore în localitățile în care aceștia activează, de soluționarea unor probleme importante în interesul maselor largi de cetățeni. Oameni întreprinzători, cu inițiativă și pasiune, cu sensibilitate la bucurile ori la necazurile celor care i-au ales, la propunerile lor, deputații, în marea lor majoritate, au știut să-și consacre timp și energie pentru realizarea diferitelor sugestii, pentru lichidarea unor neajunsuri, pentru mersul înainte al vieții noastre sociale.

Cu atît mai mult în condițiile actuale, cînd realizarea programului de dezvoltare a fiecărui județ, a fiecărei unități teritorial-administrative de bază a devenit o sarcină complexă, **deputatului i se cer o activitate intensă, însușiri politice, profesionale și morale deosebite, o viziune modernă asupra funcției sale sociale.** Perfecționările care au fost aduse vieții noastre economice și sociale în baza documentelor Congresului al IX-lea și ale Conferinței Naționale a partidului dau cele mai bune rezultate acolo unde acționează oameni energici, talentați, temeinic pregătiți, animați de atașament profund față de cauza socialismului, care se preocupă continuu de ridicarea competenței lor, acționînd cu un tot mai înalt spirit de responsabilitate civică. Tocmai aceste însușiri dau autoritate deputaților noștri, în fața maselor, care-i înconjoară cu stimă și încredere.

„A trecut perioada diletantismului — spunea recent secretarul general al Comitetului Central al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu — **acum se cere muncă, muncă și iar muncă, deoarece rezolvarea**

(Continuare în pag. a II-a)

ÎN ZIARUL DE AZI:

- DE LA CREATOR PÎNĂ LA VITRINĂ
- METAMORFOZE ÎN APROVIZIONAREA TEHNICO-MATERIALĂ A UNOR ÎNTREPRINDERI
- EXIGENȚE ALE ACTIVITĂȚII POLITICO-EDUCATIVE ÎN UNIVERSITATE
- CUPRINDERE ȘI ANALIZĂ ÎN RETROSPECTIVA LITERARĂ

ÎN DEZBATEREA COMISIEI ECONOMICE O.N.U.

Colaborarea tehnico-științifică intereuropeană

CORESPONDENȚA DE LA HORIA LIMAN

În zilele noastre, cînd știința și tehnica joacă un rol din ce în ce mai important în dezvoltarea economică, cooperarea internațională apare ca o necesitate obiectivă, ca o expresie a imperativului creării unui circuit viu de valori materiale și spirituale între toate popoarele. Viața însăși confirmă însemnătatea deosebită pe care o prezintă promovarea cooperării științifice și tehnologice, fără discriminări, care se afirmă tot mai pregnant, pe deasupra tendințelor de scindare sau blocare a relațiilor dintre state.

Acesta este spiritul în care s-au desfășurat lucrările recentei reuniuni de la Geneva a expertilor guvernamentali pentru cooperarea științifică și tehnică, organizată de Comisia economică a O.N.U. pentru Europa.

Progresul tehnic ca factor esențial al creșterii economice a fost una din temele de bază ale dezbaterilor acestei reuniuni. Importanța problemei apare pregnant dintr-un document prezentat reuniunii și care subliniază că aportul factorului tehnic în creșterea produsului național brut a reprezentat, în perioada 1945—1959, în opt țări din Europa occidentală, un procent variind între 51 și 75 la sută.

Această dezvoltare a tehnicii este inseparabil legată de pătrunderea masivă a științei în activitatea productivă. În majoritatea țărilor europene cercetarea științifică s-a dezvoltat într-un ritm extrem de rapid în anii postbelici. Cheltuielile consacrate cercetărilor și dezvoltării în Olanda, de pildă, au fost de două ori mai mari în 1964 decît în 1959, iar Iugoslavia a afectat în acest scop pentru anul 1970 credite reprezentînd dublul celor din 1966.

Reuniunea de la Geneva a fost, după cum se știe, inițiată în țara noastră, prin propunerea — adoptată în unanimitate — din aprilie 1967, cu prilejul jubileului de două decenii de activitate a Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa. Desfășurarea ei a confirmat încă o dată rolul activ al României în cadrul comisiei — și, în general, ca militantă pentru cauza colaborării internaționale. Delegația noastră a relevat necesitatea dezvoltării activităților Comisiei economice pentru Europa în domeniul cooperării științifice și tehnice, subliniind că organizația n-a epuizat sectoarele în care-și poate aduce o contribuție utilă. În același spirit s-au pronunțat și alte delegații (Belgia, Franța etc.) care au apreciat valoarea reuniunii prin prisma posibilității de a examina mijloacele de lărgire și intensificare a cooperării bilaterale în condiții reciproc avantajoase.

Reuniunea și-a demonstrat utilitatea prin aprofundarea problemelor favorizării unei mai bune cooperări

(Continuare în pag. a VIII-a)

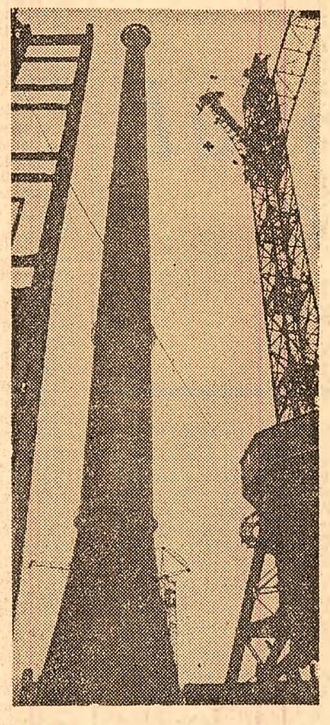

Coșul de fum al Centralei termoelectrice din Deva

Foto: S. Cristian

DEVA — în fluxul energetic al socialismului

FIȘE MONOGRAFICE

de Vasile NICOROVICI

Deva de astăzi, Deva nouă, renaște sub zodia scînteii electrice. Construcția, în această zonă, a unei mari centrale electrice a declanșat impulsul hotărîtor. Literalmente sub ochii noștri imaginea orașului se schimbă cu rapiditate. Este vorba despre o altă Devă decît cea pe care o cunoașteți din cărțile de geografie, sau pe care poate ați cercetat-o nemijlocit, ca vizitatori, acum cîțiva ani. Afirm aceasta ca unul care m-am aflat în ambele ipostaze în aceste locuri în ultimul deceniu și jumătate.

Dar întrucît impresiile — se știe — sînt inevitabil subiective, să le confirmăm prin limbajul precis și obiectiv al cifrelor statistice. Vechea Devă — deși centru administrativ de județ — cunoștea un ritm de viață și o evoluție extrem de lente. Populația orașului în 1930: 10 594; în 1948: 12 959. Deci în aproape două decenii un spor infim, de circa 2 400 de oameni. Și acum luați în considerație o altă cifră: 34 186. Este numărul locuitorilor orașului în anul 1968. Deci în alte două decenii — ale socialismului — populația orașului se triplează! Sporul acesta e mai evident în ultimii trei ani, cifrîndu-se la circa 7 000 de oameni.

Apoi, alte argumente obiective, exprimate tot cifric, care scot în evidență ridicarea „tonusului vital" al Devei. În 1948 orașul avea 4 240 de locuințe. În anii socialismului s-au edificat 4 828 de apartamente (dintre care 2 542 din anul 1965 și pînă astăzi). Deci numărul locuințelor noi (realizate practic în ultimul deceniu) întrece, ca volum și confort, tot ceea ce s-a clădit aici de la obîrșia orașului. Aceste construcții noi s-au concretizat în apariția unor cartiere — Gojdu și Progresul — în profilarea unor străzi, ca și în clădirea unui centru modern al orașului, cu edificii publice și comerciale, care se îmbină cu vechiul bulevard central, prelungindu-i fluxul într-o nouă perspectivă urbanistică.

Trecutul și prezentul, înscrise în marile edificii arhitectonice, stau față în față, se întrepătrund, dînd la iveală farmecul aparte al acestui oraș de pe cursul de mijloc al Mureșului. Privind spre artera nouă din centrul Devei, vezi un spațiu larg, mărginit de blocuri moderne, cu magazine la parter — imagine deasupra căreia se profilează, la orizont, un bloc turn. Întorcîndu-ți privirile spre cealaltă parte, obții acea priveliște atît de specifică orașului: dealul abrupt, conic, ridicat de-a dreptul din cîmpie, ca o piramidă, avînd în vîrf vestigiile unei cetăți vechi — cetatea Devei — clădită în secolul XIII. Urme mai vechi însă, care atestă existența unor așezări omenești, ne urcă în timp pînă la romani și daci — pînă în epoca bronzului. În secolul XIV, Deva împreună cu satele înconjurătoare constituie un „district militar valah", ajuns la strălucire ve timpul Corvineștilor. Cu timpul, orașul devine un centru al nobilimii și este luat cu asalt, în sec. XVIII, de țăranii

(Continuare în pag. a VII-a)

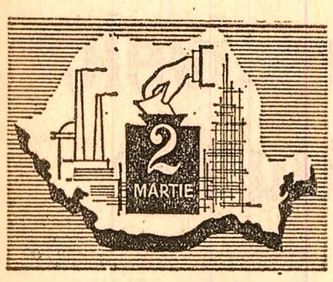

ÎN ÎNTÎMPINAREA ALEGERILOR PENTRU MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ ȘI CONSILIILE POPULARE

Agendă electorală

În orașele Tecuci, Bereşti, Tg. Bujor şi în numeroase comune şi sate din judeţul Galaţi au loc în aceste zile numeroase manifestări cultural-artistice închinate alegerilor. Cetăţenii din Cosmeşti, de pildă, au ascultat expunerea „Valoarea socială şi etică a muncii", axată pe aspectele caracteristice social-economice ale satului lor, iar la Barcea, Fundeni, Bereşti şi în alte localităţi au avut loc concursuri pe tema — trecutul istoric al poporului nostru. În cadrul manifestărilor culturale au fost incluse, de asemenea, filme documentare care au fost vizionate de peste 11 000 de spectatori.

Aceeaşi vie activitate cultural-artistică se desfăşoară în comunele şi satele judeţului Brăila. Cetăţenii din comuna Berteştii de Jos şi cei din Bărăganu au audiat conferinţele „Democratism şi progres social", „Creşterea nivelului de trai în anii construcţiei socialiste". La căminul cultural din comuna Jirlău a fost organizat un simpozion avînd drept subiect „Alegerile în opera lui I. L. Caragiale". Au vorbit cadre didactice, tineri care votează pentru prima oară. La Dudeşti, Victoria, Vişani, Zăvoaia şi în alte localităţi au avut loc întîlniri cu specialiştii din agricultură, în cadrul cărora s-a discutat despre dinamica producţiei agricole în condiţiile mecanizării şi chimizării, despre realizările obţinute de cooperatori în sporirea averii obşteşti şi a venitului personal, despre drepturile femeii în orînduirea socialistă.

În sprijinul campaniei electorale, la Iaşi se află sub tipar broşura „Meleaguri ieşene — cifre, fapte, împliniri". De asemenea, o imagine a realizărilor înfăptuite în ultimii ani, în această parte a ţării, este ilustrată în fotomontajul intitulat „Dezvoltarea economică şi social-culturală a judeţului Iaşi". El reflectă faptul că producţia globală industrială a judeţului Iaşi a crescut în 1968 de 16 ori faţă de anul 1950, că întreprinderile din judeţ îşi exportă produsele în 48 de ţări. De asemenea, din cuprinsul fotomontajului reiese că pe ogoare au lucrat anul trecut 4 530 de tractoare, că Iaşul universitar numără în prezent aproape 24 000 de studenţi la cursuri de zi şi fără frecvenţă.

(Agerpres)

Autoritatea socială a mandatului de deputat

(Urmare din pag. I)

fiecărei probleme, oricît ar părea de măruntă cere eforturi, pricepere, cunoştinţe temeinice". Competenţa deputaţilor noştri este o garanţie a eficienţei activităţii lor obşteşti. Ei sînt ascultaţi cu toată încrederea atunci cînd pe cartea lor de vizită sînt înserate meritate aprecieri privind atitudinea faţă de sarcinile profesionale, cînd tovarăşii lor de muncă şi de viaţă îi recunosc ca **modele de conduită în activitatea de producţie, în viaţa ştiinţifică şi culturală, în munca politică şi de stat.**

Frontul Unităţii Socialiste se prezintă în judeţul Braşov cu candidaturile unor muncitori cunoscuţi pentru rezultatele obţinute în producţie, maiştri, tehnicieni şi ingineri, buni organizatori şi conducători ai vieţii economice, inovatori cu renume, ţărani cooperatori şi alţi lucrători ai satelor, harnici şi pricepuţi, intelectuali cu prestigioasă afirmare pe plan local şi naţional. Indiscutabila lor competenţă profesională se va reflecta, fără îndoială, în destoinicia şi, deci, în eficienţa cu care îşi vor aduce contribuţia la dezvoltarea economiei, ştiinţei şi culturii locale, la ridicarea, în continuare, a nivelului de trai material şi spiritual al poporului nostru. Competenţă înseamnă, în acelaşi timp, **o aprofundată cunoaştere a politicii ştiinţifice a partidului nostru** — cerinţă esenţială pentru ca deputatul să stie să-i călăuzească pe alegători şi să le coordoneze eforturile în conformitate cu sarcinile actuale şi de perspectivă care stau în faţa judeţelor, oraşelor şi comunelor noastre.

Pe de altă parte, constituie o preocupare pentru noi **înarmarea deputaţilor cu cunoaşterea temeinică a legilor statului, a normelor şi modului de organizare şi funcţionare a diferitelor instituţii şi organizaţii** — în care scop folosim forme diferite, încît fiecare să ştie unde şi cum pot să fie soluţionate diferitele probleme ridicate de alegători.

În cadrul adunărilor de propunere a candidaţilor, alegătorii au evidenţiat, de regulă, în biografiile acestora, şi integritatea lor morală, faptul că sînt **exemple de conduită în familie şi societate.** Sporirea rolului şi sarcinilor consiliilor populare implică mărirea obligaţiilor celor ce le compun, presupunînd totodată promovarea unor deputaţi a căror energie, competenţă profesională, artă de a conduce să se îmănuncheze organic cu **înalte însuşiri morale.**

Deunăzi mi s-a relatat un fapt a cărui semnificaţie nu poate fi trecută cu vederea: între colegii de muncă ai tovarăşului Florea Bujoreanu, unul din decanii de vîrstă ai deputaţilor braşoveni, şi cetăţenii din cartierul unde locuieşte acesta, a avut loc o adevărată „dispută". Şi unii şi alţii îl preferau deputăţia. Faptul este cît se poate de firesc, fiind vorba de un om cu un înalt spirit gospodăresc, a cărui viaţă s-a contopit, într-un fel, cu cea a cartierului, care nu cunoaşte ceva mai presus decît **slujirea cu dăruire deplină a intereselor obşteşti ce i-a acordat mandatul.** Despre acest deputat vorbesc cu recunoştinţă şi locuitorii unui sat unde, deputat fiind, a ştiut să mobilizeze toată suflarea — bărbaţi, femei, tineri şi vîrstnici — la înălţarea unor diguri pentru stăvilirea alunecărilor de teren, care ameninţau pur şi simplu existenţa satului. Şi astăzi, în semn de preţuire, sătenii numesc aceste stăvilare „digurile lui nea Florică Bujoreanu". Desigur, asemenea exemple sînt multe. Numeroase realizări importante se leagă în conştiinţa oamenilor de numele unor asemenea deputaţi.

Deputaţii judeţului nostru îşi aduc contribuţia la rezolvarea tuturor problemelor ridicate de dezvoltarea vieţii materiale şi spirituale. În principal însă preocuparea lor se îndreaptă, cum e şi firesc, **spre organizarea şi conducerea eficientă a economiei locale,** aceasta reflectîndu-se în realizările unităţilor industriale şi agricole. Bogate sînt şi rezultatele obţinute de deputaţii braşoveni **în activitatea social-culturală.** Numai în anul 1968 s-au efectuat, prin acţiuni patriotice şi contribuţie voluntară băneească aproape 200 de obiective, din care peste 50 de săli de clasă, grădiniţe de copii, cămine culturale şi obiective sanitare, zeci de poduri, fîntîni şi altele în valoare de circa 3 480 000 lei. Acestea constituie unităţi de măsură în aprecierea spiritului gospodăresc, întreprinzător al deputaţilor.

După cum se ştie, **deputatul îşi exercită în primul rînd autoritatea în cadrul consiliului popular în care a fost ales,** participînd la elaborarea hotărîrilor şi, pe baza propriei experienţe şi cunoştinţe, atunci cînd este cazul, şi la iniţierea unor măsuri cu caracter mai general. Aş aminti, bunăoară, în sprijinul acestei afirmaţii, exemplul medicului Iuliana Moga. Iniţiind şi conducînd un amplu studiu pe planul stomatologiei infantile, a contribuit, prin concluziile puse la dispoziţia autorităţilor locale, la elaborarea unui complex de măsuri menit să înlăture în mare parte unele fenomene negative constatate. În felul acesta, aportul deputatului şi-a sporit şi mai mult valoarea socială.

Aşa cum subliniia tovarăşul Nicolae Ceauşescu la plenara C.C. al P.C.R. din 16—17 decembrie 1968, va trebui să desfăşurăm o muncă intensă, plină de abnegaţie, pentru a duce la bun sfîrşit marile obiective ce ni le-am stabilit, obiective ce înseamnă o înaltă răspundere şi pentru realizarea cărora va trebui să muncim neobosiţi, zi şi noapte. Aceasta presupune sarcini complexe şi pentru deputaţi. Spre a-şi îndeplini cu autoritate şi răspundere sporită mandatul încredinţat de alegători, ei trebuie să manifeste întotdeauna **promptitudine în înlăturarea neajunsurilor pe care le sesizează sau care le sînt semnalate,** să intervină cu exigenţă pentru eliminarea cauzelor acestora. În cadrul unei sesiuni a consiliului popular judeţean, deputatul Ion Lumînaru, făcîndu-se ecoul opiniei alegătorilor, a cerut comitetului executiv ca în decurs de cîteva zile să formuleze un răspuns concret în legătură cu perspectivele modernizării unor străzi de largă circulaţie din Braşov, uitate de edilii oraşului. Răspunsul nu putea fi altul decît enunţarea unor măsuri care să lichideze operativ neajunsurile semnalate. Este un mic exemplu, însă el demonstrează responsabilitatea deputatului care poate mişca lucrurile din loc, înlătura manifestările de formalism. În această viziune a fost primită cu satisfacţie prevederea — înscrisă în legea privind funcţionarea consiliilor populare — potrivit căreia deputaţii sînt investiţi cu **dreptul de a interpela comitetele executive şi pe membrii acestora, pe conducătorii organelor locale şi de specialitate ale administraţiei de stat, precum şi ai organizaţiilor şi instituţiilor subordonate consiliilor populare** în legătură cu calitatea muncii ce o desfăşoară.

Se înţelege de la sine că **spiritul de concepţie, capacitatea creatoare constituie pentru fiecare deputat o însuşire definitorie.** Dar nu la fel de bine se înţelege faptul că fiecărui consiliu popular îi revine îndatorirea fundamentală de a solicita permanent activitatea deputaţilor. Am constatat cu surprindere că unele comitete executive comunale sau orăşeneşti iau adesea decizii în probleme importante fără ca în prealabil să fie consultaţi toţi deputaţii interesaţi în rezolvarea lor. Ne-au fost invocate unele pretinse „greutăţi" legate de timpul deputatului, de operativitatea care se impune în elaborarea unor măsuri şi altele asemănătoare. Apreciem ca nefondate astfel de „argumente", urmare a unui stil de muncă defectuos, pompieristic, cu o modestă eficienţă în ultimă instanţă. Ne străduim să oferim, în schimb, exemplul unor foarte utile şi bine organizate consultări ale deputaţilor în problemele pe care le analizează comitetul executiv al consiliului popular judeţean. Reţin, de pildă, modul în care a fost chemată în ajutor capacitatea creatoare a unor deputaţi în stabilirea de soluţii optime privind valorificarea unor resurse locale în scopul creşterii producţiei de materiale de construcţii. Invitaţiei noastre i s-a răspuns cu o adevărată avalanşă de idei, încît la data ţinerii şedinţei aveam „în portofoliu" zeci de propuneri dintre cele mai preţioase. M-aş referi la un singur exemplu: deputaţii dintr-o comună din preajma Făgăraşului — este vorba de Veneţia — ne-au recomandat, pe baza unei documentaţii competente, utilitatea organizării unei unităţi economice comunale. În primul an de exploatare a materialului de construcţii, această unitate, pentru a cărei constituire nu au fost necesare nici un fel de investiţii, avea să se înscrie cu un beneficiu de peste 200 000 lei, ceea ce reprezintă cam o jumătate din întregul buget anual al comunei respective.

Aprecierile pe care alegătorii le fac la adresa deputaţilor noştri au în vedere, în egală măsură, şi unele detalii, aş zice de fineţe, cerute de arta conducerii vieţii sociale. Sînt măsurate, cu grijă, **priceperea de a lucra cu oamenii, spiritul de cooperare, capacitatea de a lua operativ decizii optime, rigurozitatea, discernămîntul** şi multe alte atribute, care dau deputatului posibilitatea să-şi îndeplinească fructuos toate sarcinile încredinţate. Absolvenţi ai acestui exigent examen cu un număr atît de mare de „discipline obligatorii", cei 2 614 deputaţi români şi de alte naţionalităţi, care îşi desfăşoară activitatea în judeţul Braşov, s-au dovedit a fi **o puternică forţă socială, capabilă să mobilizeze, să însufleţească masele în cele mai diferite acţiuni.** Ei sînt purtătorii unei preţioase experienţe acumulate în conducerea vieţii economice, sociale şi spirituale a judeţului nostru. Mi se pare relevantă precizarea că 1 083 dintre candidaţii Frontului Unităţii Socialiste din judeţul nostru au la activul lor o muncă fructuoasă desfăşurată de-a lungul a două şi chiar mai multe legislaturi. Propunerile făcute în campania electorală ne îndreptăţesc să anticipăm că acest detaşament se va întări, va integra în rîndurile sale noi activişti obşteşti cunoscuţi pentru hărnicia şi energia lor creatoare, care s-au remarcat prin strădania depusă pentru înfăptuirea exemplară a politicii partidului nostru.

PEREGRINĂRI ALE OMOLOGĂRII NOILOR MODELE

DE LA CREATOR PÎNĂ LA VITRINĂ

● „COEXISTENȚA" NEFERICITĂ A UNOR REZULTATE POZITIVE CU PRACTICI BIROCRATICE ● STASURILE REZISTĂ, DUPĂ METEREZELE FORMULARISTICII ● „DORIȚI UN TRENING DE COPIL ? ÎMBRĂCAȚI-L ÎN URSULEȚI PENTRU SUGARI !"

Incontestabil, întreprinderile industriei uşoare au făcut anumiţi paşi pe linia satisfacerii cerinţelor tot mai diverse ale cumpărătorilor. O mărturisesc vitrinele, rafturile magazinelor care expun mărfuri mai variate şi mai atrăgătoare. Este o realitate demnă de relevat şi creşterea cantităţii de confecţii şi tricotaje, de încălţăminte şi alte articole livrate comerţului, creştere obţinută pe seama intrării în funcţiune a noi obiective, a dezvoltării celor existente, precum şi a folosirii mai judicioase a mijloacelor şi resurselor din întreprinderi. Cîţiva directori de în-treprinderi, directori generali din Ministerul Industriei Uşoare ne-au declarat că este posibilă satisfacerea cererilor formulate de comerţ în timpul cel mai scurt şi că a sporit mobilitatea în asimilarea produselor noi, cît şi în efectuarea diferitelor schimbări impuse de modă.

Aceste rezultate pozitive, care şi-au găsit pe bună dreptate apreciere, ar fi însă incomparabil mai mari dacă ar fi eliminate unele anomalii care încetinesc, care frînează încă apariţia noilor modele, alimentînd totodată stocurile de mărfuri greu vandabile în care se îngheaţă fonduri de nu puţine milioane. De aceea, rezultatele pozitive obţinute nu trebuie să constituie în nici un caz motive de automulţumire, dimpotrivă, ele exprimă marile posibilităţi existente în acest domeniu, care pot fi cu mult mai amplu fructificate prin organizarea unei producţii care să ţină seama de cerinţele vieţii.

Nucleele de creaţie existente în cele mai multe fabrici sînt în permanentă căutare de idei originale, pentru a fi materializate în modele cît mai inspirate. Dar modelul definitivat de creator, avînd toate caracteristicile modei actuale, nu ajunge pe un drum direct la cumpărător. El este pus deoparte pînă la contractările cu comerţul care au loc de două ori pe an. „După acceptarea modelului, la contractare, mai trec 3—4 luni pînă la intrarea lui în producţie, iar de la această dată pînă la apariţia în magazine se mai scurg încă vreo două trimestre. Desigur, ne relata tovarăşul Ştefan Medrea, directorul fabricii „Tîrnava"-Sighişoara, în acest răstimp modelele îşi mai pierd din prospeţime". (Noi am spune că şi-o pierd cu totul !)

Prin ce etape trece, de fapt, un model nou ? În primul rînd, el nu poate fi „scos în lume" fără acte de identitate. În ce constau formalităţile ce se cer îndeplinite pentru a-i deschide drum spre magazine ? Mai întîi el trebuie să capete aprobarea consiliului tehnico-artistic al fabricii. Se constată, apoi, dacă produsul respectiv se încadrează în STAS, normă internă departamentală sau alţi parametri de acest fel. În caz că fantezia creatorului a depăşit limitele stabilite, apare un obstacol serios în calea lui spre cumpărător : elaborarea unui nou STAS sau NID. Despre încetineala cu care se face uneori această operaţiune s-a mai vorbit. Am reţine însă propunerea formulată de mai multe cadre de conducere din unele întreprinderi, de confecţii în special, ca **actele care reglementează producţia diferitelor articole supuse schimbărilor modei să aibă o mai mare elasticitate, întrucît chiar normele interne departamentale se dovedesc a fi destul de rigide:** o simplă modificare de dimensiuni, de pildă, necesită un volum apreciabil de scripte, consultări şi aprobări de la forurl superioare din M.C.I. şi M.I.U.

Dar una din treptele cele mai dificile de trecut continuă să fie fixarea preţurilor. Documentaţia de preţ, întocmită de întreprinderea producătoare este trimisă, simultan, direcţiei generale industriale şi celei financiare din M.I.U. de unde este trimisă la direcţia preţurilor din M.C.I. Uneori ciclul se încheie la Comitetul pentru preţuri. Cronometrînd acest parcurs, constatăm că hîrtiilor le trebuie cam o lună de zile să acumuleze vizele doar în cadrul M.I.U. La direcţia generală a confecţiilor, de pildă, este o singură funcţionară care se ocupă de aceste operaţiuni. Evident, nu din vina ei, documentaţiile trimise de fabrici îşi aşteaptă rîndul. Urmează apoi, inevitabil, stagiul la direcţia de resort din M.C.I. ; Comitetul pentru preţuri are şi el un termen de **trei luni** pentru deliberare. Iar zilele trec şi articolul aşteaptă să intre în producţie. În cazul seriilor mici, **durează mai mult calculaţia şi aprobarea preţului decît producţia întregii cantităţi.** De aceea, aşa cum ni se relata într-o fabrică de confecţii, în asemenea cazuri articolul respectiv este introdus în fabricaţie fără a se mai aştepta ca hîrtiile să se întoarcă din „călătoria" lor. E drept, este un risc, dar se evită golurile de producţie ce s-ar crea altminteri şi se urgenteazâ livrarea produsului.

Ar trebui precizat că sînt articole al căror preţ se stabileşte mai simplu, prin încadrarea în niste baremuri. În asemenea cazuri, „călătoria" de care aminteam nu mai are loc. Numai că aceste baremuri lasă pe dinafară destule articole din producţia curentă, cum ar fi rochiile şi bluzele de mătase, cele compuse din două piese, obligîndu-i, în continuare, pe producători să întocmească acte destinate „audienţelor" la avizare. Pe de altă parte, unele dintre aceste baremuri sînt învechite. **Cele pentru confecţiile din stofă, de pildă, au fost elaborate acum 10 ani. Ce utilitate pot avea, pentru moda anului în curs, baremurile stabilite pe modele din 1958 ? Un deceniu în materie de modă înseamnă enorm de mult.** Rochiile şi paltoanele, atît cele pentru femei cît şi cele bărbăteşti, s-au scurtat, pantalonii şi-au pierdut manşetele. Deci, şi consumul de materiale este acum altul decît cel prevăzut în barem, în general mai mic. De exemplu, consumul minim de stofă la rochii prevăzut în barem este de 1,90 m. În realitate acesta a scăzut la 1,30 m. Actualizînd baremul, produsele s-ar vinde mai ieftin fără ca beneficiile întreprinderii producătoare să se schimbe.

Din discuţiile cu unii salariaţi din fabricile de confecţii a reieşit necesitatea găsirii unor modalităţi de reducere a timpului de fixare a preţurilor. S-au făcut şi unele propuneri în acest sens : **extinderea baremurilor şi la celelalte produse care permit acest lucru, iar la cele care nu pot fi încadrate în baremuri, stabilirea unor parametri. Ministerului să-i rămînă doar sarcina de a controla aplicarea justă a acestora de către întreprinderi şi nu aprobarea, bucată cu bucată, a fiecărui produs nou intrat în fabricaţie, aşa cum se procedează în prezent.**

Dar nu degeaba schimbările în materie de modă sînt numite „capricii" ; uneori ele sînt neprevăzute — de unde şi necesitatea acelei mobilităţi ce trebuie să caracterizeze producţia întreprinderilor acestei ramuri industriale. Se întîmplă, destul de des, ca cererea la un anumit produs care a plăcut să depăşească prevederile. Se fac atunci comenzi suplimentare. Sau viceversa. Căci nu toate produsele au „succes de public", iar fabricaţia lor se cere restrînsă pentru a nu lua calea stocurilor greu vandabile. Revenind, deci, la asigurările primite din partea unor factori de răspundere din industria uşoară cu privire la satisfacerea oricăror solicitări formulate de comerţ, am cerut, cum era şi firesc, părerea cîtorva reprezentanţi ai comerţului.

— Sînt numeroase cazurile, ne spunea tovarăşul Iosif Campus, director adjunct la I.C.R.T.I. Bucureşti, cînd apelînd la întreprinderile producătoare, găsim înţelegere. Iată şi cîteva exemple mai recente. Fabrica de confecţii şi tricotaje-Bucureşti, „Tîrnava"-Sighişoara, „Crinul", fabrica „Moldova" ne-au livrat mărfurile solicitate peste cele contractate. În relaţiile dintre noi şi industrie mai apar însă şi unele „divergenţe", cum le numim noi. E vorba de neacoperirea necesarului la unele produse, varietate redusă de modele, termene de livrare neconvenabile, ambalaj necorespunzător etc. Numai pentru trimestrul I 1969 am înaintat 10 „divergenţe". Desigur, ele nu constituie subiect de alarmă. Este absolut normal ca, totdeauna, comerţul să ceară mai mult decît i se oferă pentru a-i stimula pe producători. Din păcate însă cele mai multe dintre „divergenţe" nu sînt simple „tonice stimulatoare" pentru industrie, ci reprezintă goluri reale în aprovizionarea populaţiei cu unele articole solicitate. Sînt apoi cazuri cînd schimbările de care aminteam nu au ca mobil interesele publicului, ci ale întreprinderii. „Tricodava" — fabrică nouă, cu multiple posibilităţi — în tot cursul anului trecut a insistat pe lîngă I.C.R.T.I.-Bucureşti să accepte primirea unor mărfuri existente în depozite în locul celor contractate. Acelaşi lucru îl doreşte şi fabrica „Someşul"-Cluj. Se mai întîmplă ca la bazele comerciale să sosească alte mărfuri decît cele contractate, ceea ce, după cum este lesne de înţeles, împieteazâ asupra aprovizionării magazinelor, întrucît rareori un articol poate fi înlocuit cu altul. De pildă, întreprinderea „Crinul" înlocuieşte 10 000 treninguri cu tot atîţia „ursuleţi" pentru sugari (!), „Tricotajul roşu", „Adesgo" schimbă mărimile şi culorile contractate de comerţ.

E posibil ca fabricile amintite să fie în posesia unor justificări, a unor argumente convingătoare care să scuze aceste substituiri. Ele nu pot fi acceptate însă pentru că, de fapt, ele tind să anuleze cerinţe ale pieţei, ale populaţiei — cu consecinţele negative ce decurg de aci atît pentru cetăţean, pentru aprovizionarea sa, cît şi pentru economia naţională. Ce-ar zice cumpărătorul căruia, intrat într-un magazin pentru un trening necesar copilului pe terenul de sport, i se oferă un „ursuleţ" pentru sugari ? Fără îndoială, ambele articole sînt utile, dar, e limpede, nu pot înlocui unul pe celălalt, iar explicaţii nu credem a fi dispus cineva să cumpere.

Sînt cuprinse în acest articol cîteva sugestii pe care cu siguranţă, reprezentanţii comerţului le-au întîlnit nu o dată în condicile de sugestii destinate cumpărătorilor sau în presă. Reafirmînd evidentul progres, eforturile ce se fac în industria uşoară pentru satisfacerea cererii publicului, nu putem să nu constatăm că în vastul angrenaj de verigi existente între creatori şi cumpărători se află şi unele verigi „bine" ruginite, care frînează funcţionarea sa, lărgirea posibilităţilor de adaptare mai rapidă la cerinţele publicului, singurul în drept să aprecieze rezultatul acestor eforturi.

Rodica ŞERBAN

DIALOG DESPRE

Medicamentul românesc

Convorbire cu farm. Vasile CRISTEA

director general al Direcţiei generale a medicamentelor din Ministerul Sănătăţii

Omul secolului XX dispune de un arsenal de tehnici medicale şi mijloace terapeutice dintre cele mai perfecţionate. Medicamentul rămîne, fără îndoială, un asemenea mijloc de largă circulaţie. În anii orînduirii socialiste, în ţara noastră s-a dezvoltat o remarcabilă industrie de medicamente, confirmîndu-se şi în acest fel preocupările constante pentru ocrotirea sănătăţii, grija faţă de om. O imagine sumară a eforturilor care se fac pentru dezvoltarea producţiei de medicamente, pentru ridicarea parametrilor calitativi ai acesteia, reiese şi din convorbirea pe această temă cu farm. **Vasile Cristea,** directorul general al Direcţiei generale a medicamentelor din Ministerul Sănătăţii.

— Se ştie că în terapeutica modernă, rolul chimiei, al chimiei biologice, al sintezei organice şi al biosintezei a crescut foarte mult. Tot mai mult substanţe noi iau locul celor vechi. Anual, se înregistrează în lume apariţia cîtorva mii de medicamente. Industria noastră de medicamente aflată în continuă dezvoltare acordă în mod firesc un loc preponderent proceselor amintite mai sus şi factorilor care pot condiţiona certe progrese în această direcţie. Ministerul Sănătăţii, în colaborare cu Ministerul Industriei Chimice, a elaborat un plan de măsuri, menit să ducă la ridicarea producţiei de medicamente pe parcursul tuturor fazelor de activitate : documentare, cercetare, producţie, controlul calităţii, popularizare şi vînzare a medicamentelor. Un ritm susţinut cunoaşte nu numai introducerea unor noi medicamente româneşti în terapeutică, dar şi dotarea întreprinderilor producătoare cu utilaje şi aparatură modernă, ca şi pregătirea cadrelor de specialitate. Pe linia acestor preocupări se înscriu construcţia Uzinei de medicamente Bucureşti, dotată cu instalaţii şi aparatură moderne, reutilarea Fabricii de antibiotice din Iaşi, modernizarea şi îmbunătăţirea continuă a altor unităţi de producţie farmaceutică, reducerea importului de materii prime, creşterea numărului de produse finite şi exportul. Evident, toate aceste realizări din domeniul farmaceutic au fost posibile datorită eforturilor materiale făcute de către stat, afectării unui volum însemnat de fonduri de investiţii fără de care dezvoltarea acestui domeniu ar fi rămas un simplu deziderat.

Încă din 1968, un număr sporit de noi medicamente, produse la nivelul cerinţelor terapeuticii moderne, şi-au făcut apariţia în unitătile noastre farmaceutice. Dintre acestea, amintim o serie de medicamente cardiotonice, antibiotice cu spectru larg de acţiune, tuberculostatice, neuroleptice, sedative, paraziticide şi unguente protectoare. În 1969, specialiştii noştri pregătesc lansarea altor noi sortimente dintre care menţionăm penicilina semisintetică, meticilina, oxacilina capsule operculate, sulfamidele cu acţiune de durată, diuretice, noi progestative, hepatotrope ş.a.

— Ce ne puteţi spune despre modul în care se reflectă grija Ministerului Sănătăţii de a oferi populaţiei în condiţii optime acest important mijloc terapeutic — medicamentul ?

— Grefată pe fondul măsurilor de ocrotire a sănătăţii, asistenţa cu medicamente a populaţiei se efectuează prin intermediul a circa 6 000 de unităţi — farmacii, puncte farmaceutice şi diverse formaţii de difuzare — în care activitatea lucrătorilor este consacrată preparării şi punerii la dispoziţia oamenilor muncii a medicamentelor necesare întăririi sănătăţii, prevenirii şi combaterii bolilor. Din anul 1960, valoarea medicamentelor puse la dispoziţia populaţiei a crescut, în 1967, de la 995 milioane lei la 1 miliard 900 milioane. Extinderea reţelei farmaceutice, deci a numărului unităţilor de desfacere, poate asigura în mod operativ medicamentele necesare bolnavilor trataţi la domiciliu şi în unităţile spitaliceşti. Ca urmare a acţiunilor de sistematizare a oraşelor au fost acordate spaţii corespunzătoare unor noi unităţi farmaceutice. La Bucureşti, de pildă, noile cartiere de blocuri Griviţa, Drumul Taberei, Berceni, Balta Albă şi altele dispun în momentul de faţă de unităţi farmaceutice moderne, bine dotate. Aceste farmacii pot deservi un mare număr de solicitanţi, atît ziua cît şi noaptea.

Pentru o mai eficientă asigurare a populaţiei cu medicamente, în special a aceleia din mediul rural, s-au înfiinţat peste 3 600 formaţiuni de difuzare a medicamentelor, aşa-numitele puncte farmaceutice de gradul II, care funcţionează în cadrul dispensarelor comunale. Asemenea unităţi asigură, împreună cu celelalte, difuzarea unui însemnat volum de medicamente pînă în cele mai izolate localităţi ale ţării. Cîteva cifre ne vor oferi o imagine asupra creşterii consumului de medicamente : acest consum a sporit în 1968 de trei ori faţă de anul 1955. Mai trebuie să adăugăm că un procent de 95 la sută din totalul cantităţilor de medicamente consumate de populaţie este asigurat din punct de vedere valoric de producţia noastră internă. Reducerile de preţuri la unele sortimente au făcut ca medicamentul să fie accesibil tuturor cetăţenilor, dovedind încă o dată atenţia deosebită care se acordă la noi ocrotirii sănătăţii oamenilor muncii.

— Ştim că medicamentul românesc se bucură de preţuire şi peste hotare. Ce sortimente de medicamente sînt solicitate mai des la export şi în ce ţări ?

— Industria noastră de medicamente oferă pieţei farmaceutice internaţionale 49 de produse finite. Printre cele mai reprezentative mărfuri de acest gen oferite la export se află Gerovitalul, o serie de antibiotice, produse de Fabrica de antibiotice din Iaşi, medicamente ca Rompakin, Napotom, Cloramfenicol, Hidrazidă izonicotinică, Sulfatiazol, Vitamina C, Sulfamidă albă etc. În anul 1968, industria noastră a exportat medicamente în ţări ca Italia, R.F. a Germaniei, Elveţia, Olanda, Cehoslovacia, Iugoslavia, Bulgaria, U.R.S.S., Ceylon, Siria, Etiopia, Sudan, Brazilia etc.

Creşterea continuă a numărului de produse farmaceutice româneşti, ridicarea nivelului calităţii acestora, sînt certe dovezi ale robusteţii şi vigoarei industriei noastre farmaceutice, ale faptului că sănătatea publică se bucură de toată atenţia.

G. CUIBUŞ

FAPTUL DIVERS

Expoziţie originală

Profesorul Ion Ţugui din Cîmpulung Moldovenesc este cunoscut de concetăţeni nu numai ca pedagog. Încă din tinereţe (acum se apropie de vîrsta pensionării), el a cutreierat ţara în lung şi-n lat adunînd... linguri. Locuinţa sa — un adevărat muzeu — cuprinde azi peste 2 000 de linguri de lemn şi de metal bogat ornamentate, chintesenţă a măiestriei populare din toate regiunile ţării. El va deschide în curînd o expoziţie la Suceava. Succes !

Garaj „cu sprîncene"

„Dragă vere, ziceai că ai nevoie de un garaj. Ei bine, ţi-am găsit eu unul pe cinste ! De 13 zile, muncitorii atelierului de prototipuri al Institutului de cercetări pentru economia forestieră, din Bucureşti, lucrează întens la construcţia unui garaj demontabil, din fier şi P.A.L., pentru... nu ştiu cine. Cum chestiunea e cu totul ilegală şi „cu sprîncene", s-ar putea să ţi-l lase mai ieftin. Te poţi înţelege direct cu şeful atelierului, care întreprinde lucrarea pe speze proprii, adică fără ştirea conducerii. Grăbeşte-te. S-ar putea să nu mai construiască şi altele. Se aude că a cest atelier de prototipuri se va reprofila pentru fabricaţia de cuşti de iepuri — ceea ce (să recunoaştem !) ar fi mai aproape de specificul economiei forestiere".

„Dămăroaia" către I. T. B.

Mai mulţi salariaţi de la întreprinderile situate în cartierul Dămăroaia (Bucureşti) ne semnalează numeroasele dificultăţi pricinuite de modul defectuos în care se asigură transportul în comun. E vorba în primul rînd de tramvaiul 24 care vine... cînd vrea şi pleacă cum poate (adică foarte aglomerat)). Deoarece repetatele apeluri adresate de cetăţeni I.T.B.-ului (pentru găsirea unei soluţii) au rămas fără răspuns, facem şi noi o încercare. În fond, încercarea moarte n-are ! Oare nici efect ?

Ce-o fi acolo ?

La spitalul din Răducăneşti (Iaşi) s-au stabilit pagube de peste 17 000 lei. Provenienţa lor : mese servite gratuit unor salariaţi şi delegaţi ; plăţi ilegale de indemnizaţii, unele alocaţii, şi altele. Anul trecut, ca şi în anii precedenţi, porcii crescuţi la gospodăria anexă a instituţiei (cu rămăşiţele de la cantină şi porumbul cultivat pe terenul spitalului) au fost contractaţi şi livraţi Întreprinderii pentru industrializarea cărnii Iaşi. Nu de către spital, ci de unii salariaţi şi persoane particulare care şi-au însuşit banii. Să fie întîmplător ? Se pare că nu. Însuşi conducătorul unităţii, dr. Marius Pop, *directorul spitalului, a cumpărat cu un preţ redus, de la cantina spitalului, nişte vin rezultat din stoarcerea a 300 kg de struguri, destinaţi, de fapt, pentru masa pacienţilor. O fi spitalul lui Cremene ?*

Victimă a iresponsabilităţii

Ne adresăm celor ce posedă permis de vînătoare. Cum păstraţi armele ? Ajung copiii la ele ? O întîmplare tragică vă avertizează. Victor Ion, de 11 ani, din comuna Museteşti (Argeş) s-a jucat cu arma de vînătoare a tatălui său. Şi — culmea iresponsabilităţii ! — arma era încărcată. Băiatul a săvîrşit un accident mortal : şi-a împuşcat frăţiorul mai mic, care-l privea cum se joacă.

7 băieţi... şi 5 codane

Nu-i vorba de filmul cu şapte băieţi. De astă-dată eroii sînt elevi la liceul „Caragiale", din Bucureşti. Duminica trecută, la ora prînzului, se aflau la restaurantul „Pădurea Băneasa", în jurul unei mese cu cafele şi ţigări bune. Se „respectau". Apropo : părinţii lui Victor Burcea, Cristina Bumbac, Elena Mineu şi-ai celorlalţi ştiu la ce „film" le-au fost odraslele în acel timp ?

Rubrică redactată de
Ştefan ZIDĂRITĂ
Gheorghe POPESCU
cu sprijinul corespondenţilor „Scînteii"

pagina economică

Generalizarea experimentării noului sistem de salarizare și majorarea salariilor în industria alimentară

O NOUĂ CONFIRMARE A GRIJII PARTIDULUI ȘI GUVERNULUI PENTRU RIDICAREA NIVELULUI DE TRAI AL OAMENILOR MUNCII

Recenta Hotărîre a Consiliului de Miniștri privind generalizarea experimentării noului sistem de salarizare și majorarea salariilor, începînd de la 1 februarie 1969, în toate întreprinderile republicane din ramura industriei alimentare continuă să rețină atenția colectivelor din unitățile industriale amintite. În această Hotărîre, muncitorii, inginerii și tehnicienii din industria alimentară văd o nouă expresie a politicii partidului și statului nostru de ridicare sistematică a nivelului de trai al celor ce muncesc și în același timp un puternic stimulent în muncă pentru folosirea rațională a capacităților de producție și a timpului de lucru, creșterea producției și a productivității muncii, reducerea cheltuielilor de producție. Pe adresa ziarului nostru au sosit numeroase scrisori care exprimă hotărîrea diferitelor colective din industria alimentară de a munci mai cu spor pentru a obține noi și însemnate realizări în producție, contribuind astfel la mai buna aprovizionare a populației cu produse alimentare. Publicăm în cele ce urmează cîteva dintre ele.

Posibilități mai bune de cointeresare materială

În rîndul celor peste 180 000 de salariați din ramura industriei alimentare care vor beneficia de avantajele Hotărîrii Consiliului de Miniștri privind generalizarea experimentării noului sistem de salarizare și majorare a salariilor se încadrează și colectivul întreprinderii de industrializare a cărnii din Salonta, județul Bihor. Noi vedem în aceasta o nouă grăitoare confirmare a grijii permanente a partidului și guvernului nostru pentru ridicarea nivelului de viață al oamenilor muncii, a consecvenței cu care sînt înfăptuite Directivele date în această privință de Congresul al IX-lea.

Citind Hotărîrea, am înțeles că se va asigura o mai strînsă interdependență între salariu și rezultatele în producție ale fiecărui salariat. Altfel spus, asta înseamnă, pentru noi, solicitarea din plin a iscusinței profesionale pentru creșterea producției, a eficienței ei economice, precum și a calității ei.

Am reținut, de asemenea, faptul că se pune accentul cuvenit și pe stabilitatea cadrelor în muncă, pe vechimea și experiența acumulate la locul de producție. Este un lucru bun pentru că pînă acum la unii salariați s-a manifestat o anumită tendință de a pleca spre sectoarele de bază ale economiei naționale, provocînd prin aceasta fluctuații de forță de muncă și perturbații în realizarea ritmică a planului de stat. Cred că fenomenul se va stinge treptat, o dată cu aplicarea Hotărîrii, pentru că și la noi aproape 60 la sută din salariați vor beneficia de sporul de 3—10 la sută peste salariul tarifar, datorită faptului că au o vechime neîntreruptă de peste 10 ani în întreprindere. Valoros mi se pare și paragraful care prevede acordarea unor gratificații anuale în funcție de depășirea prin efort propriu a beneficiilor planificate.

Posibilitățile nemijlocite de cointeresare materială stabilite de noua Hotărîre creează condiții bune pentru stimularea colectivului nostru în realizarea și depășirea planului de stat, în creșterea eficienței economice a fiecărui leu cheltuit. În anul trecut, întreprinderea noastră a înregistrat un spor al producției globale de peste 150 milioane lei și o reducere a prețului de cost de circa 2 milioane lei. Succesul înscris ne dă certitudinea că printr-o mai intensă mobilizare a forțelor vom putea obține în acest an rezultate superioare. Folosind mai rațional capacitățile de producție, am reușit să fim prima și singura unitate pe țară pînă în prezent care a generalizat, începînd cu acest an, munca pe două schimburi în toate secțiile de bază. Măsura aplicată echivalează cu o producție globală suplimentară de 65 milioane lei numai în acest an. Se preconizează, de asemenea, aplicarea altor măsuri care să ducă la creșterea răspunderii profesionale în receptionarea animalelor, la valorificarea superioară a tuturor subproduselor, la o mai rațională folosire a materiei prime. Sînt doar cîteva din preocupările colectivului nostru izvorîte din dorința fermă de a răspunde cu realizări și mai însemnate în muncă grijii manifestate de partid pentru continua îmbunătățire a nivelului nostru de viață.

Ștefan DRAGOȘ
maistru la Întreprinderea de industrializare a cărnii Salonta

Eficiența noului sistem de salarizare

Întreprinderea noastră face parte dintre unitățile economice din industria alimentară care au experimentat noul sistem de salarizare și majorare a salariilor. Încă din timpul experimentării, am putut remarca fundamentarea temeinică a principiilor generale ale noului sistem de salarizare, care îmbină în mod armonios interesele fiecărui salariat cu interesele generale ale economiei naționale. Bunăoară, în întreprinderea noastră, prin includerea în salariul tarifar a adaosurilor existente anterior, ponderea salariului tarifar în cîștigul total a crescut de la circa 70 la sută la 92—93 la sută. Sensul economic al acestei măsuri constă în aceea că sporește răspunderea individuală a salariaților în îndeplinirea sarcinilor ce le revin. De asemenea, noul sistem pe care noi l-am experimentat oferă posibilitatea comitetului de direcție ca, în afara salariilor, să stimuleze pe salariații care obțin rezultate deosebite în producție. Important este, totodată, că fiecare salariat va fi direct interesat nu numai în rezultatele imediate ale muncii sale, ci, constient că nivelul salariului său va depinde și de calitatea muncii prestate, va pune pe prim plan ridicarea propriei calificări profesionale.

Desigur, am experimentat o perioadă relativ scurtă noul sistem de salarizare și majorarea salariilor care se vor generaliza în ramura noastră începînd de la 1 februarie a.c. Totuși, am constatat că noul sistem de salarizare a sporit cointeresarea colectivului nostru în îndeplinirea sarcinilor de plan, în ridicarea eficienței activității economice. Concret, în 1968, ca rezultat al străduințelor colectivului de salariați, s-a reușit să se descopere și să se mobilizeze o serie de rezerve suplimentare în procesul de producție, prin folosirea rațională a capacităților de producție și a timpului de lucru, prin diminuarea consumurilor specifice de materii prime și materiale, prin creșterea productivității muncii cu 2,5 la sută și eliminarea cheltuielilor neeconomicoase. Concomitent, întreprinderea a depășit planul la producția marfă vîndută și încasată cu 18,7 milioane de lei.

Măsurile cuprinse în hotărîre sînt pentru noi, salariații fabricii de uleiuri vegetale „Muntenia", ca și pentru toți oamenii muncii din industria alimentară, un puternic îndemn în îndeplinirea exemplară a prevederilor planului

Cristache ALEXE
contabil-șef al fabricii de uleiuri vegetale „Muntenia"-București

S-a încheiat forajul celei mai adînci sonde săpate în România

La Ghergheasa, județul Buzău, a fost încheiat la 6 200 m în pămînt forajul celei mai adînci sonde săpate pînă acum în România. Obținerea unei asemenea performanțe se datorește aplicării unui complex de metode moderne, corespunzătoare formațiilor geologice locale și adîncimilor străbătute. La această sondă se fac măsurători pentru punerea în exploatare a hidrocarburilor semnalate — în timpul forajului — la adîncimi pînă acum neexploatate. Asemenea prospecțiuni continuă în Moldova, Oltenia și pe Valea Prahovei. În preocuparea sondorilor stau folosirea cît mai judicioasă a instalațiilor, creșterea vitezelor de săpare și reducerea prețului de cost al lucrărilor de foraj.

(Agerpres)

Cu 6 luni mai devreme

Complexul de reformare și cracare catalitică, instalațiile de distilație primară și în vid, precum și instalația de cocsare — de la Rafinăria de la Brazi, funcționează la nivelul parametrilor proiectați. Îmbunătățirile aduse de specialiștii rafinăriei au permis chiar depășirea acestora. De exemplu, complexul de cracare catalitică — cel mai modern din țară, care a atins cu 6 luni mai devreme parametrii proiectați — prelucrează în prezent zilnic aproape 60 tone, în plus față de prevederi, ceea ce echivalează cu o producție suplimentară anuală de 4,8 milioane lei.

Utilizarea cu randament sporit a instalațiilor, condiția principală a creșterii gradului de prelucrare și valorificare a țițeiului, va permite rafinorilor de la Brazi să-și respecte angajamentul luat de a produce în acest an peste plan benzine, motorine, hidrocarburi aromate și alte produse în valoare de 29 000 000 lei. (Agerpres)

TABLOUL VIGUROS, DINAMIC AL ECONOMIEI NAȚIONALE ÎN ANUL 1968

(Urmare din pag. 1)

noile cerințe ale economiei naționale și ale populației, a crescut gradul de prelucrare și valorificare a unor materii prime și materiale de bază — țiței, metal, lemn. **Toate aceste realizări reflectă condițiile superioare de eficiență în care se desfășoară întreaga activitate economică, ca rezultat al trecerii la aplicarea hotărîrilor Conferinței Naționale a partidului.**

Ca și în anii precedenți, **dinamismul economiei naționale a fost asigurat în 1968 prin înfăptuirea unui volum important de investiții** din fondurile centralizate ale statului — 58,1 miliarde lei — care, împreună cu cele realizate în primii doi ani ai cincinalului, depășesc investițiile realizate în întreaga perioadă 1950—1960. Oamenii muncii s-au convins că prevederile Congresului al IX-lea și ale Conferinței Naționale a partidului, care au subliniat necesitatea de a se aloca o parte însemnată din venitul național pentru acumulări, pentru investiții, constituie o linie justă, singura în stare să asigure ritmul susținut de dezvoltare economică a țării și ridicarea, pe această bază, a nivelului de trai al poporului. Cronica industrializării socialiste va înscrie anul 1968 ca un an în care au început să producă sectoare de bază ale noii cetăți a siderurgiei românești de la Galați, grupuri noi energetice instalate în centrale electrice, unități și capacități noi în industria construcțiilor de mașini, petrolului, chimică, a materialelor de construcții, prelucrării lemnului, în industria ușoară și alimentară. După cum se menționează în comunicat, **în 1968 au intrat în funcțiune circa 200 capacități și obiective de producție importante, care au sporit potențialul industrial al țării**; concomitent s-au dezvoltat și modernizat diferite întreprinderi, a sporit gradul de automatizare a producției, s-a continuat dotarea cu calculatoare electronice a unor întreprinderi și instituții. Totodată, în 1968 s-au desfășurat în ritm susținut lucrările pe marile șantiere ale țării, unde se construiesc importante obiective ale actualului cincinal, a început construcția unor noi unități și capacități de producție. Evidențiind rezultatele în domeniul investițiilor, comunicatul precizează că planul departamental de punere în funcțiune a fondurilor fixe n-a fost îndeplinit integral, ceea ce obligă ministerele și celelalte organe de stat vizate să ia în acest sens măsuri hotărîte.

În Comunicat sînt consemnate realizările obținute în domeniul agriculturii — ramură cu largi posibilități în cadrul economiei românești — căreia i s-au alocat de către stat importante fonduri pentru creșterea bazei ei tehnice-materiale, a gradului de mecanizare și chimizare a producției. Chiar în condițiile nefavorabile determinate de seceta care a cuprins o mare parte a țării, ca urmare a măsurilor economice și organizatorice luate de partid și guvern și prin eforturile susținute ale țărănimii noastre cooperatiste, ale lucrătorilor din unitățile agricole de stat, **producția agricolă realizată în 1968 a satisfăcut nevoile de consum ale populației, ale industriei și alte necesități ale economiei naționale.** Comparativ cu media anuală din anii 1961—1965, producția globală agricolă realizată în medie în primii trei ani ai cincinalului a fost mai mare cu circa 24 la sută. Prin capacitatea de a face față unor situații neprevăzute s-a verificat încă o dată, în practică, în anul trecut, superioritatea agriculturii noastre socialiste, au fost confirmate rezultatele eforturilor pe care statul nostru le face pentru extinderea mecanizării și chimizării agriculturii, pentru dezvoltarea și modernizarea acestei ramuri importante a economiei naționale.

În cadrul dezvoltării complexe și armonioase a economiei s-au obținut realizări de seamă și în celelalte ramuri: construcții, transporturi și telecomunicații, comerț interior și exterior. Oglindind creșterea potențialului economic al țării, diversificarea continuă a producției, participarea tot mai largă a României la circuitul de valori materiale pe plan mondial, volumul comerțului exterior a sporit în perioada 1966—1968 într-un ritm mediu anual de 11,8 la sută, fiind anul trecut cu aproape 40 la sută mai mare decît în 1965.

Pe temelia trainică a succeselor obținute în dezvoltarea economiei naționale, în creșterea venitului național și prin asigurarea unei proporții corespunzătoare între fondul de consum și fondul de acumulare s-au creat condiții pentru ridicarea în continuare a nivelului de trai, pentru creșterea veniturilor individuale ale populației și a fondurilor sociale de consum. Comunicatul înfățișează un tablou cuprinzător al realizărilor în acest domeniu. Sporirea numărului salariaților din economia națională cu aproape o jumătate de milion față de 1965 și cu 100 000 față de 1967, precum și creșterea salariului mediu au determinat mărirea veniturilor din salarii și a ponderii lor în totalul veniturilor populației. Veniturile bănești ale familiilor de salariați au fost în 1968 mai mari cu 8 la sută decît în 1967 și cu 33,3 la sută față de 1965. De asemenea, pe baza creșterii veniturilor obținute din muncă în cooperativele agricole de producție și a vînzărilor de produse agroalimentare, veniturile bănești ale familiilor de țărani au sporit cu 7,9 la sută față de 1967 și cu 25,2 la sută față de 1965. Mărirea veniturilor populației a fost însoțită de creșterea volumului vînzărilor de mărfuri prin comerțul socialist, care în 1968 s-a ridicat la peste 84 miliarde lei, planul fiind depășit cu 297 milioane lei. Totodată, au continuat să se îmbunătățească condițiile de locuit ale populației. Aproape 400 000 locuitori s-au mutat în cele 111 700 locuințe noi construite, din care circa 52 300 apartamente din fondurile statului.

Din comunicat se desprinde că în anul 1968 statul a cheltuit, pentru finanțarea acțiunilor social-culturale destinate populației, suma de 30,7 miliarde lei, cu 3 miliarde lei mai mult decît în 1967 și cu 8,3 miliarde mai mult decît în 1965. Ca urmare a sporirii cheltuielilor social-culturale, au fost asigurate condiții mai bune pentru dezvoltarea continuă a învățămîntului, culturii, artei, științei și ocrotirii sănătății. Au fost construite noi săli de clasă pentru învățămîntul de cultură generală, mediu, profesional și tehnic, noi spații destinate învățămîntului superior, cămine și cantine studențești. Fiecare al cincilea locuitor al țării este elev sau student, statul nostru sporind sistematic cheltuielile ce revin în medie anual pentru un elev din școlile de cultură generală sau pentru un student. Datorită alocațiilor tot mai mari de la bugetul de stat pentru sănătate și asistență socială, au crescut cheltuielile medii anuale pe un pat în casele de nastere, în crese și în spitale. S-au creat, totodată, condiții mai bune pentru odihna oamenilor muncii; concediul minim a fost mărit de la 12 zile la 15 zile lucrătoare, durata concediului mediu pe un salariat ajungînd la 20,8 zile lucrătoare față de 17 zile în 1965.

Prin realizările obținute în toate domeniile vieții economice și sociale, anul 1968 se înscrie ca un nou jalon trainic al rodniciei muncii poporului pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste în patria noastră. Însuflețitorul bilanț cu care a fost încheiat anul 1968 și primii trei ani ai cincinalului constituie un izvor de mîndrie patriotică pentru întregul popor, o expresie strălucită a forței și vitalității societății noastre socialiste și, în același timp, un îndemn de a munci și mai spornic și mai bine pentru a consolida și dezvolta continuu succesele dobîndite.

Cu conștiința de a se ști făuritorii unor noi și importante realizări, nutrind o încredere nestrămutată în politica științifică, verificată de viață, a partidului — întruchipare a năzuințelor și intereselor lor vitale — oamenii muncii au păsit în acest an hotărîți de a nu-și precupeți eforturile și energiile creatoare pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor cantitative și calitative superioare prevăzute de planul de stat pe 1969 — an decisiv pentru înfăptuirea obiectivelor Congresului al IX-lea al partidului, ale planului cincinal. Plenara C.C. al P.C.R. și sesiunea Marii Adunări Naționale din decembrie 1968 au trasat un complex de sarcini de mare importanță pentru creșterea în ritm susținut a economiei naționale, precizînd exact ce trebuie făcut în diferite domenii, concentrînd atenția oamenilor muncii asupra unor obiective economice de prim ordin, asupra fructificării mai intense a potențialului tehnic, material și uman, a rezervelor existente în fiecare unitate productivă, în vederea îndeplinirii riguroase a planului în toate sectoarele și ridicării eficienței activității economice.

Însuflețirea și entuziasmul cu care oamenii muncii au trecut la îndeplinirea obiectivelor planului pe acest an își găsesc expresia în realizările din luna ianuarie, în angajamentele mobilizatoare care se iau în aceste zile în adunările generale ale salariaților, în cadrul amplei întreceri pe țară între organizațiile județene de partid pentru depășirea planului de dezvoltare a economiei naționale pe anul 1969. Prin munca fără preget, plină de inițiativă, a clasei muncitoare, a țărănimii, a intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, indiferent de naționalitate, anul 1969 — cînd sărbătorim cea de-a 25-a aniversare a eliberării patriei și ne pregătim să întîmpinăm Congresul al X-lea al partidului — va marca o nouă și importantă treaptă în desăvîrșirea edificiului socialist în patria noastră, în înălțarea României tot mai sus pe culmile progresului și civilizației.

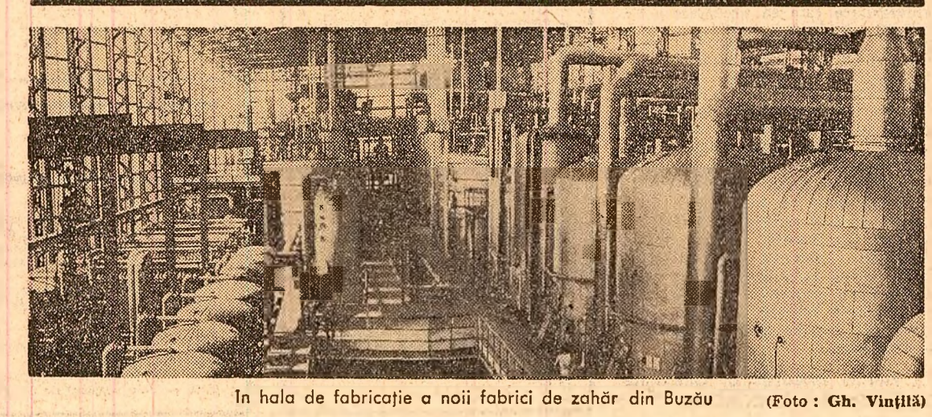

În hala de fabricație a noii fabrici de zahăr din Buzău (Foto: Gh. Vințilă)

METAMORFOZE ÎN APROVIZIONAREA TEHNICO-MATERIALĂ A UNOR ÎNTREPRINDERI

ancheta economică

Este un lucru binecunoscut că nu pot fi concepute un ritm intens și un înalt randament în valorificarea potențialului tehnic și uman din întreprinderi în afara unei riguroase aprovizionări tehnico-materiale. Sînt numeroase exemple de unități economice care ridică acest deziderat la rang de principiu al bunei gospodăriri, acordînd, în consecință, o atenție maximă satisfacerii lui prompte și depline. În majoritatea întreprinderilor s-a împămîntenit de mult practica de a se lansa la timp comenzi pentru materii prime, materiale, piese sau subansamble din colaborare, de a se încheia din vreme contractele cu furnizorii acestor mărfuri, de a se urmări sistematic întreaga funcționare a mecanismului aprovizionării, ferind în acest fel fabricația de surprizele neplăcute ale „golurilor" de piese și materiale.

Regula are totuși și excepții.

Ne oprim, mai întîi, la Uzina de vagoane, unitate căreia îi revin sarcini de producție mult sporite în acest an, avînd prevăzute și importante livrări la export. Dintr-un început, tov. ing. **Vasile Bacalu**, directorul uzinei, ne spune: „Am încheiat două decade din acest an, și nu am livrat nimic! Beneficiarii celor 80 de vagoane, pe care trebuia să le expediem pînă la 22 ianuarie, pot să le aștepte încă mult timp. De fapt, în luna ianuarie nu vom putea fabrica mai mult de o treime din cele 200 de vagoane planificate".

— Ne interesează și cîteva explicații.

— La începutul acestui trimestru nu am primit repartiții pentru materii și materiale din partea Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini decît în proporție de 50 la sută din necesar. În prezent, cînd sîntem în plină producție și se încheie prima lună din acest an, ne sosesc în continuare repartiții. Cît despre modul cum sînt ele fundamentate, ce să spun? Ni se dau la întîmplare repartiții pentru cîteva poziții și sortimente de materiale, se face un total la tonaj, se împarte la consumul de metal planificat pe un vagon și apoi se constată: „Aveți materia primă pentru atîtea vagoane". Ca și cum nu s-ar ști că există o tehnologie de fabricație care reclamă și tablă, și bare, și tuburi, și cherestea nu numai un singur sau cîteva materiale, și că acestea trebuie să aibă anumite dimensiuni și caracteristici.

Cadrele de conducere ale uzinei ne-au relevat exemple concrete: la 22 ianuarie lipseau încă repartiții pentru 1 300 tone de metal — tablă, țevi, diferite sortimente de oțel. Oare cei din Direcția generală de construcții navale și material rulant din M.I.C.M. nu cunosc implicațiile pe care le are această aminare în asigurarea repartițiilor de materii prime și materiale — fază de mare importanță în crearea premiselor unei bune aprovizionări tehnico-materiale? În 20 de zile din luna ianuarie, de pildă, s-a lucrat numai cu 50—60 la sută din potențialul productiv al uzinei. Este dificil pentru o întreprindere să-și împlinească în mod onorabil sarcinile stricte care îi revin prin planul de producție, cînd forul tutelar încalcă norme ale organizării sistemului de aprovizionare: eliberarea la timp a repartițiilor. Cînd vor mai fi lansate comenzi și cînd se vor încheia contracte cu furnizorii, pentru materie primă și materiale, indispensabile la ora actuală, dacă se mai așteaptă repartiții pentru cel puțin 25 la sută din necesarul de aprovizionat?

Să admitem că s-au emis la timp repartiții, că au fost lansate comenzile de materii prime și materiale și că, în sfîrșit s-au încheiat contractele — toate premise ale bunei aprovizionări. Care anume mecanism trebuie pus în funcțiune, în continuare, pentru buna funcționare a angrenajului complex al aprovizionării? Este vorba de disciplina contractuală, care apare în acest caz ca o condiție sine qua-non a unei aprovizionări raționale, ritmice și sigure. **Disciplina contractuală încumbă punctualitate și, deopotrivă, calitate, cantitate și sortiment corespunzătoare cerințelor și exigențelor beneficiarului.** Sînt incontestabil deziderate majore ale oricărui contract, recunoscute de către toți cei care îl semnează.

Cu toate acestea, în practica relațiilor bilaterale dintre furnizor și beneficiar apar deseori încălcări ale obligațiilor contractuale asumate. Între aceste manifestări de indisciplină contractuală, cea mai izbitoare este nerespectarea de către furnizori a termenelor ferme prevăzute în contracte. Un caz devenit cronic am întîlnit la **Combinatul pentru industrializarea lemnului din Tr. Severin**. „Contractele încheiate cu Întreprinderea de desfacere a produselor petroliere Ploiești prevăd clar livrarea zilnică a combustibilului, de care avem nevoie la centrala electrotermică, ne-a spus tov. **Horea Bălan**, șef adjunct la serviciul de aprovizionare. Cu foarte rare excepții este respectată această clauză contractuală de către întreprinderea ploieșteană. Între 12 și 20 ianuarie, de exemplu, nu ne-a sosit nici o tonă de combustibil, fiind periclitată de multe ori funcționarea centralei electrice și a întregului combinat".

Există, poate, justificări pe care conducerea întreprinderii din Ploiești este gata să le aducă. Ele interesează în mai mică măsură. Un lucru trebuie să fie bine înțeles: contractul — o dată semnat — are putere de lege și, ca atare, orice abatere de la clauzele stipulate trebuie să fie aspru sancționată, întrucît sînt lezate interese care depășesc poarta întreprinderii beneficiare. Notăm, în acest sens, că la C.I.L. Tr. Severin, din cauza nerespectării cu stricteță a termenelor de livrare a combustibilului, s-a pierdut în trimestrul IV al anului trecut o producție de 1,5 milioane de lei.

— Ar trebui să se stabilească o mai mare echitate în suportarea consecințelor generate de indisciplina contractuală — preciza tov. **Nicolae Butaru**, director adjunct al combinatului. Nu cred că ar fi exagerat să se impute unităților vinovate de nerespectarea clauzelor contractuale pierderile pe care le declanșează aceasta la beneficiar. Or, la ora actuală, furnizorilor li se aplică o sancțiune mai mult simbolică — de 0,05 lei la sută din valoarea producției nelivrate la termen, în timp ce beneficiarii pierd milioane de lei. La rîndul nostru, sîntem furnizori și trebuie să suportăm, pe lîngă pierderile certe de producție, și o cotă-parte din penalizările aplicate pentru nerespectarea termenelor de livrare a produselor proprii. Consider, de aceea, că în relațiile contractuale dintre întreprinderi trebuie revizuit sistemul de sancționări. Cred că astfel va putea fi întărită disciplina contractuală.

Cazurile de nerespectare a obligațiilor contractuale pe care le au diferiți furnizori ai C.I.L. Tr. Severin sînt mult mai numeroase, iar implicațiile acestei stări critice mai adînci. În două decade din luna aceasta, nu s-a realizat planul la nici unul dintre sortimentele aflate în fabricație. Astfel, s-au înregistrat restanțe mari față de plan la cherestea fag, placaj, furnir, plăci fibro-lemnoase, mobilă. Orice explicație a acestor nerealizări duce la lipsa de materie primă. Vina o poartă, deopotrivă, furnizorii principali ai combinatului — Trusturile de exploatare, transport și industrializarea lemnului din Pitești și Timișoara — precum și forul tutelar: Ministerul Economiei Forestiere. Primele unități se complac de multă vreme într-o atmosferă de indiferență față de obligațiile ce și le-au asumat, nelivrînd la timp materialele contractate, iar M.E.F. tolerează această abatere de la disciplina contractuală, schimbînd de nenumărate ori repartițiile emise în cursul aceluiași trimestru. Contractele economice se transformă, în aceste cazuri, în simple petice de hîrtie, locul clauzelor precis formulate luîndu-l justificările, derogările la termenele fixate. Sîntem convinși că pînă la urmă se va pune capăt nesiguranței ce stăpînește încă aprovizionarea tehnico-materială la C.I.L. Tr. Severin.

Considerăm cele două întreprinderi analizate mai sus, care suportă de ani de zile capriciile unor furnizori incapabili să se achite de obligațiile contractuale, precum și ale forurilor tutelare care se lasă antrenate în hățișul incertitudinilor, ca niște cazuri izolate. Așa cum s-a desprins din ancheta noastră, este imperios necesar ca în cel mai scurt timp să se înlăture aproximațiile în definitivarea termenelor, precum și simulacrul de răspundere materială prevăzut de reglementările în vigoare. Se cuvine ca forurile de resort din minister să înțeleagă că orice întîrziere în reglementarea relațiilor furnizor-beneficiar din întreprinderile subordonate se soldează cu pierderi însemnate în producție. Cît privește furnizorii, aceștia au mari îndatoriri. Ei nu trebuie să uite nici un moment că nu produc pentru a se încadra în anumite cifre de plan, ci în primul rînd pentru a satisface la timp și în bune condiții cerințele concrete ale beneficiarilor, ale economiei naționale.

Viorel SĂLĂGEAN

A început construcția lacului de acumulare de la Gilău

CLUJ (corespondentul „Scînteii"). — În comuna Gilău, la 17 kilometri de Cluj, aproape de confluența Someșului Cald cu Someșul Rece, au început lucrările de organizare a șantierului în vederea construcției unui lac de acumulare, destinat a asigura cu apă potabilă și industrială municipiul Cluj, exploatările miniere de la Căpuș și Aghireș. Lacul de acumulare — cu un volum total de 4 milioane m c — și barajul de la Gilău vor ocupa o suprafață de 82 hectare. Înălțimea barajului de la fundație va fi de 23 m, iar lungimea de 195 m. Lacul va constitui și un important obiectiv turistic — în jurul lui e prevăzut a se ridica un motel cu 110 locuri și restaurant iar pe coronament este prevăzută a se construi o șosea turistică. Întreaga lucrare a fost proiectată de către I.P.A.C.H. București și este încredințată spre execuție Întreprinderii de construcții hidroenergetice București.

Lacul de acumulare de la Gilău constituie doar preludiul unor lucrări de mare amploare care vor începe în acest an. Este vorba de amenajarea hidroenergetică a Someșului Mic.

Complexul hidroenergetic de pe Valea Someșului Cald oferă nu numai avantajul utilizării potențialului hidroenergetic ci și transformarea acestui colț al țării într-o importantă bază turistică a munților Apuseni. Tocmai de aceea, proiectul prevede construcția în viitor a unor complexe turistice — cabane, hotele, motele, vile — fiind rezervate parcele pentru construcția de locuințe tip vilă, proprietate personală și altele. Toate acestea vor ridica nivelul economic și social-cultural al acestei părți a munților Apuseni.

EXIGENȚE ALE ACTIVITĂȚII POLITICO-EDUCATIVE ÎN UNIVERSITATE

Un tur de orizont în viața cîtorva centre universitare din țara noastră — București, Timișoara, Iași — o discuție cu cadre din conducerea unor instituții de învățămînt superior, cu cadre de partid, cu membri ai corpului profesoral universitar, au evidențiat că în numeroase facultăți din aceste orașe se desfășoară o bogată activitate pentru pregătirea ideologică marxist-leninistă a studenților, pentru explicarea principiilor politicii partidului și statului nostru. Am încercat însă să aflăm în ce măsură nivelul acestei activități răspunde interesului viu manifestat de tineretul studios din orașul respectiv față de evenimentele politice interne și internaționale, față de viața politică și socială din țara noastră și din lumea contemporană.

„Studenții participă în număr foarte mare la conferințele ținute în cadrul „Ateneului universității" sau „Ateneului politehnicii" — ne-a relatat conf. **Eugen Pop**, secretarul Comitetului de partid al centrului universitar Timișoara. Recent, la „Ateneul universității", conf. Ion Zahiu a prezentat expunerea „Principiile politicii interne și externe a P.C.R.". Conferința a fost urmărită cu mult interes, a stîrnit apoi discuții fructuoase între tineri, constituind într-adevăr un mijloc de educare". Și la Iași am întîlnit același interes vădit din partea studenților pentru conferințe și expuneri bine documentate, cu o problematică politico-ideologică de stringentă actualitate. Așa au fost, de exemplu, expunerile „Politica partidului și statului nostru pentru dezvoltarea relațiilor internaționale" de prof. dr. docent Vasile Negru, „Național și universal în artă" de prof. univ. dr. Constantin Ciopraga, „Probleme sociologice contemporane" de conf. dr. I. Natanson ș.a., prezentate studenților de la universitatea ieșeană. În acest an universitar și în București au fost găsite modalități mai atractive, mai eficiente pentru informarea politică și educația ideologică, marxist-leninistă a studenților. Răspunzînd solicitărilor studenților din mai multe institutii de învățămînt superior bucureștene, s-au organizat întîlniri cu cadre de conducere din economie și administrația de stat, cu activiști de partid, în cadrul cărora s-a abordat o largă problematică a dezvoltării societății noastre și a vieții internaționale. O interesantă acțiune de dezbatere ideologică a reprezentat-o simpozionul „Socialismul și democrația", organizat de studenții facultăților de filozofie și drept din București, cu participarea și a unor colegi de-ai lor din alte centre universitare.

După cum se știe, în ultimii ani, organizațiile de partid au îndrumat organizațiile U.T.C. și asociațiile studenților să se ocupe mai susținut de activitatea educativă din facultăți, să promoveze în desfășurarea acesteia forme mai vii, tinerești, cu audiență mai largă în masa studenților, să dea atenție unor manifestări apreciate de tineri — turism, activități cultural-distractive etc. „Această orientare și-a primit consacrarea în Hotărîrea plenarei C.C. al P.C.R. din 29 noiembrie — 1 decembrie 1967, cu privire la sarcinile organizațiilor de partid, de stat și obștești, ale U.T.C. pentru îmbunătățirea muncii educative în rîndul tineretului, — ne spune conf. dr. **Ion Grădișteanu**, secretar al Comitetului de partid al Centrului universitar București. Dar promovarea acestor forme vii, tinerești, nu înseamnă nicidecum o slăbire a continutului propagandei, a formelor directe de influențare politico-ideologică a tineretului studios. Că pe alocuri au fost greșit înțelese lărgirea sferei de preocupări a organizațiilor de tineret, răspunderile pentru organizarea unor acțiuni cultural-distractive, sportive, turistice, ca și reducerea numărului de ședințe, o dovedește faptul că în planurile de activitate ale unor organizații de tineret din facultăți bucureștene, ale ateneelor studențești recent înființate, au fost neglijate preocupările cu caracter politico-educativ, s-a ținut prea puțin cont de cerința de a se explica studenților — răspunzînd interesului lor arzător — coordonatele majore ale cadrului în care trăiesc și învață, de a le explica politica partidului nostru. Cred, în același timp, că dacă vrem ca munca politică să fie cu adevărat eficientă, nu trebuie să ne limităm numai la a explica și informa, ci este de dorit să-i ajutăm pe studenți să gîndească ei înșiși, să citească literatură social-politică, să-i orientăm, să le dezvoltăm spiritul de discernămînt față de ceea ce citesc, precum și în aprecierea realității, astfel încît fiecare să-și poată explica evenimentele politice interne și externe".

Într-un larg consens, interlocutorii noștri au menționat că pregătirea politică și ideologică, informarea permanentă și operativă asupra principalelor probleme ale politicii partidului și statului, ale construcției socialiste din țara noastră, înțelegerea realității contemporane reprezintă nu numai o latură, ci și **o componentă principală, o condiție a formării tînărului intelectual și specialist.** Tocmai de aceea, directivele conducerii partidului și noua Lege a învățămîntului acordă un rol de prim ordin activității politico-educative a tineretului aflat pe băncile școlilor de toate gradele, definind cu claritate conținutul, formele și factorii care participă direct la realizarea acestei înalte misiuni.

— Desigur, toate aceste forme de activitate, toate aceste manifestări diverse au o contribuție substanțială la educația politică și cetățenească a studenților — consideră prof. univ. dr. **Oliviu Gherman**. Dar ele vor da roadele așteptate de societate, numai în măsura în care nu vor rămîne singura cale de pregătire ideologică a tineretului universitar, ci vor veni să completeze, să împlinească acea orientare politică, profesională, etică pe care procesul de învățămînt, activitatea directă a corpului profesoral, de la toate disciplinele, nu numai de la științele sociale, au menirea să o realizeze permanent, în fiecare moment al vieții universitare. Competența științifică și pedagogică, experiența de viață, maturitatea civică și **politică, probitatea morală a dascălului** — profesor, om de știință, specialist din producție — oferă premisele favorabile unei înalte formații intelectuale și politice a tînărului. Cu condiția ca acest dialog profesor-student să nu se limiteze la cadrul strict al orei de curs sau seminar, la transmiterea de cunoștințe și principii, ci să urmărească mai departe transformarea lor în convingeri, într-o atitudine responsabilă și demnă în muncă, în viață. Cu condiția ca, așa cum pe bună dreptate sublinia recent tovarășul Nicolae Ceaușescu, **„să asigurăm o mai mare apropiere a cadrelor didactice de masa studenților, o mai strînsă conlucrare a profesorilor cu studenții. Asistentul, conferențiarul, profesorul trebuie să se afle acolo unde sînt studenții, să muncească și să trăiască alături de ei. Numai așa profesorul va fi un educator, va deveni într-adevăr, acel om chemat să făurească intelectualul de mîine al patriei noastre".**

În actualul an universitar s-a stabilit cadrul organizat pentru realizarea acestei conlucrări mai rodnice a fiecărui membru al corpului profesoral universitar cu un grup mai restrîns de studenți, creează o premisă favorabilă și îmbunătățirii propagandei politice și ideologice în rîndul tineretului studios. Numai că, din păcate așa cum au semnalat mai mulți interlocutori, într-o serie de institutii de învățămînt superior această importantă acțiune a fost superficial rezolvată, multe cadre didactice fiind repartizate formal să se ocupe de studenți pe care nu-i cunosc de la cursuri și seminarii și cu care anevoie se poate înfiripa acea atmosferă de cunoaștere și apreciere reciprocă, de înțelegere și sinceritate prielnică schimbului de opinii, influențării pozitive a tinerilor în formare.

— Promovarea în rîndurile studenților a concepției marxist-leniniste, cultivarea și dezvoltarea responsabilității sociale, a atitudinii înaintate față de muncă, a comportării civilizate și disciplinei servesc bunei desfășurări a procesului de învățămînt, a întregii vieți universitare, și își pun o amprentă puternică, hotărîtoare, asupra profilului spiritual, asupra pregătirii pentru viață a viitorilor specialiști, care vor lucra în economia și cultura socialistă. Societatea socialistă atribuie învățămîntului nostru superior rolul de focar de luptă împotriva ideilor retrograde din știință, filozofie, politică, morală — consideră conf. univ. **Petre Mălcomete** din Iași. În acest context, munca politică nu se poate limita la îmbogățirea orizontului cultural general și a informării de actualitate a tinerilor. Un atribut de prim ordin al activității politico-educative în rîndul studenților este caracterul combativ, înarmarea viitorilor intelectuali cu concepții ideologice ferme, împotriva influențelor ideologiei și moralei burgheze.

Efervescența vieții politice și sociale din țara noastră, amplitudinea și complexitatea procesului de atragere a maselor la opera de desăvîrșire a socialismului, de perfecționare și lărgire a democratismului vieții noastre sociale, repeziciunea cu care se petrec evenimentele în lumea contemporană, impun drept principală caracteristică activității politico-educative în instituțiile de învățămînt superior permanenta situare în actualitate, prezentarea și explicarea operativă a tuturor problemelor care interesează tineretul studios. Este meritorie, din acest punct de vedere, inițiativa forurilor de conducere dintr-o serie de facultăți din Iași, București, Timișoara, de a sonda cu metode științifice opinia studenților, de a afla care sînt problemele care-i preocupă în mod deosebit. Din păcate, asemenea sondaje și consultări ale opiniei universitare sînt sporadice, iar uneori formale. Tocmai de aceea, nu întîmplător în cadrul discuției de față, referitor la formele și metodele muncii de propagandă în mediul universitar s-a menționat necesitatea îmbinării manifestărilor cu caracter mai larg, adresate unui colectiv mai mare de studenți cu altele mai restrînse, s-au făcut sugestii pentru diferențierea activităților politico-educative, în funcție de profilul specializării studenților, de pregătirea lor generală, de experiența lor de viață. Important este însă ca, de dragul cantității, al raportării unui mare număr de acțiuni, de participanți, să nu se prejudicieze calitatea muncii de propagandă, eficiența ei în rîndul masei studenților.

Desigur, contează în principal tema aleasă spre dezbatere sau pentru expunere, dar hotărîtor pentru eficiența muncii politico-ideologice este și modul cum sînt abordate problemele, cum sînt explicate și dezbătute cu studenții. Un conferențiar care va prezenta o informare politică amorfă, o înșăilare cap la cap a unor știri și articole din presă, cu care cei mai mulți din cei de față sînt la curent, o expunere „lecție" asupra unor principii politice arhicunoscute, este puțin probabil că va capta atenția auditoriului tînăr, dornic de o documentație amplă. Bunăoară, de multe ori, informările politice ținute la facultățile de fizică și filologie ale universității timișorene nu reușesc să capteze interesul studenților, participarea lor fiind foarte redusă. Este și explicabil, dacă ne gîndim că cei care fac aceste informări, care răspund la întrebările studenților — în marea majoritate tineri asistenți — nu aduc nimic nou față de cele relatate în ziare și reviste, nu reușesc să explice fenomenele, să aducă elemente care să rețină atenția. Aceeași lipsă de audiență și de eficiență educativă se vădește și la informările politice de tipul „revista presei" organizate adesea la facultățile de matematică, fizică și chimie ale universității ieșene.

Practic, situarea constantă în actualitate a propagandei politice în rîndul tineretului studios, presupun o perfectă cunoaștere a problemelor vieții politice și sociale interne și internaționale, a direcțiilor de evoluție a societății umane contemporane, o însușire profundă, pînă la esență, a principiilor politicii interne și externe a statului și partidului nostru, de către toți cei investiți cu această responsabilitate. De aici reiese ca o obligație primordială pentru forurile de conducere a vieții universitare, să asigure o cît mai bună selecționare a cadrelor didactice și altor specialiști chemați să facă informări politice, să organizeze dezbateri ideologice cu studenții.

Țelul suprem al întregii activități universitare este să pregătească tineretul studențesc pentru muncă, pentru viață, să-i formeze pentru a fi cît mai utili societății noastre socialiste. De aceea, și munca politico-educativă desfășurată de conducerile facultăților, de organizațiile de partid și de tineret — perseverînd pe linia unor mijloace specifice studenților, cu largă audiență în mediul lor tînăr — e chemată să slujească acest țel, să formeze tineretului studios puternice convingeri politice, sentimente patriotice și umaniste, hotărîrea de a munci și lupta, de a-și pune întreaga pricepere și energie creatoare în slujba înfloririi orînduirii noastre socialiste, de a duce mai departe făclia progresului și civilizației.

Florica DINULESCU, Gheorghe RADEL, Manole CORCACI

teatre

● Filarmonica de stat „George Enescu" (sala Ateneului) : **Concert de muzică de cameră cu orgă** — 20. Soliști : Emilia Petrescu ; Horst Gehann, Mircea Opreanu, Adrian Semo ; Cătălin Ilea.
● Opera Română : **Bărbierul din Sevilla** — 19,30.
● Teatrul de Operetă : **My fair lady** — 19,30.
● Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia) : **Enigma Otiliei** — 19,30 ; (sala Studio) : **Jocul adevărului** — 19,30.
● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din bd. Schitu Măgureanu) : **Nepotul lui Rameau** — 20 ; (sala din str. Alex. Sahia) : **Photo Finish** — 20 ; (sala Teatrului evreiesc de stat) : **Meteorul** — 20.
● Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru) : **O casă onorabilă** — 19,30 ; (sala Studio) : **Cînd luna e albastră** — 20.
● Teatrul Mic : **Tango** — 20.
● Teatrul Giulești : **Omul care a văzut moartea** — 19,30.
● Teatrul „Ion Creangă" : **Adresanții necunoscuți** — 9,30.
● Teatrul de Nord Satu Mare — secția maghiară — (în sala Teatrului de Comedie) : **Văduva isteață** — 20.

cinema

● **Feldmareșala** : PATRIA — 9 ; 11,30 ; 14 ; 16,30 ; 19 ; 21,15, BUCUREȘTI — 8,30 ; 11 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 21, MELODIA — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 20,45.
● **Un om pentru eternitate** : REPUBLICA — 9 ; 11,15 ; 13,45 ; 16,15; 18,45 ; 21,15.
● **Pantoful cenușăresei** : VICTORIA — 9 ; 11 ; 13 ; 15 ; 17 ; 19 ; 20,45.
● **Marele șarpe** : LUCEAFĂRUL — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 20,45, FESTIVAL — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 20,45.
● **Expresul colonelului von Ryan**: FEROVIAR — 8,30 ; 11 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 21, MODERN — 9,30 ; 11,45; 14 ; 16,15 ; 18,30 ; 20,45, EXCELSIOR — 8,30 ; 11 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 21.
● **Mica romanță de vară** : CAPITOL — 9,30 ; 11,30 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.
● **Becket** : GLORIA — 9 ; 12,30 ; 16 ; 19,30, FLOREASCA — 9,30 ; 13,30 ; 16,45 ; 20.
● **Strigătul** : CENTRAL — 8,30 ; 21.
● **Aventura** : CENTRAL — 11 ; 13,30.
● **Noaptea** : CENTRAL — 16 ; 18,30.
● **Nikolai Bauman** : LUMINA — 9,15—16 în continuare ; 18,30 ; 20,45.
● **Vera Cruz** : DOINA — 11,30 ; 13,45 ; 16 ; 18,15 ; 20,30, DRUMUL SĂRII — 15 ; 17,30 ; 20.
● **Acuzatul** : UNION — 18.
● **Eu, eu, eu... și ceilalți** : UNION — 15,30 ; 20,30.
● **Vizita conducătorilor de partid și de stat în județele Caraș-Severin, Timiș și Arad ; Dacă treci Podul Ponoarelor** : TIMPURI NOI — 9—21 în continuare.
● **Un delict aproape perfect** : GRIVIȚA — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20,30 AURORA — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30, TOMIS — 9—15,45 în continuare ; 18,15 ; 20,30.
● **Neînțelesul** : ÎNFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE — 15,15 ; 17,45; 20.
● **Unora le place jazzul** : CINEMATECA (bilete la casă) — 10 ; 12,30 ; 14,30.
● **Ziua în care vin peștii** : BUZEȘTI — 15,30 ; 18.
● **Haiducii** : BUZEȘTI — 20,30.
● **Profesioniștii** : DACIA — 8,45—15,45 în continuare ; 18,15 ; 20,45.
● **Împușcături sub spînzurătoare**: BUCEGI — 9—15,45 în continuare; 18,15 ; 20,45.
● **Planeta maimuțelor** : UNIREA — 15,30 ; 18.
● **Răpirea fecioarelor** : UNIREA — 20,15.
● **Trei copii „minune"** : LIRA — 15,30 ; 18 ; 20,15.
● **Drumul spre Saturn ; Sfîrșitul Saturnului** : GIULEȘTI — 15,30 ; 19.
● **Ea va rîde ; Inimă nebună, nebună de legat** : COTROCENI — 15,30 ; 19.
● **Viva Maria** : PACEA — 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **Judoka, agent secret** : CRÎNGAȘI — 15,30 ; 18.
● **Telegrame** : CRÎNGAȘI — 20,30.
● **Aventurile lui Tom Sawyer ; Moartea lui Joe Indianul** : VOLGA — 15,30 ; 19; FLACĂRA — 15,30 ; 19.
● **Veșnicul întîrziat** : VIITORUL — 15,30 ; 18.
● **Tunelul** : VIITORUL — 20,30.
● **Urletul lupilor** : MIORIȚA — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18,15 ; 20,30.
● **Hombre** : MOȘILOR — 15,30; 18.
● **Superautomatul** : MOȘILOR — 20,30.

Cuprindere și analiză în retrospectiva literară

puncte de vedere

Evitînd superficialitatea interpretărilor și unilateralitatea perspectivei din care se mai realizează uneori prezentarea noilor apariții editoriale, critica noastră își poate îndeplini sub cele mai bune auspicii principala sa îndatorire, aceea de a îndruma activ și cu competență procesul complex de evoluție a literaturii, stimulînd un puternic curent de idei, izvorît din concepția despre lume și viață a epocii noastre — materialismul dialectic și istoric, militînd pentru o artă angajată, pentru îmbogățirea universului uman și social pe care literatura îl reflectă, urmărind nu numai etapele afirmării unor puternice personalități scriitoricești, ci și principalele tendințe ce se impun în drumul ascendent pe care îl parcurg poezia, proza sau dramaturgia actuală.

Dezbaterile asupra problemelor criticii, desfășurate în anii trecuți în paginile presei de specialitate, cît și — mai ales — realizările certe obținute în interpretarea la obiect a fenomenului literar contemporan au evidențiat, de altfel, elocvent multitudinea mijloacelor de care dispune cercetătorul acestui domeniu al creației artistice, au relevat posibilități și resurse ce se cer a fi pe deplin puse în valoare. Căci pentru critica noastră, a răspunde într-adevăr menirii sale, nu înseamnă a se mărgini doar la comentarea — de bună seamă necesară — a cutărei sau cutărei scrieri, ci și aspirația spre elaborarea unor lucrări de sinteză, de amplă rezonanță, care să îmbrățișeze dintr-o perspectivă cuprinzătoare totalitatea aspectelor ce definesc coordonatele dezvoltării literaturii române în ultimele decenii, subliniind sensurile și direcțiile majore ale acestei dezvoltări.

Împlinirea unui asemenea deziderat depinde însă de măsura în care fiecare cercetare în parte duce spre concluzii judicioase, care să exprime un punct de vedere propriu, rod al unei analize profunde și multilaterale a operelor studiate. Rigoarea argumentării devine în astfel de împrejurări un imperativ de necontestat cu atît mai mult cu cît criticul își extinde aria de investigație, încercînd să surprindă, de pildă, stadiul în care se află un anumit gen literar sau nivelul atins de literatura unei perioade precis delimitată în timp.

Ne-am reamintit o dată în plus aceste adevăruri unanim recunoscute parcurgînd cele cîteva articole și anchete publicate în ultimele săptămîni (în reviste cum sînt „România Literară", „Luceafărul" sau „Cronica"), care își propuneau să contureze un bilanț literar al anului ce a trecut, dar care, din păcate, nu ne-au oferit decît într-o anume măsură o imagine de ansamblu unitară, așa cum ne-am fi așteptat, asupra efervescenței creatoare ce a caracterizat, indiscutabil, perioada la care se referă, o imagine a ceea ce s-a afirmat într-adevăr nou, esențial și definitoriu, în acest răstimp, în cîmpul literaturii. Și aceasta nu atît datorită faptului că bilanțurile de sfîrșit de an ar presupune neapărat o atitudine festivă sau ar constrînge „la un egal tratament, indiferent de valoarea cărților" — cum crede unul dintre criticii care răspund la ancheta inițiată de „România Literară" — ci datorită modului în care ele sînt concepute. Este, de fapt, punctul vulnerabil al majorității intervențiilor ce au încercat să surprindă trăsăturile caracteristice momentului literar 1968, intervenții îndreptate cu precădere spre semnalarea cărților de prim-plan și nu — așa cum credem că ar fi fost necesar — spre descifrarea contribuției reale și de substanță pe care acestea au adus-o la îmbogățirea universului literaturii noastre, prin problematica de o adîncă semnificație umană pusă în dezbatere, prin conținutul de idei pe care îl sensibilizează artistic, prin adevăratele înnoiri din planul expresiei. Fără îndoială că, selectînd dintre zecile de cărți apărute în cursul unui an doar pe cele cîteva care i s-au impus în mod deosebit atenției, enumerîndu-le și comentîndu-le succint — atunci cînd spațiul îi permite — orice critic ne va înfățișa, cu sau fără voie, o imagine parțială a unui peisaj mult mai vast, în care operelor reprezentative li se alătură, firesc, numeroase alte scrieri, cel puțin notabile, fără a face, bineînțeles, rabat calității lor literare și artistice, pe care el, acum, în mod fatal, le ignoră ; totodată, într-un asemenea bilanț, criticul nu va putea reliefa curentul de idei ce străbate și fertilizează mișcarea literară a epocii, nu va cuprinde diversitatea tendințelor și căutărilor afirmate în acest răstimp sau abia începînd să se cristalizeze. În această privință, un tablou retrospectiv de tipul celui pe care-l propune și încearcă să-l realizeze „Luceafărul" în ultimele sale numere — de această dată într-o formă strict documentară, cu unele omisiuni care se datoresc, presupunem, dificultăților începutului — se va putea dovedi mai util ca instrument de orientare și de discernere a valorilor, cît și ca punct de pornire a unor studii mai ample ulterioare, decît acele bilanțuri care, dincolo de bunele intenții ale semnatarilor, se limitează la o sumară trecere în revistă a volumelor considerate mai importante, rămînînd la un stadiu constatativ, tributar unei viziuni fragmentare, superficiale, asupra întregului.

Dar nu numai sub acest raport, al deschiderii unghiului din care este privită literatura unui an, ni se par a fi susceptibile de amendări bilanțurile la care ne referim, ci și sub acela al argumentării punctului de vedere pe care criticul îl susține. Dreptul său de a opta, de a spune **da** sau **nu** unei anumite scrieri este real, dar trebuie fundamentat printr-o demonstrație concludentă și la obiect. Subiectivitatea criticului înseamnă, în fond, unghiul propriu din care percepe opera literară, predilecția sa pentru un anumit gen sau pentru anumiți autori, ceea ce însă nu trebuie să-l împiedice să judece din perspectiva unor criterii obiective, de pe pozițiile marxist-leniniste ale criticii noastre, care îi deschid largi orizonturi de interpretare, să aibă permanent în vedere, în formularea aprecierilor sale, caracterul complex al factorilor ce condiționează procesul creației artistice. Eludarea acestui imperativ ne va surprinde, întotdeauna, așa cum ne surprinde — pentru a ne opri asupra unui singur exemplu — articolul consacrat de Zaharia Sîngeorzan criticii anului '68 („Cronica", 2/1969). Ignorînd realitatea obiectivă a evoluției criticii noastre, autorul pornește de la o delimitare între ceea ce contestă (critica pe care o consideră „un simplu act necreator", ce urmărește „aplicarea unor norme, a unor criterii ce nu au nimic cu viața operei", dar care, în fapt, se bazează pe o idee clară, pe principii ideologice și estetice) și ceea ce apreciază el ca fiind revelator — analiza estetică care, după părerea sa, i-ar restitui criticii condiția sa ca gen literar. De fapt, Z. Sîngeorzan se rezumă la o contestare globală, chiar disprețuitoare, a acelor critici care ar ilustra, potrivit opiniei sale, prima tendință și la enumerarea elogioasă a celorlalți. În acest mod, bilanțul anului ce a trecut, în loc să discute ținuta ideologică a criticii, măsura în care și-a realizat principalele îndatoriri privind descifrarea valorilor autentice ale literaturii noastre actuale, precum și elucidarea problemelor fundamentale ale creației, se transformă într-un răspuns indirect — frizînd într-o oarecare măsură exclusivismul — adresat presupușilor adversari ai punctului de vedere pe care îl susține autorul articolului amintit.

Însemnările de față nu și-au propus, în ni[...] un caz, să conteste util[...]atea unor bilanțuri literare, ci doar să atragă atenția asupra unilateralității și subiectivității ce se mai ivesc, din păcate, uneori, în aceste împrejurări. Necesitatea unor retrospective ample, care să nu țintească doar spre alcătuirea unor clasamente în vederea atribuirii premiilor literare, ci să constituie un schimb rodnic de idei, o discuție substanțială, pornind de la principiile filozofice și estetice care îl călăuzesc pe artistul și criticul epocii noastre socialiste, asupra problemelor de creație care frămîntă, într-adevăr, breasla scriitoricească este, fără îndoială, cît se poate de evidentă. Iar realitatea vie a literaturii noastre îi oferă criticii un cîmp fer[til] și, practic, nelimitat de[...] dezbatere.

Sorin MOVILEANU

tv

11,00 — Limba franceză. Lecția 44 (reluare).
11,30 — Limba engleză. Lecția 44 (reluare).
12,00 — T V. pentru specialiștii din industrie. Cibernetica : „Perspective" (reluare).
17,30 — Telex T V.
17,35 — T V. pentru specialiști. Medicină : Consultații pentru medici (radiologie). Prezintă dr. F. Bărcan.
18.05 — Limba germană. Lecția 10.
18,30 — Club XX — emisiune pentru tineret : „Cercetătorul, un explorator modern".
19,00 — Telejurnalul de seară.
19.30 — Țara se pregătește de alegeri — Știri și reportaje din campania electorală.
19,45 — Avanpremieră.
20,00 — Transfocator : „Scrisoarea inginerului J. I."
20,40 — Ecran literar.
21,00 — Tele-cinemateca. Medalion Zbigniew Cybulski
22,50 — Telejurnalul de noapte.

Expoziție de artă decorativă la Piatra Neamț

De curînd s-a deschis la Piatra Neamț, prin grija Comitetului pentru cultură și artă a județului Neamț o interesantă expoziție de artă decorativă aparținînd Hryssei Năstăsescu, de la fabrica de in și cînepă „Unirea" din București. Cele peste 22 de lucrări reprezentînd draperii, huse, panouri și fețe de masă sînt inspirate din folclorul românesc pe care artista l-a cunoscut cu prilejul documentărilor și călătoriilor în țară.

Atrag privirile vizitatorilor panourile pictate direct pe textura de cînepă, care pot înlocui foarte bine covoarele țesute, împodobind plăcut interioarele moderne de locuit. Ele au o tematică simplă dar legată de tradiția bogată a artei populare românești. Astfel panoul intitulat „Măști" are o compoziție dinamică, petele de culoare creînd o atmosferă de exuberanță. Același colorit optimist îl întîlnim și în alt panou decorativ, cu titlul „Cai de munte, cai de mare" imprimat cu coloranți rezistenți la lumină și frecare, realizînd o armonie ce amintește de strălucirea scoarțelor românești. Draperiile au suplețe, îmbinînd sugestiv frumosul cu utilul. Plină de eleganță este draperia cu un motiv floral stilizat care își are originea în costumele populare de la Borca (județul Neamț) sau cea intitulată „Curcubeu", inspirată din crestăturile în lemn de la Cîmpulung Moldovenesc. Pline de luminozitate cromatică și remarcabile compozițional sînt husele pentru mobilă și autoturisme.

Această primă expoziție de textile deschisă la Piatra Neamț confirmă talentul și ingeniozitatea unei creatoare tinere și în același timp demonstrează posibilitățile vaste de inspirație ca și rezervele de frumusețe pe care le poate oferi arta decorativă.

Safta POMPILIU
profesoară la Școala de artă din Piatra Neamț

Din creația artistică în limba maghiară

NOUTĂȚI REMARCABILE PE AFIȘUL DRAMATURGIEI ORIGINALE

Unul din fenomenele cele mai îmbucurătoare ale literaturii maghiare din țara noastră, în care de-a lungul ultimelor două decenii lirica și proza au marcat succese însemnate, este înviorarea dramaturgiei, care pînă acum cîțiva ani rămînea în urma celorlalte genuri beletristice. Poate este semnul maturizării acestei tinere literaturi, poate se datorește și faptului că teatrele maghiare din țară au înțeles să susțină în mod mai eficace dramaturgia originală maghiară — și în mod evident în strînsă legătură cu elanul întregii dramaturgii românești, fapt este că în ultimii 4—5 ani o pleiadă întreagă de scriitori vîrstnici și tineri și-au concentrat atenția asupra creației dramatice. Alături de Nagy István, Szemlér Ferenc, Méliusz József, Szabó Lajos, Sütő András, Méhes György, Földes Mária, Deák Tamás, s-au înscris în rîndul dramaturgilor cu piese noi Veress Dániel, Páskándi Géza, Kocsis István, creația scriitorilor maghiari prezentînd astfel o varietate și o bogăție din care se pot desprinde cîteva elemente interesante. O înviorare îmbucurătoare a început să se simtă și în dezvoltarea repertoriului teatrelor : la Oradea a fost prezentată nu de mult de către secția maghiară a Teatrului de Stat din localitate piesa „Ce scurtă este vara" de Földes Mária, în regia lui Farkas István ; Teatrul Maghiar de Stat din Cluj se ocupă intens de pregătirea piesei „Pygmalion și Galathea" de Páskándi Géza ; Teatrul Maghiar de Stat din Sf. Gheorghe și-a înscris în repertoriu piesa istorică „Patru ierni" de Veress Dániel. Pe lîngă piesele jucate sau aflate în repetiție sînt unele publicate numai, iar altele au rămas deocamdată în fază de manuscris. Cele trei piese, asupra cărora voi încerca să insist cu cîteva cuvinte, și-au găsit calea de comunicație către recenzent tocmai sub aceste trei diferite moduri. Faptul este semnificativ, dar nu oferă nici un criteriu estetic ; cu toate acestea, fiecare dintre ele prezintă o problematică diferită și interesantă, care merită a fi discutată.

Nu de mult a apărut în Editura pentru Literatură un nou volum de piese de teatru al cunoscutului poet, prozator, traducător și dramaturg Szemlér Ferenc, una dintre personalitățile cele mai marcante și multilaterale ale literaturii maghiare din țara noastră. Valorosul scriitor a pășit de doi ani în cel de-al șaptelea deceniu al vieții sale. Cele trei piese, care formează volumul, au fost scrise acum patru-cinci ani, deci în plină maturitate literară. Două din ele tratează subiecte de actualitate, una este o parabolă istorică. Alegînd oarecum la întîmplare, dar ghidîndu-ne și după intenția tacită a autorului, care a scris în fruntea cărții titlul celei de-a treia piese **Viața și moartea noastră** — să ne oprim la aceasta, pentru cîteva considerații.

Ajuns însă aici, recenzentul simte nevoia să-și schimbe tonul. Într-adevăr, încă sub impresia lecturii recente, în loc să povestească amănunțit subiectul, să analizeze construcția piesei, să-i descifreze mesajul și să facă bilanțul calităților și defectelor, trebuie, înainte de toate, să-și mărturisească admirația față de măiestria erudită cu care piesa a fost scrisă. Un limbaj elegant, frumos, totuși vioi și cu vervă, care în momentele de tensiune ale piesei îmbracă haina versului asigurînd astfel aproape o incandescență textului spus de personajele acțiunii, versuri cu fine reminiscențe shakespeariene și madáchiene, aduse la nivelul versului maghiar de astăzi, o construcție abilă — oarecum brechtiană — dar cu întrebuințarea unor mase de oameni ca acelea ale corurilor din tragedia greacă antică, o acțiune bine închegată și — înainte de toate — un fierbinte mesaj uman — iată calitățile acestei piese, care fascinează cititorul. Pledînd pentru o idee morală — în sensul cel mai bun al termenului — astfel concepută și realizată întocmai pînă la capăt, personajele, respectiv caracterele, sînt schițate numai în măsura necesităților piesei, sau mai bine-zis intenției autorului, reprezentînd astfel personalități purtătoare de cuvînt ale unor teze morale. Cred că aceasta nu constituie o defecțiune, ci oferă posibilități de interpretare actorului — odată ce piesa va fi pusă în scenă. Și este de necontestat că „tragedia optimistă" a inginerului Lajos proiectant al unui stadion care se prăbușește chiar la inaugurare, ar merita să vadă luminile rampei, cu atît mai mult cu cît — datorită fanteziei autorului — ar putea oferi un spectacol interesant și prin tehnica lui.

Dramaturgul clujean Deák Tamás, în vîrstă de 40 de ani, are deja la activul lui un volum cuprinzînd cinci piese, publicat în Editura pentru Literatură acum un an ; trei din ele s-au bucurat de reprezentări scenice. Piesa despre care vreau să vorbesc — **Manevrele** — este însă o operă recentă a autorului, distins cu premiul III la concursul de dramaturgie pe anul 1968 al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, nepublicată și nejucată pînă în prezent. „Manevrele" este o alegorie tratînd un subiect din istoria contemporană a lumii din apus, un protest satiric împotriva tiraniei și a falsei democrații. Făcînd parte din juriul concursului menționat am avut ocazia să citesc piesa în manuscris, sub motto-ul cuvenit, și m-a captivat dintr-odată. Este de netăgăduit că în ea s-ar putea demonstra anumite influențe dürrenmattiene, totuși, după părerea mea, „Manevrele" reprezintă un salt calitativ în creația dramatică a lui Deák Tamás, prin extraordinara concentrare a acțiunii, la care a reușit să ajungă, prin calitatea dialogului și prin construcția dramatică dinamică plină de surprize — ceea ce desigur nu constituie un element de disprețuit în măiestria scenică. Trebuie să elogiez perseverența autorului, care s-a dedicat cu abnegație muncii foarte grele pe care o reprezintă dramaturgia, îmbogățind literatura noastră cu piese din ce în ce mai valoroase, trăgînd concluziile necesare din criticile aduse pieselor sale anterioare, dezvoltîndu-și fără încetare posibilitățile artistice. Trebuie să subliniez că „Manevrele" oferă pentru actori cîteva roluri excelente, cu multe premise de succes.

La Sf. Gheorghe, Teatrul Maghiar de Stat din localitate și-a sărbătorit recent 20 de ani de existență cu prezentarea operei dramatice a criticului literar Veress Dániel, tînăr cetățean al orașului, care și-a făcut astfel debutul pe scenă. Piesa sa, intitulată **Patru ierni**, este de inspirație istorică, invocînd viața lui Mikes Kelemen (1690—1761), fiul comunei Zagon de la poalele Carpaților din Secuime, fondator al prozei beletristice maghiare prin celebrele sale Scrisori din Turcia însoțitorul fidel pe toate drumurile exilului al principelui Francisc Rákóczi al II-lea. Petrecîndu-și aproape toată viața în străinătăți, mai ales la Tekirdag (Turcia), unde a și murit, cele patru ierni, invocate în titlul piesei, înseamnă în interpretarea autorului laturile de suferință ale vieții lui Mikes : nu i-a fost dat să-și vadă poporul liber, a pierdut prin moartea lui Rákóczi (1735) idolul vieții sale, dragostea sa nu a fost răsplătită de către ființa iubită. Scriitorul a înțeles să dezvolte personalitatea lui Mikes în cadrul unei serii de scene lipsite de legătură organică între ele, constituind de fapt numai dialoguri, ceea ce nu a avantajat construcția, nici a acelui sîmbure de acțiune pe care meditațiile neîntrerupte l-ar fi permis Cred că nici din punctul de vedere al limbajului autorul nu a ajuns încă la un rezultat satisfăcător, evident fiind că cele două elemente — desfășurarea scenică naivă și romantică și limbajul întrebuințat — sînt în strînsă legătură, în dauna calității.

Fără pretenții de cronică țin totuși să subliniez că în regia sobră și inteligentă a lui Völgyesi András — care a semnat și decorurile, și costumele — și în interpretarea unor actori talentați, dintre care s-au remarcat îndeosebi Ferenczy Csongor (Mikes), Péterffy Lajos (Rákóczi) și Biró Levente (Constantin Mavrocordat), piesa a cîștigat foarte mult, dovedind încă o dată rodnicia unei strînse colaborări între autor și teatru. Acesta este în același timp un exemplu de urmat și pentru celelalte teatre, în privința noilor opere dramatice pe care scriitorii noștri le realizează.

Încercînd să concludem asupra celor trei piese amintite, trebuie să consemnăm cu părere de rău că numai una dintre ele se inspiră din realitatea contemporană a țării noastre, din clocotul vieții de azi. Aceasta mă face să mă gîndesc la un vechi adevăr literar : legătura cu contemporaneitatea, cu actualitatea vieții este izvorul cel mai bogat, cel mai dătător de viață al unei dramaturgii cu adevărat originale și noi.

LÖRINCZI László

OMUL FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU EL ÎNSUȘI...

Experiențe de viață pe fondul datoriei sociale

Am scris, de curînd, un scurt capitol dintr-o carte de însemnări etice, capitol pe care l-am intitulat „Oameni dragi". Simțisem nevoia ca, dincolo de fapta izolată, sancționabilă în planul valorilor etice, să aduc în fila întîi figura omului care — întîlnit la București sau Brașov, la Constanța sau Arad, la Tg. Mureș sau Craiova — mi-a lăsat în minte nu numai imaginea unui chip anume, a unei persoane dar și a unei personalități a cărei distincție este obținută prin nobletea trăsăturilor sale morale: omul al cărui destin se confundă cu destinul colectivității.

„A trăi înseamnă a ști, a iubi, a admira, a face bine", spusese cu cîteva decenii în urmă un scriitor și filozof umanist, definiția sa aplicîndu-se cu multă exactitate tipului despre care vorbesc: el cunoaște lumea căreia îi aparține — *socialismul*; el iubește din adîncul inimii sale această lume în care știe să prețuiască valorile create prin opera milioanelor ei de membri, dintre care face parte; el realizează *binele* dăruindu-și acestei lumi forța minții și a brațelor sale, obținînd în schimb nu numai cantitatea de bunuri necesare propriei existențe fizice, dar și satisfacția împlinirii, bucurie prin nimic egalabilă.

Despre cîți oameni de acest fel n-aș putea vorbi? Eram în Gara de Nord în acea zi de iarnă cînd un cunoscut mecanic de locomotivă cobora pentru ultima oară înaintea pensionare din cabina locomotivei sale cu care făcuse atîtea drumuri încît ar fi putut înconjura pămîntul de cîteva zeci de ori, și l-am văzut pe omul acesta încheindu-și programul de muncă al vieții cu ochii scăldați în lacrimi... Eram la Borzești în clipa cînd un mare prozator al nostru l-a întîlnit pe cel care era cu cîțiva ani în urmă directorul general al combinatului chimic de pe valea Trotușului (azi director al combinatului petrochimic Pitești), tînăr specialist care devenise inginer fără să întrerupă o singură zi munca, scriitorul exprimîndu-și totala admirație față de omul din fața sa, pe care l-a și descris într-un roman de prestigiu apărut anul trecut... L-am cunoscut pe omul care, depășind abia cu puțin vîrsta de 35 de ani, se poate lăuda că a centrat axele majorității turbinelor montate în țara noastră în ultimul deceniu și jumătate, un sibian care își purtase nevasta după el la Luduș, la Ovidiu, la Paroșeni, la Ploiești, la București-Sud etc. — și cine mai știe pe unde vor fi acum?...

Recitind rîndurile scrise despre ei și rememorînd momentele în care i-am cunoscut în activitatea lor cotidiană, mi-am dat seama că, la toate cele spuse, uitasem să adaug o trăsătură esențială, care se cere în mod deosebit subliniată, a portretului lor comun: lîngă pasiune, lîngă dăruire, lîngă buna pregătire, se cerea numită convingerea lor că au obligații firești față de familia (în sensul cel mai larg al cuvîntului) în care s-au născut; *oamenii aceștia, cei mai buni, sînt stăpîniți de convingerea datoriei lor sociale.*

Nu mai știu dacă inginerul *Octavian Căpitanu*, de la uzinele „Steagul Roșu"-Brașov, își mai amintește despre primii săi ani de lucru în secția 510; poate că nu, fiindcă este destul de mult de atunci. Memoria carnetului de însemnări al reporterului rămîne însă intactă: sînt aproape zece ani de cînd l-am surprins admonestîndu-și un subaltern, un tehnician, pentru că îl găsise pe la ora 9 seara în uzină, deși programul său se isprăvise la 4. — „Nu vă înțeleg, tovarășe inginer — îi replicase tehnicianul — programul dumneavoastră nu s-a terminat tot la 4?". Căpitanu se enervase: — „Dar eu am niște datorii, sînt inginer..., intră în fabricație camionul „Carpați"... — „Tot datorii am și eu, tovarășe inginer. Și pentru mine intră în fabricație camionul „Carpați"...

Au rîs amîndoi, și mi-a plăcut nespus rîsul lor, sincronizarea lor, care demonstra convingerea a doi comuniști tineri că obligația față de uzina în care lucrau cuprindea, în cercul ei, ca noțiune, mult mai mult decît simpla relație muncă-salariu.

„Mie mi se pare — găsesc în carnet cuvintele inginerului — că omul trebuie să-și pună în față, în primul rînd, obligațiile sale, fiindcă așa și intrăm în viață. Apărînd, flăcău, în familia tatălui meu, nu m-am dus, înainte de toate, să-i pun pe masă o cerere de drepturi; el îmi asigura, printr-o lege din părinți, cele trebuincioase — iar eu am deprins, odată cu obligația de a-l respecta ca părinte, datoria de a-i asculta sfaturile, de a învăța și munci. Drepturile — îmi mai spunea inginerul Căpitanu — pentru un om care înțelege viața și rosturile ei, se cîștigă îndeplinindu-ți în prealabil niște îndatoriri izvorîte nu numai dintr-un contact parafat, ci dintr-o apartenență sufletească la colectivitatea în care muncești și trăiești." Reținîndu-i părerea, am observat că pe el, ca specialist, modul acesta de a gîndi îl îndemna la o atitudine de modestie aliată armonios cu succesele care l-au și făcut să devină în scurt timp una dintre personalitățile de seamă ale uzinei de autocamioane.

Cam în aceeași perioadă, ba chiar ceva mai înainte, cunoscusem la Săvinești un inginer tînăr — „cel cu ochi albaștri", cum i se spunea. *Valeriu Momanu*, Abia părăsise băncile facultății și se trezise cu o „repartizare" în mină, un fel de foaie de drum către încă necunoscutele, dar planificatele obiective industriale ale viitorului. Descinsese în halta mică, în formă de „A", de pe cîmpul semănat altă dată cu porumb și hrișcă din marginea satului care, odată cu nașterea marelui șantier, avea să fie înscris pe harta localităților scoase din anonimat. Începuse construcția „Relonului": un coleg urma să se ocupe de „lactama" iar Momanu de „poliamid". Băieți atît de tineri, încît îi confundai cu brigadierii care lucrau pe șantier. Privindu-i, mă întrebasem cu seriozitate — gînd al meu, ori preluat de la alții. oameni mai în vîrstă: cum de avea statul curajul să dea pe mîna acestor „studenți" averi de miliarde? Ideea de risc (căci ce puteai „să le iei" acestor tineri, dacă se dovedeau lipsiți de seriozitate?) mi-a fost însă anulată chiar atunci, cînd printre oameni se vorbea cu oarecare uimire că unui inginer îi născuse nevasta la Piatra Neamț (12 km distanță), și totuși, vreme de trei zile, omul nu reușise să-și vadă urmașul; în tot acest răstimp, zi și noapte, el nu ieșise din instalație, nu ațipise un minut măcar... Îmi amintesc că l-am găsit urcat pe un fel de cupă (capac la un cuptor mi se pare), purtat în aer de o macara: nu se reușea un montaj, luase el uneltele și — deși erau acolo și specialiști străini — lucra el însuși...

„Sîntem trimiși să punem instalația în funcțiune" — mi-a spus mai tîrziu Momanu, discutînd despre colegii săi. Am înțeles atunci că nu se risca nimic, încrederea era pe deplin justificată: acea „povară" a unor maxime răspunderi stătea pe niște umeri cu adevărat puternici. Din timp în timp, tineri ingineri plecau în străinătate la firme similare. N-apucaseră să învețe toate limbile, ziua notau explicațiile specialiștilor, iar noaptea traduceau cu dicționarul: din zi în zi știau tot mai mult, deși poate fiecare întoarcere din străinătate îi arăta și mai puțin odihniți. Așa s-a născut industria de fire și fibre sintetice în țara noastră (ca și atîtea alte ramuri și obiective noi), clădită de oameni cu dragoste de meserie, dar și cu un extraordinar simț al datoriei, față de ce? față de *tot*: față de patrie, de partid, de oameni, față de ei înșiși.

Cu inginerul Momanu m-am întîlnit de curînd tot la Săvinești, și am purtat o discuție în cabinetul său (îndeplinește funcția de director general tehnic al acestei uzine care are o productivitate dublă față de 1959—1960).

— Ați construit foarte mult în zece ani. Cîmpul, pe care atunci se ridicau doar cîteva clădiri, s-a umplut de instalații, au apărut uzine noi, aveți și un institut de cercetări propriu. Dar oamenii? Fizic, impresionează plăcut cu toții, chiar și pe cineva care a călătorit mult prin lume și a văzut uzine cu un înalt grad de civilizație...

— Aș vrea să relev un amănunt foarte important — mi-a răspuns inginerul Momanu. Despre datorii discutăm astăzi altfel. Acum zece ani, știți, erați aici, insistam pe obligația de a se veni cu punctualitate la serviciu. Era o necesitate acută, căci băieții și fetele care lucrează aici proveneau dintr-un mediu în care lucrul „industrial", după ceas, nu fusese deprins. A trece din agricultură în industrie înseamnă, pentru psihologia individului, foarte mult. O să mă înțelegeți de ce — atunci cînd veneați la mine să vă indic nume de tineri care *muncesc* — vi-i recomandam cu plăcere pe cei care respectau disciplina elementară a programului. Iertați-mă, tovarășe reporter, dar dacă-mi veți cere acum același lucru o să refuz s-o fac: fiindcă de muncit muncim toți în țara aceasta, la Săvinești, la Galați, sau oriunde. De ce l-am alege pe unul sau altul ca să-l evidențiem? Ar fi și pentru cititor o banalitate: „tovarășul cutare se duce la serviciu." Dar eu ce fac? — și-ar zice cititorul pe bună dreptate.

— Nu înțeleg: sînteți de părere să nu-i mai lăudăm pe oamenii care își îndeplinesc îndatoririle, fie ele elementare?

— Ba da, dar însăși noțiunea de datorie față de societate trebuie privită altfel. A fost într-o vreme datoria noastră, a tuturor, să învățăm „alfabetul" industriei, dacă nu-l știam, și eram de laudă cînd din mîinile noastre tinere ieșeau fie și niște mașini simple. Cu aceleași meserii de bază avem însă azi datoria să scriem adevărate poeme industriale...

Poeme? Uzina e un poem, știu, al muncii, al priceperii, al devotamentului acestor oameni. Totuși, i-am spus inginerului Momanu, aduceți argumente. Și a adus: știți, mi-a zis, că unii dintre noi veniseră aici din romantism, încinși cu cîte o curea din material plastic? Da, erau primele obiecte realizate din prima șarjă de material polimeric românesc, într-un laborator din Făgăraș unde ne-am făcut practica de studenți. Era toată „experiența" noastră. Aflați, a adăugat Momanu, că deatunci am învățat — e o epocă! — nu numai să montăm uzine chimice cumpărate de la firme de renume, dar să proiectăm noi înșine uzine: am reeditat succesul asimilării superioare a locomotivei Diesel-electrice, de la Craiova. Ultima uzină de Rolan, realizată în primii trei ani ai cincinalului, este proiect românesc... *Datoria*, azi, este să facem uzine, să le scoatem din gîndirea noastră. Realizați distanța?

Nu era greu ca, acolo, la fereastra care dădea spre horbota de țevărie aluminată — și mai ales cunoscînd începuturile — să-ți dai într-adevăr seama că *anii socialismului au extins noțiunea de datorie — înțeleasă ca legătură sufletească a omului cu locul său de muncă, cu colectivul din care face parte — la proporții de masă.* Nu era greu ca, acolo, sau în oricare altă unitate să-ți dai într-adevăr seama că oamenii aceștia, cei mai buni, sînt fiecare în parte și toți laolaltă produsul acestui sfert de veac socialist. Și totuși, mă gîndeam, în materie de cultivare a sentimentului de datorie, — *reîncepem* în fiecare zi, căci generațiile se succed și mereu alții iau loc în banca de liceu sau de universitate în care au învățat „oamenii dragi" de astăzi.

Mă aflam recent în sala unde avea loc Conferința de alegeri a organizației județene Gorj a U.T.C.. Ascultam numele celor propuși pentru a conduce treburile în fruntea acestei organizații și, văzînd o fată, *Viorica Grama*, asistentă medicală la reanimare, aleasă chiar în biroul județean, am întrebat despre meritele ei. „A terminat școala la București — m-a informat cineva — și a venit în Gorj, deși putea să rămînă mai aproape de Capitală. La Tg. Jiu nu era atunci loc liber de asistent la reanimare, dar ea n-a pregetat să lucreze mai departe într-un sat, pînă să se poată întoarce la profesiunea aleasă. În spiritul acesta activează și ca membră a organizației noastre..." Am căutat-o. În loc să vorbească despre sine, mi-a povestit despre medicii cu mai multă experiență ai spitalului unificat de adulți din Tg. Jiu. Între altele, un caz: un copil alunecase, căzuse și se lovise la cap. S-a dus acasă, s-a apucat să-și facă lecțiile, ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic. Dar a survenit comoția. Adus la spital în stare gravă. Să se mai intervină? nu? Ei, asistentei i se păruse inutil să-i mai facă fie și o injecție. „Să-l mai înțep degeaba?" A impresionat-o atitudinea doctorului de serviciu: „Avem noi *dreptul* să nu încercăm? Avem noi acest drept? De ce sîntem noi puși aici de gardă zi și noapte, la urgență?". Azi copilul merge din nou la școală.

Întrebarea despre „drept" presupunea, evident, concluzia unei *datorii*: da, terminînd o școală, o facultate, pregătiți fiind să purtăm halatul alb al oamenilor sănătății (cum spunea Viorica Grama), avem datoria să fim, și nu peste un an, nu peste doi, ci *azi*, la locul datoriilor noastre, *oriunde* este nevoie de aportul nostru. La sfîrșit, această inimoasă fată mi-a mărturisit că se pregătește pentru examenul de admitere la facultate:

— Pregătirea continuă, superioară, pentru a-ți îndeplini o îndatorire este tot o datorie. De altfel, voi reveni tot aici!

...Aș vrea să închei această anchetă — născută din confruntarea unor experiențe de viață care invită la reflecție — cu „profesiunea de credință" a unui tînăr profesor de la liceul din Tg. Jiu:

„Sînt, ca intelectual, *produsul* (ca să folosesc un termen foarte exact) investițiilor făcute de statul nostru în școală, în universitate: am fost bursier din școala elementară pînă la primirea diplomei, timp de 12 ani! Altădată, tata, fost țăran sărac (sînt născut în Bălești-Gorj) nu s-ar fi gîndit să-și facă băiatul profesor. Este limpede de ce în familia mea, cînd am terminat, am primit îndemnul *de a-mi respecta obligația morală față de cei care*, cum spun dînșii acasă, *„m-au făcut om"*...

Eugen FLORESCU

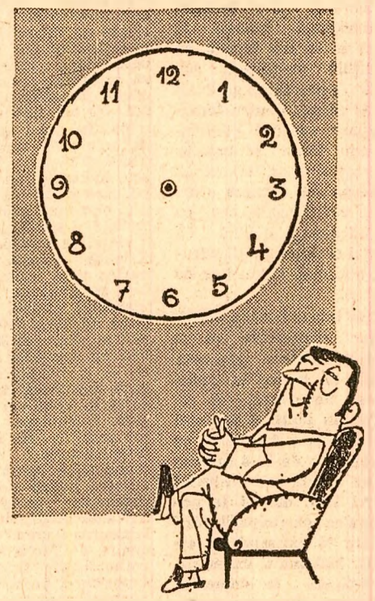

NEPUNCTUALUL: — Mai am timp, berechet!...

Amara trezire din zori

De ce consemnăm „cazul *A*"?*) Din două motive: ca să punem punct unei istorii care în vremea din urmă a început să semene a coșmar și ca să luminăm cîteva fațete mai umbrite ale ei, cu gîndul că „cine are urechi de auzit va auzi".

Drama lui A. este drama unui om inteligent și sensibil, cu o excelentă părere despre el însuși dar care, pe plan social, nu a produs niciodată nici cea mai mică dovadă a calităților sale. În ciuda acestei evidențe, el cere — și o cere categoric! — ca societatea să-l plătească și să-l răsplătească conform calităților sale — cu nimic dovedite. „Este — mi-a spus cineva — un automobil Ford Mustang care stă pe butuci, n-a dus pe nimeni nicăieri niciodată și vrea zilnic 30 de litri de benzină și niște medalii de aur la niște curse unde nu s-a deranjat să se ducă. Așa, gratis, doar fiindcă el este prin construcție un Ford Mustang.

Dar de ce stă pe butuci? Aici e aici. Să cercetăm puțin biografia lui A., atît pe cea oficială cît și pe „cealaltă". În școala elementară a fost imediat remarcat. „E inteligent" — se spunea. „Sclipește!" — se supralicita. „E un filozof!" — a zis, colac peste pupăză, cineva. Toți îl lăudau, fără să vadă, fără să-i intereseze că „filozoful" are o tendință congenitală spre lene. Dar o lene, lene: de 24 de carate.

Îl lăudau, în loc să-l scuture și să-l pună la muncă. El era „inteligent", ce-i mai păsa de prostiile alea de note? Intră în școala medie și, în împrejurări neclare, nu apucă să termine decît o clasă. Taie frunza la ciini vreo patru ani, după care întră într-o școală de calificare. După șase luni, primește o funcție în departamentul X. Avea 19 ani. Ce spune el, astăzi la 29 de ani, despre perioada respectivă? La locul de muncă „am găsit un mediu viciat de „ciubucari", de oameni care au trăit o viață întreagă de pe urma cîștigurilor ilicite. Tînăr utemist, aveam 19 ani, cu o viziune nouă asupra vieții, am început să lupt deschis împotriva acestor practici, am luat atitudine deschisă de demascare..."

Foarte frumos, dar (eternul *dar*!) peste un an A. pleacă să-și satisfacă stagiul militar și la întoarcere se angajează... responsabil al unei secții a Întreprinderii de industrie locală. În care calitate reușește ca într-un an de zile să intre într-o anchetă penală soldată, la sfîrșitul sfîrșitului, cu o condamnare la nouă luni închisoare (neexecutate, intervenind o amnistie) și 13 000 lei despăgubiri civile pentru „neglijență în serviciu".

Astăzi, el scrie în memorii: „Mi s-a „aranjat" un proces..." Am cercetat dosarul procesului. Nu voi cita decît propriile mărturii ale lui A.; pe ale „dușmanilor" săi le las deoparte:

„E adevărat, am fost un gurăcască..." „Eram *un copil*, nu știam ce fac și de acest lucru au profitat alții". „Este adevărat că eu nu veneam la serviciu în comuna N. în fiecare zi (e delicat, venea o zi-două pe săptămînă — n.n.) dar aceasta se întîmpla pentru că..."

— Dar salariul îl încasai, tovarășe A.?

— Ăla era salariu?...

Las în seama dumneavoastră comentariile ce le impune „logica" lui A. Doresc să relev că „la 19 ani, cu o viziune nouă asupra vieții" — și dă-i, și dă-i... — „demască, luptă..." dar ce nu face, pentru ca după vreo doi ani, trecut și prin solida școală cetățenească care este armata, să se apuce senin să calce codul etic pentru apărarea căruia se bătuse cu pumnii în piept. De ce? (Duioasele vorbe „bețiș, femei", des întîlnite cu asemenea prilejuri, le lăsăm deoparte. Să zicem că le-au scornit dușmanii lui A...)

— Răspunde-mi, te rog, la o întrebare: cînd era tovarășul A. *un copil*: la 19 ani, cînd apăra interesele economiei sau peste trei ani, cînd lovea cu dezinvoltură aceleași interese?

— (După o pauză lungă, transpirat brusc) *Îmi însușesc...*

— Uite ce te rog, frate: vorbește limpede, omenește așa cum îți vorbesc și eu. Nu-ți mai „însuși" nimic, răspunde, dacă vrei, la întrebare... Cînd era tovarășul A. copil?

Cînd să fie? Discuția a fost lungă și cred că A. a înțeles: adevărul nu este un tort din care îți alegi feliile ce îți convin la o anume oră a zilei.

Mai departe, biografia lui A. prezintă fel de fel de acțiuni spectaculoase. Revine, după istoriile cu gestiunea, la departamentul X., funcționează cîteva luni, și, pus pe fapte mari, cere o audiență conducătorului departamentului. Îi explică, indignat, că „elemente necinstite aduc pagube..." etc. etc., primește o autorizație de control și... nu face mare lucru. Se răfuiește cu cîțiva colegi din orașul său de baștină — de fapt aici își exercită atribuțiile, deși zona sa de control era nelimitată — după care însuși conducătorul care îi acordase încrederea i-o retrage.

Cum prezintă A. lucrurile astăzi? Întîmplarea face ca la o săptămînă după ce s-a despărțit de A., conducătorul respectiv să fie înlocuit în funcție. A. scrie în 1969: „În acest timp (cît el a fost inspector —n.n.) am depistat și unele nereguli mari (grave) comise de unii funcționari superiori". L-am întrebat și n-a știut să numească nici una.

— Îți dai seama că începe să semene a calomnie?

— (cu capul în jos). Da...

„După înlocuirea tovarășului Y am fost înlăturat și eu". Minciună sfruntată, scrisă pentru a crea impresia că cinstea și ardoarea lui A. sînt atît de mari ,încît el devine un spin la nivel departamental și trebuie înlăturat. Numai că îl înlocuise chiar tovarășul Y *înainte* nu *după* plecarea sa.

Se întoarce în munca măruntă din urbea sa natală, dar nu stă decît două luni.

— De ce?

— Nu mai suportam atmosfera.

— Ce atmosferă?

— Mă luau cu „domnu' inspector"...

Are un moment de mare sinceritate și-mi spune:

— Îmi plăcea că mi se dă importanță. Veneau tovarăși de la..., de la... și stăteau de vorbă cu mine...

Dacă deasupra acestei fraze nu și-ar deschide larg aripile inconștiența, ea ar fi o mostră de cinism. Tovarășul A. pune pe drumuri oameni care mai au și alte treburi, risipește banii statului, dă de furcă doar pentru a-și satisface exhibiționismul, setea sa de „importanță". Tristă postură!

Toate anchetele se termină nefavorabil lui. Cum procedează? Îi reclamă „și mai sus" pe cei ce au cercetat memoriile sale și indică drept vinovat pe un activist de partid din localitate care... îl persecută. Atît de tare îl persecută organele de partid locale încît îi oferă (doar în 1968) vreo 20 (douăzeci) de posibilități de a-și cîștiga existența, a sa și a familiei! A. refuză; nu erau de demnitatea sa.

— Ce post dorești?

— Vreau să mă întorc la departamentul X.

— Dar de acolo ai fost scos după ce ai fost sancționat de 9 ori internediat.

Mirare, tăcere. Nu bănuia că știu.

— Ce post vrei?

— Orice: secretar de asociație sportivă, notar într-o comună...

— ...referent principal...

— (nu sesizează ironia) Da.

— Corespondentul nostru județean a fost de față cînd dumneata ai refuzat să te califici într-o muncă direct productivă.

Un alt tovarăș mi-a relatat că la o propunere asemănătoare ai ridicat disprețuitor din umeri: „Eu?".

Tăcere în continuare.

— Te-ai înscris la o școală de calificare, astă-vară, ai stat o lună și jumătate și ai plecat.

— Da.

N-ar fi nimic, la urma urmelor. Munca este în țara noastră, în socialism, un drept și o datorie a fiecăruia. Subsemnatul îndrăznește să avanseze o opinie personală: dacă vreun om nu înțelege acest lucru, n-are decît. Să stea, dacă îi dă mîna, cu condiția să nu calce codul penal. Dacă îi dă mîna și dacă îi dă obrazul. Dar, nevoind să muncească, A. a păcătuit de două ori: a uitat de sacra datorie de a asigura măcar hrana soției și a fiului său și a inundat țara cu memorii mincinoase. Ultimul sau penultimul se încheie așa: „A venit iarna și casa mea e goală. N-am lemne, n-am lapte pentru copii, n-am haine, n-am nici de unele". Primo: nu e adevărat, are, fiindcă îi ajută rudele; secundo: a refuzat să muncească; tertio: dacă soția sa și socrii care îl întrețin ar fi văzut acest memoriu...

Ca să încheiem: acum 3—4 săptămîni, A. i-a făcut o ofertă corespondentului județean al „Scînteii": „Vă rog să-mi cumpărați copilul!" Ați citit bine; mai mult: aceeași ofertă a făcut-o, prin scrisoare, și unui înalt demnitar. „E băiat, e frumușel și deocamdată sănătos. Nu sînt nebun, vă asigur că vorbesc serios și că am motive capitale ca să procedez așa!"

(Dragă A., un reproș personal: citind scrisoarea înainte de a ne cunoaște, cineva a considerat că frazele dumitale sînt cu totul deplasate. Am sărit să-ți iau apărarea și — dacă nu mă înșel — l-am convins pe interlocutor că „disperarea l-a împins pe bietul om pînă aici. Mă mir, lucrurile stînd cum stau, că a scris numai atît!" E păcat, dragă A., să forțezi mecanismul inimii omenești pînă la a-l aduce la un pas de deteriorare...)

După o convorbire de patru ore cu A., i-am reamintit de strania sa ofertă. A început să plîngă: „Numai să nu afle nevastă-mea! Vă rog din suflet..." „N-avea nici o grijă!"

...Se pare că A., ajutat în lungi discuții, a înțeles *unde* și *cînd* a greșit. În zilele acestea va fi chemat într-o școală de calificare. A făgăduit că va munci cinstit, va fi conștiincios; a făgăduit că, începînd din toamna acestui an, își va relua studiile. Așteptăm, avem încrederea în inteligența și în sensibilitatea sa; și, mai cu seamă, avem încrederea că falsele imagini făurite despre sine însuși i s-au risipit și că locul tuturor monștrilor născuți de somnul rațiunii l-a luat altceva, *spiritul de răspundere* „ca om, ca tată, ca cetățean" (citatul este din ultimul său memoriu și era folosit la apelativ. Apelăm și noi: Tovarășe A., ne-am adresat dumitale în calitate de om, de tată, de cetățean...)

Noaptea iluziilor s-a terminat. Să vedem ce ne va aduce lumina zilei.

George-Radu CHIROVICI

*) Îl vom numi pe eroul principal cu inițiala prenumelui său. Nu are rost acum, la o răscruce a vieții sale, să-l arătăm cu degetul opiniei publice. Nădăjduim că acest act de delicatețe — delicatețe pe care el cu alții nu a avut-o — îl va face să mediteze o clipă mai mult...

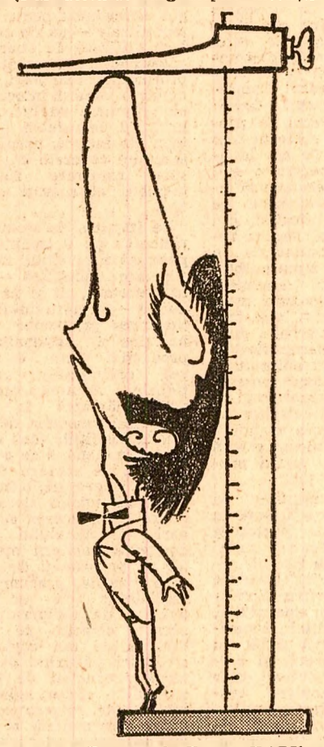

Desene de Eugen TARU

MĂȘTI STRĂVEZII

„Da, tovarășe. Este salariatul nostru. Lucrează la secția bachelită ca presator. **Astăzi, însă, n-a venit la serviciu... Nu cunoaștem motivul.** A mai lipsit de cîteva ori... Așa, în general, îl știm un om **liniștit...**"

(Relatare telefonică primită de la tovarășa Tase din serviciul personal al Uzinei „Electromagnetica" și se referă la **Dumitru Feraru**).

„Azi s-a prezentat abia la ora 13,30, în loc de 7,30 cînd începe programul. Și, în plus, mai e și „obosit". Nu este pentru prima dată cînd ne face greutăți..."

(Șeful serviciului administrativ de la Șantierul 117 sere — București despre salariatul **Alexandru Tănăsescu**).

„Îl cunosc **foarte bine**. Lucrează în secția noastră. Este un băiat **cumsecade...** Mă surprinde... Nu mi-aș fi putut închipui..."

(Tovarășul Constantin, din secția matrițerie a întreprinderii „Inox" despre tînărul **Spiridon Arjoca**).

Aparent banale, stările de lucruri ce se pot ușor deduce din aceste crîmpele de convorbiri telefonice rețin totuși atenția prin cîteva trăsături comune: **indisciplina în muncă** manifestată de anumiți salariați prin **absențe sau întîrzieri nemotivate**, indisciplină cauzată de un mod retrograd de a concepe relațiile sociale și **insuficienta uneori chiar falsa cunoaștere a acestora** în mijlocul colectivelor din care fac parte...

Dar, să derulăm timpul scurs înaintea sus-amintitelor discuții adică circa 20 de ore. Și iată aceleași trei personaje în chip de eroi principali ai unor secvențe dezgustătoare Așadar:

1) După miezul nopții la biroul de miliție Transporturi feroviare din Gara de Nord. Doi subofițeri abia reușesc să imobilizeze un cetățean în stare de ebrietate care, și aici, în incinta localului unui organ al ordinii publice, continuă să fie deosebit de agresiv: încearcă să se smulgă din mîinile militienilor și să lovească un călător mic de statură, slăbuț, care își șterge fața plină de sînge și privește înmărmurit la necunoscutul care l-a atacat așa din senin pe peron. Mobilul pornirilor brutale este pînă la urmă elucidat: venit în Gara de Nord cu multe ore în urmă, cu unicul scop de a consuma băuturi alcoolice la bufetul... „Expres", **Dumitru Feraru** — omul **„liniștit"** de la „Electromagnetica" — a ajuns după atîtea ceasuri de chef în postura de huligan.

De ce neapărat la bufetul gării? De ce atîtea ore în șir în compania licoarei lui Bachus? „Îl privește. Chefuiește unde și cît are poftă" — se vor mai găsi, probabil, voci să răspundă (asemenea lui D. F.), invocînd dreptul fiecărui individ de... a se distra cum și unde găsește el că **se simte mai bine.**

2) — Știți, hîc... Aici e lume multă, hîc... Nu te cunoaște nimeni... În cartier nu... „ține" — avea să mărturisească în aceeași seară și aproximativ pe același ton (cu deosebirea că era sincer) cetățeanul **Alexandru Tănăsescu**, cînd a fost adus la miliție pentru că avusese manifestări huliganice.

3). Nu după mult timp a fost condus pe același drum și tînărul **Spiridon Arjoca**. Motivul? Purtare necuviincioasă față de organele C.F.R. care i-au cerut socoteală pentru prezența sa nejustificată în sala de așteptare (ora 1,30), fără bilet de peron sau de călătorie.

— Așa-mi place! Ce-o să-mi faci? Nu plătesc nici o amendă, e bineee?

Și n-a fost bine; mai întîi, pentru că a ajuns acolo fără un motiv serios, deși locuiește în Drumul Taberei; pe urmă, pentru că a trebuit să plătească o amendă substanțială.

În aceeași noapte, **Ion Călinescu**, din str. Maior Alexandru Cîmpeanu nr. 27, a fost amendat pentru „acostare de persoane".

— Ce, domnule, n-am voie să „cunosc" și eu o femeie? — avea să pretindă el cu impertinență, după ce o călătoare din provincie l-a reclamat pentru lipsă de cuviință.

...Șirul exemplelor de încălcare a normelor de conduită, de tulburare a liniștii publice, provocare de scandal și așa mai departe, săvîrșite numai într-o singură seară în Gara de Nord, ar putea continua. Ar mai fi încă multe de spus în legătură cu consecințele unor asemenea fapte. Să ne oprim însă aici și să căutăm o explicație.

Reține atenția faptul că dintre cei amintiți **nici unul nu venise în gară cu un scop justificabil.**

— Ca responsabil al bufetului „Expres" — ne relata tovarășul Stere Dumitrescu — am posibilitatea să observ că există o serie de elemente dubioase care n-au nici în clin, nici în mînecă cu gara și totuși stau în bufet ore în șir, puse în orice clipă pe scandal. Personalul bufetului este adesea jignit și bruscat de astfel de indivizi...

Așadar, oameni ca Feraru, Tănăsescu sau Călinescu, cunoscuți la serviciu, în general, ca „liniștiți", „cumsecade", **își dezvăluie aici fața lor necunoscută, detestabilă.** Noaptea — leu, ziua — mielușel!

Cum se explică această ciudată metamorfoză?

Ni se pare că A. T. a pus punctul pe „i" prin propria-i mărturisire: „Aici e lume multă. **Nu te cunoaște nimeni.** În cartier..." Cu alte cuvinte, autorii unor fapte asemeni celor de mai sus alcătuiesc o tagmă chipurile „prudentă". Așa se face că la locul de muncă sau în cartier trec drept oameni „onești", iar acolo unde se consideră „necunoscuți" își dau arama pe față.

Anonimatul constituie pentru acest soi de elemente certate cu bunele moravuri **condiția prielnică unor comportări rușinoase, ipostaza care-i face să se simtă în apele lor.** Asemenea comportări nu pot fi însă trecute sub tăcere în climatul nostru social. Mai devreme sau mai tîrziu, anonimatul se dovedește a fi o **mască străvezie a faptelor reprobabile.** Viața însăși demontează asemenea trucuri. Iată, faptul că elementele sus-amintite, deși „pierdute" în mulțimea gării, au fost demascate și sancționate la timp, este o dovadă concludentă că **societatea noastră are suficiente mijloace pentru a pune la punct pe cei care ultragiază bunele moravuri.** De acest lucru ar trebui să țină seama toți cei tentați să încalce regulile de convețuire.

Totodată însă, **opinia** publică e datoare să reacționeze cu mai multă promptitudine. Pentru a se șterge astfel de **pete** stridente de pe obrazul comportării civilizate, **se** cere o susținută **activitate educativă prin eforturi comune, prin renunțarea la îngăduință sau nepăsare față de actele antisociale.** Atitudinea intransigentă față de orice manifestare necuviincioasă este actul reflex al oricărui cetățean dornic să trăiască într-o colectivitate scutită de miasmele huliganismului.

Mihai GROZAVU

PROGRESUL METALURGIEI în obiectivul cercetării ştiinţifice

ancheta „Scînteii"

Amploarea operei de industrializare a ţării, realizată pe baza pătrunderii tot mai intense a ştiinţei, implică sporirea eforturilor cercetătorilor din diferite domenii strîns legate de sferele producţiei, între care domeniul metalurgiei şi siderurgiei. În acest sens, la Plenara C.C. al P.C.R. din 21—23 decembrie 1966, ca şi prin documentele ulterioare de partid, se trasau cercetării ştiinţifice sarcini de seamă în probleme legate de producerea şi consumul de metal, folosirea mai bună a capacităţilor de producţie, elaborarea de noi produse cu caracteristici tehnice şi economice superioare, oţeluri, fonte, alte materiale metalice destinate nevoilor producţiei.

De curînd, Institutul de cercetări metalurgice (I.C.E.M) din Capitală a organizat cea de-a IX-a sesiune de comunicări ştiinţifice a sa, la care s-au analizat rezultatele obţinute pînă în prezent şi unele probleme actuale şi de perspectivă ale cercetării ştiinţifice din metalurgia românească. Prin temele abordate, prin sfera largă a dezbaterilor, la care au participat cercetători şi specialişti din toate centrele siderurgiei şi metalurgiei noastre, precum şi numeroşi oameni de ştiinţă de peste hotare, această acţiune s-a conturat ca un important moment în dezvoltarea ştiinţei metalurgice din ţara noastră spre noi înfăptuiri. Publicăm mai jos unele puncte de vedere susţinute în cadrul acestei sesiuni.

Investigaţii „mulate" pe specificul surselor de materii prime

Ing. Ilie BARBU
şef de secţie la I.C.E.M.

Legarea ştiinţei de cerinţele economiei naţionale include, în cazul cercetărilor din sfera metalurgiei, considerarea specificului surselor de materii prime. Astfel, în ceea ce priveşte baza de materie primă pentru fabricarea cocsului din ţara noastră, deşi sursele de cărbuni sînt destul de mari cantitativ, ele rămîn foarte diverse calitativ şi nu cuprind decît zăcăminte reduse de cărbuni folosiţi în mod obişnuit la fabricarea cocsului (huile aglutinante şi cocsificabile). Huilele de Valea Jiului, de pildă, care formează principala bază de cărbuni tehnologici din ţara noastră, cuprind doar cărbuni de tranziţie care din punct de vedere al vîrstei geologice ar fi trebuit să fie cărbuni necocsificabili — cărbuni bruni — dar care, datorită anumitor fenomene geologice, s-au transformat parţial în huile cocsificabile. Această anomalie impune rezolvarea multor probleme legate de aprovizionarea siderurgiei şi a celorlalte industrii cu combustibilul necesar — cocsul — deoarece tehnologia de fabricare a acestuia folosită curent în alte ţări nu putea asigura un produs corespunzător calitativ cerinţelor furnalelor noastre.

Lucrările efectuate de cercetătorii români au indicat, încă cu ani în urmă, că prin modificarea tehnologiei şi reţetei de încărcare se poate obţine un cocs acceptabil pentru furnale de 200—300 m c, permiţînd producerea fontei în condiţii tehnico-economice mulţumitoare. Uzina cocsochimică de la Hunedoara, construită în urmă cu 13 ani pe baza acestei reţete, a trebuit să producă foarte curînd şi cocs pentru furnale de 400—700 şi chiar 1 000 m c. O muncă de cercetare intensă dusă de colectivul de specialişti de aici a permis ca prin îmbunătăţirea diferiţilor parametri tehnologici şi a sarjei, calitatea cocsului „să crească" şi să ajungă la nivelul cerut de furnalele mari. În acelaşi timp, semicocsul necesar reţetei de la Hunedoara, produs iniţial în cuptoare învechite şi depăşite de dezvoltarea tehnicii, se realizează astăzi în cantităţi de sute de mii de tone, într-o instalaţie construită la Călan, pe baza unui procedeu original elaborat de către un colectiv de cercetători din institutul nostru. Cercetările efectuate au permis ca, prin punerea la punct a procedeului „Carbofluid", să se asigure realizarea unor priorităţi pe plan mondial, instalaţia construită fiind prima şi cea mai mare de acest gen din Europa.

Tot condiţiile specifice ale materiei prime din ţară au impus cercetării ulterior, modificarea uneia din părţile instalaţiei pentru a se putea produce în ea cocs mărunt, prin fluidizare, micşorînd astfel parţial deficitul de combustibil al aglomeratoarelor de minereu. Considerarea în mai mare măsură a condiţiilor concrete, locale chiar, a permis modificarea şi ieftinirea reţetei cocseriei de la Reşiţa, realizată pe baza unor cercetări efectuate în comun de institutul nostru şi specialiştii — cercetătorii şi inginerii — de la Combinatul siderurgic Reşiţa. Acest rezultat a condus la o importantă economie de valută.

Dar cerinţele mereu mai mari ale siderurgiei şi ale celorlalte industrii duc la creşterea continuă a necesităţilor de cocs provenite din import. Pentru reducerea în cît mai mare măsură a acestui import se efectuează în prezent cercetări intense pentru stabilirea reţetei şi tehnologiei celei mai economicoase destinate noii cocserii ce se construieşte în cadrul Combinatului siderurgic Galaţi şi care va trebui să producă în final milioane de tone de cocs pe an. În acelaşi timp, pentru o mai bună şi mai economică utilizare a zăcămintelor de cărbuni necocsificabili din ţara noastră şi pentru reducerea în continuare a importului, se pune problema fabricării anumitor cantităţi de cocs prin „procedeul I.C.E.M.", sub formă de cocs brichete. Astfel, cărbunii necocsificabili folosiţi în mod obişnuit la ars, la producerea energiei, pot fi transformaţi, ca rezultat al cercetărilor efectuate, în cocs metalurgic ce poate înlocui o cotă însemnată din cocsul provenit din alte ţări.

Datorită condiţiilor de materie primă existente în ţara noastră, fabricarea cocsului a devenit astfel un domeniu de intensă activitate ştiinţifică. Condiţie hotărîtoare pentru dezvoltarea industriei siderurgice, cocsul de calitate superioară a devenit astfel un obiectiv de seamă al cercetărilor ştiinţifice, care pregătesc elaborarea tehnologiilor celor mai corespunzătoare condiţiilor ţării noastre. Aplicarea rezultatelor cercetării din acest domeniu reprezintă doar la o singură uzină o economie anuală de peste 60 000 000 lei valută — rod al muncii comune a cercetătorilor, proiectanţilor, constructorilor şi siderurgiştilor.

Operativitatea aplicării rezultatelor cercetării sporeşte eficienţa economică

Dr. ing. Oscar DRASCHAN
secretar ştiinţific al I.C.E.M.

În ultimii ani ţara noastră a acordat un interes deosebit şi mereu crescînd activităţii de cercetare, dat fiind că trăim într-o epocă în care progresul economic al societăţii este indisolubil legat de aplicarea rapidă şi eficientă în practică a cuceririlor ştiinţifice. Întrucît activitatea de cercetare trebuie să se concretizeze în principal prin producerea de bunuri materiale, este deosebit de importantă scurtarea ciclului de cercetare. În acelaşi timp, proiectanţii şi tehnologii din uzine trebuie ca printr-o strînsă colaborare să contribuie la aplicarea rezultatelor cercetării în producţie, în timpul cel mai scurt şi cu eficienţă economică maximă.

Slujind ca bază a dezvoltării în ritm susţinut a întregii economii, producţia de oţel a ţării — datorită sprijinului permanent acordat de conducerea de partid şi de stat construcţiei unei siderurgii moderne — a marcat o dinamică ascendentă, reuşind să acopere an de an, în proporţii sporite, necesităţile de metal. Nivelul de 5,5 milioane tone de oţel prevăzut pentru acest an reprezintă o creştere de 10 ori faţă de anul 1950, îmbunătăţindu-se totodată structura producţiei. A crescut ponderea oţelurilor cu caracteristici superioare — aliate şi slab aliate — producţia acestora în anul 1968 fiind cu aproape 50 la sută mai mare decît în anul precedent. Desigur, fără a subestima realizările însemnate ale siderurgiei, în raport cu nevoile sporite ale economiei, situaţia actuală nu poate fi considerată mulţumitoare, iar cercetării îi revin sarcini deosebite în această privinţă.

Importante ramuri ale economiei naţionale cum sînt industriile constructoare de maşini, construcţiilor, transporturilor, petrolului, chimiei, agriculturii şi altele îşi procură materia primă sau utilajele din produsele metalurgiei. Pentru sporirea activităţii de cercetare şi aplicarea mai rapidă a rezultatelor acesteia este necesar ca în realizarea unor agregate de mare complexitate, — de pildă, întregul echipament pentru termocentrale — să fie create, încă din faza de abordare, colective mixte (cercetători, proiectanţi, tehnologi, economişti), care să întocmească programe de lucru cuprinzînd totalitatea aspectelor de muncă, precum şi sarcinile concrete ce revin spre rezolvare fiecărui membru al acestor colective.

Se impune, de asemenea, ridicarea pe o treaptă superioară a nivelului de organizare ştiinţifică — atît în cercetare, cît şi în producţie — urmărindu-se optimizarea proceselor tehnologice şi raţionalizarea producţiei prin extinderea cercetărilor operaţionale. Acestea trebuie să urmărească în primul rînd economia de metal. În condiţiile ţării noastre, care dispune de o bază limitată de materii prime pentru siderurgie, o importanţă economică deosebită o are valorificarea superioară a metalului prin creşterea ponderii oţelurilor cu proprietăţi de utilizare ridicată, precum şi a produselor cu un grad avansat de prelucrare. În această direcţie, pe lîngă crearea de noi capacităţi şi dotări asigurînd dezvoltarea producţiei de laminate din oţeluri aliate şi înalt aliate, se cere extinsă gama sortimentală şi sporită cantitatea unor produse ce se mai aduc din import, creindu-se concomitent perspective de sporire a aportului de valută şi prin exportul unor produse de valoare ridicată.

Ca şi alte ramuri ale economiei, siderurgia noastră dispune de o bază tehnică-materială modernă, în continuu proces de înnoire, ceea ce implică dezvoltarea la un nivel superior a cercetării uzinale, mai ales în unităţile şi combinatele întrate recent în producţie, în cadrul cărora primul loc revine Combinatului siderurgic Galaţi. Ridicate la nivelul unor centre de cercetare, în colaborare cu I.C.E.M., nucleele ştiinţifice de la Galaţi (produse siderurgice) şi Alba Iulia (în domeniul refractarelor) ar putea să abordeze mai eficient multiplele probleme implicate de valorificarea superioară a produselor respective.

O problemă deosebit de importantă este cea a consumurilor ridicate de metal, în special datorită folosirii de laminate supradimensionate în construcţia de maşini. Soluţionarea ei implică stabilirea gamei celei mai raţionale de tipodimensiuni de laminate, precum şi optimizarea programelor de laminare, în condiţiile respectării obligaţiilor contractuale. Reducerea consumului de cocs în furnale reprezintă un alt deziderat al economiei în realizarea căruia cercetarea are de jucat un rol important, impunîndu-se o strînsă colaborare între I.C.E.M. şi specialiştii din IPROMET şi din uzine. Sînt cîteva dintre direcţiile principale spre care trebuie îndreptate eforturile, în lumina problemelor majore ale etapei actuale, privind dezvoltarea, diversificarea şi ridicarea pe o treaptă calitativ superioară a producţiei siderurgice.

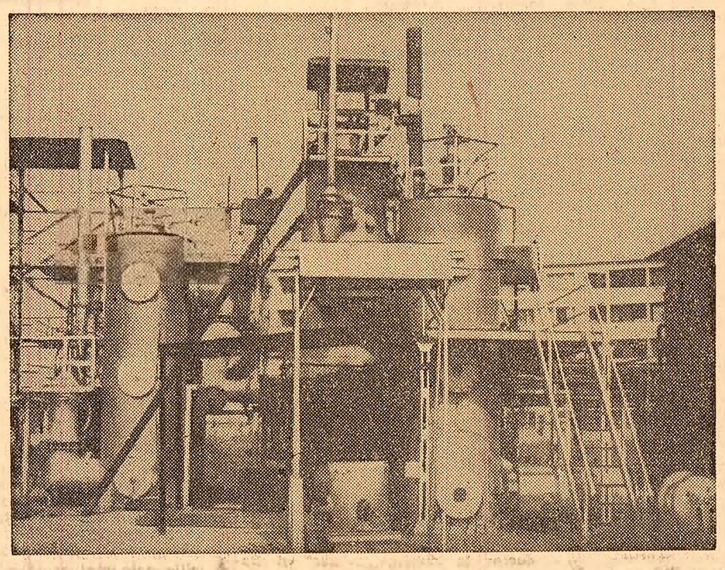

Staţia pilot de reducere directă a minereului cu gaz metan — creaţie recentă a specialiştilor de la Institutul de cercetări metalurgice — deschide perspectiva producerii oţelului fără cocs şi fără fontă obţinută în furnal.

Necesitatea diversificării şi îmbunătăţirii calităţii laminatelor

Conf. dr. ing. Laurenţiu SOFRONI
Institutul politehnic Bucureşti

În prezent, în lume se acordă o mare atenţie extinderii şi diversificării utilizării laminatelor, dar productivitatea laminoarelor şi suprafaţa produselor laminate depind în mare măsură de durabilitatea şi calitatea **cilindrilor de laminor** care transformă direct semifabricatul din oţel sau aliaje neferoase în produse finite, necesare diferitelor ramuri ale industriei. Fabricarea acestor cilindri din fontă şi din oţel prezintă particularităţi ce fac destul de complicată şi grea asimilarea lor, tehnologia lor fiind influenţată de numeroşi factori metalurgici (unii insuficient stăpîniţi, alţii puţin cunoscuţi), ceea ce face ca ea să fie ţinută în secret pe plan mondial, iar preţul de cost al unei tone de cilindri să depăşească de 2—3 ori preţul celor mai pretenţioase piese turnate sau forjate. Aceştia au şi o greutate relativ mare (cilindrii turnaţi în cazul ţării noastre au greutatea cuprinsă între 1 şi 40 tone în stare finită), ceea ce poate explica ponderea mare pe care o aduce consumul de cilindri în structura preţului de cost al laminatelor.

Dezvoltarea puternică într-un timp scurt a producţiei de laminate în ţara noastră a determinat utilizarea pe scară largă a cilindrilor din import, legată de un efort valutar apreciabil. Ministerul Industriei Metalurgice a avut însă în vedere crearea condiţiilor pentru asigurarea din producţie internă a necesarului de cilindri, astfel că, încă acum zece ani, a început la noi o activitate sistematică de studiu şi cercetare la care au participat colective de specialişti din principalele uzine producătoare (Uzina Oţelul Roşu, Uzina Victoria-Călan şi Uzina de fier Vlahiţa), cercetători de la fostul Centru de cercetări metalurgice al Academiei, Institutul de cercetări metalurgice, Institutul politehnic Bucureşti. Ulterior, colaborarea s-a extins şi la uzinele consumatoare de cilindri (în special Combinatul siderurgic Hunedoara). Drept urmare, dacă ne referim numai la fabricarea cilindrilor din fontă, cu ponderea cea mai mare, putem menţiona că s-au obţinut unele realizări importante, cum sînt asimilarea fabricării cilindrilor de laminor semiduri din fontă cu grafit nodular pentru laminoarele continue de profile (de la Combinatul siderurgic Hunedoara), de profile şi platine (de la Uzina Oţelul Roşu), de ţevi (de la Uzina de ţevi — Roman şi „Republica" — Bucureşti), de tablă (de la Uzina de tablă Galaţi), precum şi laminoare pentru aliaje neferoase.

Ca urmare a eforturilor comune ale specialiştilor din uzine şi din institute, în perioada 1964—1968 importul de cilindri din fontă s-a micşorat substanţial, iar o parte din cilindrii de oţel aduşi tot din import a fost înlocuită prin cilindri din fontă. Dar consumul de cilindri este astăzi încă ridicat, mai ales la liniile de profile mari şi mijlocii şi la laminoarele de tablă subţire, importul continuînd să rămînă încă mare. În acelaşi timp, mărirea rezistenţei la uzură şi a durabilităţii cilindrilor de laminor în exploatare constituie o tendinţă permanentă, avînd în vedere creşterea necontenită a vitezei de laminare, asimilarea de profile mai uşoare şi mai economice, mărirea cerinţelor faţă de calitatea suprafeţei laminatelor şi extinderea sortimentelor produse din mărci de oţeluri cu rezistenţă tot mai ridicată. Astfel că pe specialiştii metalurgi din cercetare şi producţie care se ocupă cu fabricarea cilindrilor îi aşteaptă în acest an o activitate intensă, cum este cea legată de asimilarea tehnologiei de turnare a cilindrilor de lucru pentru laminorul de tablă groasă de la Combinatul siderurgic Galaţi — sarcină cuprinsă şi în angajamentul Institutului de cercetări metalurgice la chemarea celor patru institute de cercetări şi proiectări din sectorul 7 din Capitală către toate institutele din ţară. De asemenea, în acest an se prevede asimilarea fabricaţiei unui nou tip de cilindri pentru laminoarele de benzi şi de profile (turnaţi din oţel special cu carbon ridicat, aliat cu nichel şi crom) ce poate căpăta la noi în ţară o foarte mare utilizare, întrucît el îmbină proprietăţile cilindrilor din fontă cu cele ale celor din oţel.

În viitorul apropiat, cercetarea ştiinţifică va trebui, totodată, să contribuie şi la elaborarea unor noi tipuri de fontă şi oţeluri turnate, cu rezistenţă ridicată la uzură şi la şoc termic, în condiţiile menţinerii sau chiar micşorării gradului lor de aliere. Pentru îmbunătăţirea calităţii cilindrilor din fontă se impune cercetarea unor tehnologii moderne de turnare (turnarea centrifugală, cea cu solidificare dirijată a crustei şi miezului cilindrului, turnarea cilindrilor cu profile).

Prin intensificarea cercetărilor enumerate se va ajunge, într-o perioadă scurtă, nu numai la eliminarea importului de cilindri din fontă şi din oţel turnat, care echivalează cu o economie de 5—8 milioane lei valută la nivelul anului 1970, dar şi la posibilitatea participării ţării noastre la exportul de cilindri. Mai mult, experienţa cîştigată în domeniul fabricării cilindrilor metalurgici va putea sta la baza iniţierii producţiei cilindrilor utilizaţi în industria chimică, de cauciuc şi de hîrtie, care în prezent sînt aduşi din străinătate.

În ce condiţii foloseşte proiectarea rezultatele cercetărilor?

Ing. Aurelian CONSTANTINESCU
şef de secţie la I.C.E.M.

În ultimii ani, eficienţa şi economicitatea lucrărilor noastre au crescut considerabil, dar acest progres trebuie şi mai mult accentuat, în special prin **colaborarea strînsă dintre factorii implicaţi în realizarea unei construcţii inginereşti — proiectant, cercetător, producător de oţel, constructor şi montor.** Acest mod de colaborare implică însă o înţelegere mutuală asupra problemelor specifice fiecărui partener. Inginerul proiectant deţine un rol important în iniţiativa de a alege un tip determinat de structură, prin care el influenţează într-o manieră fundamentală şi modul în care intervin ceilalţi factori. Rolul său esenţial constă în satisfacerea concomitentă a cerinţelor de performanţă şi durabilitate a maşinii cu un consum minim de materiale şi de metale de calitate corespunzătoare condiţiilor de lucru. Dar este posibil, de exemplu, ca proiecte bazate pe un consum minim de oţel să se dovedească la sfîrşit mai oneroase din moment ce necesită o manoperă suplimentară (operaţiile de sudură, în particular, pot să se releve ca neeconomice cînd sînt în joc secţiuni prea subţiri). Trebuie, de aceea, ca cercetarea să favorizeze productivitatea la fabricare şi montaj, preconizînd asamblări preliminare şi reducînd la strictul necesar operaţiile pe şantier; de unde rezultă, de pildă, că oţelurile cu limită de curgere ridicată se impun pe primul loc pentru că se cîştigă în greutate şi se uşurează montarea elementelor preasamblate de dimensiuni mai reduse.

În specificaţiile sale, inginerul care elaborează proiectul tehnic fixează nivelul calităţii şi al controlului cerut la elaborarea oţelului şi la execuţia construcţiei inginereşti — condiţii determinate, într-o anumită măsură, de standardele naţionale sau internaţionale — dar exigenţa controlului de calitate trebuie să ţină seama cît mai mult posibil, de scopul final la care trebuie să servească; chiar dacă interesează productivitatea, acest control trebuie să fie limitat la ceea ce este riguros compatibil cu necesităţile operaţionale caracteristice fiecărui caz. Producătorul de oţel — la rîndul său — trebuie să ţină seama permanent de dezvoltarea şi perfecţionarea oţelurilor cu limită de curgere ridicată care pot prezenta proprietăţi de utilizare şi tehnologice mereu ameliorate, oferind într-un fel sensibile avantaje care dau o economie de concepţie şi fabricaţie.

În ultimii doi ani, în cadrul I.C.E.M. s-au pus la punct trei noi mărci de oţeluri (sudabile cu limită ridicată) a căror asimilare a creat în ţara noastră posibilităţi noi de valorificare superioară a metalului în domeniul construcţiilor mecanice. Asimilarea acestora oferă perspective deosebit de fructuoase în vederea creşterii eficienţei tehnice şi economice a construcţiilor metalice sudate în ţară, pe plan de stat căutîndu-se noi posibilităţi de valorificare superioară a lor. Realizarea lor a dovedit însă că pentru proiectant este importantă cunoaşterea ansamblului de proprietăţi fizico-mecanice stabilite de cercetare la materialele metalice folosite, deoarece numai cunoaşterea proprietăţilor mecanice convenţionale nu asigură azi o comportare satisfăcătoare a materialului ales, influenţa numeroşilor factori externi determinînd modul de comportare al acestuia. Cunoaşterea dispersiei proprietăţilor materialului şi o înţelegere profundă a comportării acestuia în variatele condiţii de solicitare şi funcţionare sînt indispensabile şi de un real folos, proiectantul trebuind să se asigure de la început că materialul are proprietăţi potenţiale ce pot fi valorificate printr-o proiectare şi tehnologie corespunzătoare. Cu alte cuvinte, la alegerea materialelor proiectantul se va baza pe valorile proprietăţilor mecanice, dar va trebui în mod necesar să ia în considerare şi efectele dimensionale, anizotropia materialelor şi influenţa diferitelor operaţii tehnologice asupra comportării materialului în timpul serviciului, furnizate de cercetarea ştiinţifică de specialitate.

O paletă largă de solicitări majore

Dr. ing. Iancu DRĂGAN
directorul I.C.E.M.

În halele şi laboratoarele unităţilor industriale — acolo unde se produce şi se consumă practic metalul — există în prezent intense şi variate preocupări, adesea cu rezultate apreciabile, pe linia gospodăririi şi utilizării mai bune a bazei de metale. Raţionalizările şi investigaţiile uzinale contribuie astfel la reducerea treptată şi chiar eliminarea unor pierderi de materiale metalice, a rebuturilor, în vreme ce în institutele de cercetări se urmăreşte soluţionarea unor necesităţi mai ample, realizarea unor îmbunătăţiri radicale, aflate nu numai în atenţia metalurgilor dar şi a altor cercetători. Este suficient să amintesc, de pildă, de căutarea neîncetată a unor noi şi noi înlocuitori ai metalului, cum ar fi introducerea tot mai largă a maselor plastice în produsele industriei noastre constructoare de maşini. Cu atît mai mult sînt însă aşteptate soluţii ştiinţifice majore, de considerabilă eficienţă economică, din partea unor unităţi ştiinţifice specializate, cum este institutul nostru, care dispune de circa 700 de salariaţi — din care 200 specialişti cu pregătire superioară — şi beneficiază de o bază materială de investigaţie în continuă dezvoltare. Reducerea consumului specific de materiale, intensificarea proceselor tehnologice curente şi asimilarea altora noi, de economicitate sporită, diversificarea produselor prin elaborarea unor noi sortimente de fonte şi oţeluri, caracterizate prin calităţi superioare, pe măsura exigenţelor sporite ale tehnicii moderne, precum şi a unor materiale refractare, aliaje neferoase, cocs, piese din pulberi metalice — iată cîteva dintre principalele căi de participare a colectivului nostru la îndeplinirea obiectivelor actuale ale metalurgiei noastre. Trebuie subliniat, totodată, că în urma complexului de măsuri adoptat de partid şi de stat, s-au vădit roadele adîncirii colaborării noastre cu specialiştii din producţie, atît în cursul experimentărilor cît şi în etapele de aplicare a rezultatelor cercetării (la combinatele siderurgice Hunedoara, Reşiţa şi Galaţi, uzinele Republica, Victoria-Călan, Industria Sîrmei-Cîmpia Turzii, Tractorul-Braşov etc.), precum şi cu institutele de cercetări sau catedrele din învăţămîntul superior apropiate ca profil. Astfel, pentru valorificarea superioară în viitor a bazei de materii prime se vor finaliza cercetările privind îmbunătăţirea procesului de aglomerare (la combinatele siderurgice din Hunedoara şi Reşiţa) şi se vor intensifica studiile de peletizare a concentratelor şi minereurilor prăfoase. Se va experimenta în acelaşi timp o metodă nouă — preîncălzirea gazului metan la utilizarea în furnal — urmărindu-se şi pe această cale reducerea consumului de cocs. O altă contribuţie a cercetării este creşterea productivităţii agregatelor siderurgice prin intensificarea proceselor de elaborare a şarjelor. Concomitent, cercetarea va contribui şi la reducerea degajării şi captarea prafului la suflarea oxigenului în cuptoarele Martin, prin îmbunătăţirea parametrilor termici şi perfecţionarea proceselor de ardere.

Trebuie menţionată, ca un obiectiv prioritar în viitor, finalizarea rapidă a cercetărilor privind reducerea consumului de metal şi de cocs. În acelaşi timp, investigaţiile vor urmări optimizarea proceselor tehnologice în scopul reducerii pierderilor de metal, pe întregul flux al fabricaţiei. O contribuţie sporită pe linia gospodăririi economice a metalelor revine cercetării matematice, în sensul raţionalizării programelor de laminare şi debitare, asigurîndu-se, cu ajutorul calculatoarelor, laminate de lungimi fixe şi multiple, de asemenea, şi la toleranţe negative.

Diversificarea continuă a gamei de produse siderurgice impune însă cercetării şi misiunea de seamă de a pregăti condiţiile tehnologice pentru asimilarea de noi mărci de oţeluri de construcţie, cu proprietăţi mecanice şi tehnologice superioare şi la un preţ de cost mai scăzut. Pentru a ridica gradul de economicitate a producţiei siderurgice, în obiectivul cercetărilor se află, de asemenea, asimilarea extinderii fabricaţiei cilindrilor de fontă şi oţel, ţinîndu-se spre eliminarea importului acestora. Totodată, în atenţia cercetărilor va sta caracterizarea complexă şi multilaterală a produselor curente sau în curs de asimilare (de exemplu, în cazul oţelurilor, sudabilitatea, călibilitatea). Pentru a spori productivitatea utilajelor de turnare, se va urmări dezvoltarea formării cu amestecuri fluide autoîntăritoare. În vederea creării de noi materiale refractare (betoane şi cimenturi), în anii următori se vor intensifica investigaţiile efectuate în acest scop, acordîndu-se atenţie diversificării şi îmbunătăţirii calitative a amestecurilor lacurilor şi maselor termoizolante de protecţie folosite la turnarea oţelurilor. Realizările obţinute în domeniul producerii aliajelor neferoase, a pulberilor metalice şi produselor sinterizate, avantajele economice apreciabile dobîndite pe această cale pledează pentru continuarea şi intensificarea investigaţiilor ştiinţifice şi în aceste direcţii de mare perspectivă.

Pagină realizată de **Teodor CAZACU** şi **Lucian SACHELARIE**

Plenara Consiliului Uniunii Naţionale a Cooperativelor Agricole de Producţie

(Urmare din pag. I)

rirea producţiei vegetale şi animale şi să asigure punerea lor deplină în valoare.

Mobilizarea cooperatorilor — se spune în continuare în hotărîre — pentru executarea la timp şi de bună calitate a lucrărilor agricole, pregătirea temeinică şi desfăşurarea în condiţii optime a campaniilor de însămînţări, întreţinerea culturilor şi recoltarea produselor vor constitui obiectivul central al muncii uniunilor, consiliilor de conducere şi a tuturor cadrelor din cooperative.

În domeniul îmbunătăţirilor funciare, hotărîrea prevede concentrarea mijloacelor băneşti şi materiale ca şi a măsurilor organizatorice în vederea extinderii irigaţiilor, folosirii eficiente a terenurilor amenajate, precum şi pentru executarea de noi îndiguiri, desecări şi pentru combaterea eroziunii solului.

O deosebită atenţie, se arată în hotărîre, trebuie acordată dezvoltării sectorului zootehnic atît în ce priveşte realizarea efectivelor la toate speciile, a unor nuclee puternice de animale matcă, sporirea productivităţii acestora, asigurarea bazei furajere, cît şi a producţiei-marfă de carne, lapte, lînă şi ouă.

Uniunile, se arată în hotărîre, trebuie să-şi îndrepte atenţia în direcţia respectării cu stricteţe a prevederilor statutului. Ele au datoria să asigure participarea largă şi activă a cooperatorilor la conducerea treburilor obşteşti, la creşterea continuă a rolului adunărilor generale, la elaborarea celor mai eficiente măsuri pentru creşterea producţiei şi întărirea economică a cooperativelor. Uniunile vor asigura întărirea muncii şi conducerii colective în cooperativele agricole, astfel încît consiliile de conducere şi celelalte organe alese, toţi membrii cooperatori să respecte cu stricteţe hotărîrile adunărilor generale şi să lupte pentru înfăptuirea lor.

Una din sarcinile importante ale cooperativelor, se arată în hotărîre, este întărirea rolului brigăzilor şi echipelor, forme de organizare a muncii care şi-au dovedit eficienţa în activitatea C.A.P. Retribuirea muncii trebuie să se facă în cadrul prevederilor statutare pe bază de zile-muncă şi retribuire suplimentară.

În domeniul investiţiilor — se spune în hotărîre — se va urmări concentrarea fondurilor spre obiective productive care să asigure realizarea unor producţii sporite şi în termene cît mai scurte.

Uniunea Naţională şi uniunile judeţene trebuie să îndrume şi să sprijine în mai mare măsură cooperativele agricole în realizarea integrală şi ritmică a obligaţiilor contractuale privind livrarea produselor agricole.

O preocupare de prim ordin a uniunilor o va constitui activitatea pentru perfecţionarea sistemului de pregătire a cadrelor de conducere — preşedinţi, brigadieri, a contabililor, precum şi pentru ridicarea pregătirii profesionale a cooperatorilor.

La ultimul punct al ordinii de zi, plenara a adoptat bugetul pe anul 1969 al Casei de pensii a U.N.C.A.P.

Plenara Consiliului Uniunii Naţionale a Cooperativelor Agricole de Producţie a adresat o chemare către întreaga ţărănime cooperatistă, către uniunile judeţene ale cooperativelor agricole, către toate cadrele din agricultura cooperatistă, pentru realizarea şi depăşirea planului pe anul 1969.

În cuvîntul de închidere a lucrărilor plenarei, tovarăşul Vasile Vîlcu a exprimat în numele tuturor participanţilor hotărîrea de a îmbunătăţi continuu activitatea economică şi organizatorică a unităţilor cooperatiste din agricultură, de a mobiliza întreaga ţărănime cooperatistă pentru a întîmpina cu rezultate cît mai bune cea de-a 25-a aniversare a eliberării patriei şi cel de-al X-lea Congres al partidului.

(Agerpres)

Preşedintele Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa, Emanuel Treu, a fost primit de ministrul afacerilor externe al României

Preşedintele Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa, Emanuel Treu, care face o vizită în ţara noastră la invitaţia Ministerului Afacerilor Externe, a fost primit, marţi 28 ianuarie, de ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, Corneliu Mănescu.

La primire au participat Eduard Tschop, ambasadorul Austriei la Bucureşti, precum şi Mircea Maliţa, adjunct al ministrului afacerilor externe, Nicolae Ecobescu, ambasador, reprezentantul permanent al României pe lîngă Oficiul Naţiunilor Unite din Geneva, şi Petre Tănasie, director în M.A.E.

Cu acest prilej au fost abordate probleme legate de rolul Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa în promovarea cooperării economice europene, programul său de activitate şi participarea ţării noastre la acest organism.

Cronica zilei

Zilele acestea şi-a încheiat vizita în Franţa şi Senegal delegaţia Uniunii Medicale Balcanice, formată din dr. docent M. Popescu-Buzeu, preşedinte de onoare, prof. K. I. Gürkan (Istanbul), preşedinte, şi conf. V. Prodescu, trezorierul Uniunii Medicale Balcanice.

La înapolerea în Capitală, dr. docent M. Popescu-Buzeu a avut o convorbire cu redactorul Agenţiei „Agerpres" — S. Lucian: Am făcut aceste vizite la invitaţia Asociaţiei internaţionale pentru cercetări medicale şi schimburi culturale (A.I.R.M.E.C.) — a subliniat interlocutorul. În urma discuţiilor purtate cu conducerea A.I.R.M.E.C., s-a semnat un acord de colaborare între cele două organizaţii internaţionale, prin care s-a stabilit organizarea în comun a unor reuniuni ştiinţifice ce vor avea loc din doi în doi ani în una din ţările balcanice. Prima dintre aceste reuniuni se va desfăşura la Bucureşti, între 7 şi 10 septembrie, cu participarea a numeroase personalităţi ştiinţifice medicale, atît din ţările balcanice, cît şi din alte ţări. Va fi organizată şi o expoziţie de cărţi medicale editate în limba franceză, precum şi o expoziţie retrospectivă a literaturii medicale din ţările balcanice. Delegaţia Uniunii Medicale Balcanice a avut totodată întrevederi la Paris cu membri ai conducerii Academiei franceze de medicină, ai Organizaţiei internaţionale „Europa-Medica", stabilind organizarea în comun a unei mese rotunde în cadrul celei de-a X-a „săptămîni medicale balcanice" ce se va desfăşura la Belgrad în acest an. În timpul vizitei efectuate în Senegal — a încheiat interlocutorul — delegaţia noastră a participat la „A 6-a sesiune a zilelor medicale", ca oaspeţi ai Universităţii din Dakar.

(Agerpres)

În memoria lui George Stephănescu

Omagiind personalitatea muzicianului George Stephănescu, de la a cărui naştere s-au împlinit 125 de ani, Opera Română a marcat acest eveniment printr-o manifestare organizată marţi seara la sediul teatrului.

Programul manifestării a fost astfel alcătuit încît a ilustrat personalitatea complexă a marelui muzician — creatorul primului teatru român de operă — compozitor, dirijor şi pedagog. Sub conducerea dirijorului Cornel Trăilescu, orchestra Operei a prezentat Simfonia în la major — considerată prima simfonie românească, după care soliştii Elisabeta Neculce-Carţis, Viorica Cortez-Guguianu, Elena Grigorescu, Ion Stoian şi Nicolae Florei au interpretat lieduri din creaţia compozitorului aniversat.

Manifestarea s-a încheiat cu actul III din „Traviata" de Verdi, operă prezentată sub bagheta lui George Stephănescu în prima stagiune a Operei Române în 1885. Rolurile principale au fost deţinute de Lella Cincu, Corneliu Finăţeanu şi Ladislau Konya.

(Agerpres)

Simpozion Ady Endre

Marţi după-amiază a avut loc la Casa de cultură a studenţilor din Cluj un simpozion consacrat comemorării a 50 de ani de la moartea poetului Ady Endre. Cu acest prilej au vorbit Dumitru Radu Popescu, preşedintele filialei Uniunii Scriitorilor, Marki Zoltan, redactor la revista „Utunk", Victor Felea, redactor la revista „Steaua" şi Balogh Edgar, redactor şef adjunct la revista „Korunk". Expunerile au abordat aspecte din viaţa şi opera poetului, subliniind actualitatea moştenirii literare, mesajul adînc umanist, militant al creaţiei lui Ady Endre, concepţia sa înaintată privind rolul scriitorului în societate.

În continuare actori de la Teatrul Naţional şi Teatrul maghiar de stat din localitate au susţinut un recital de versuri, iar o formaţie corală a Operei maghiare din Cluj a interpretat cîntece pe versuri de Ady Endre.

(Agerpres)

viaţa internaţională

Cu prilejul celei de-a 20-a aniversări a Tratatului româno-polonez

VARŞOVIA 28. — Corespondentul Agerpres, I. Dumitraşcu, transmite: Cu prilejul aniversării a 20 de ani de la semnarea Tratatului de prietenie, colaborare şi asistenţă mutuală dintre România şi Polonia, însărcinatul cu afaceri ad-interim al Ambasadei Republicii Socialiste România la Varşovia, Simion Vlad-Popa, a oferit marţi un cocteil în soloanele ambasadei.

Au fost prezenţi Ştefan Jedrychowski, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.U.P., ministru al afacerilor externe, Piotr Jaroszewicz, membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.M.U.P., vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, Boleslaw Podedworny, locţiitor al preşedintelui Consiliului de Stat, A. Starewicz, secretar al C.C. al P.M.U.P., general de divizie E. Molczyk prim adjunct al şefului statului major general al armatei, alte persoane oficiale, generali şi ofiţeri superiori ai armatei poloneze. De asemenea, au fost prezenţi reprezentanţi ai instituţiilor centrale, oameni de ştiinţă şi cultură, reprezentanţi ai corpului diplomatic acreditaţi la Varşovia, ziarişti.

FRANŢA: Un nou partid de stînga

PARIS 28 (Agerpres). — Partidul Socialist Francez (S.F.I.O.) şi alte grupări politice interesate au căzut de acord asupra programului calendaristic privind crearea unui nou partid al stîngii necomuniste în Franţa. La 19 sau 20 aprilie vor avea loc congresele federale, iar între 25 şi 27 aprilie se va desfăşura congresul naţional consultativ.

RAVAGIILE INUNDAŢIILOR DIN IRAN

Operaţiile de ajutorare a populaţiei din regiunile afectate de puternicele inundaţii din ultimele zile continuă pe scară largă. Ravagiile cele mai mari au fost înregistrate în provinciile de sud ale ţării, în special Khusistan, unde au pierit 22 de persoane, iar 50 de sate sînt inundate. Se apreciază că mii de oameni au rămas fără adăpost. Dintre aceştia, aproape 30 000 au putut fi evacuaţi din mijlocul apelor cu ajutorul elicopterelor. Dată fiind amploarea catastrofei, premierul ţării, Amir Abbas Hoveida, a preluat personal organizarea şi controlul operaţiunilor de salvare.

COMUNICAT

cu privire la cea de-a 38-a şedinţă a Comitetului Executiv al Consiliului de Ajutor Economic Reciproc

Între 23 şi 27 ianuarie 1969 a avut loc la Berlin cea de-a 38-a şedinţă a Comitetului executiv al Consiliului de Ajutor Economic Reciproc (C.A.E.R.). La şedinţă au participat reprezentanţii ţărilor membre ale C.A.E.R. din Comitetul executiv: T. Tolov, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Bulgaria, F. Hamouz, vicepreşedinte al guvernului Republicii Socialiste Cehoslovace, G. Weiss, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al Republicii Democrate Germane, D. Gombojav, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Mongole, P. Jaroszewicz, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Polone, G. Rădulescu, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al Republicii Socialiste România, A. Apro, vicepreşedinte al Guvernului Revoluţionar Muncitoresc-Ţărănesc Ungar, M. Leseciko, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste.

În conformitate cu convenţia dintre C.A.E.R. şi guvernul Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, la şedinţa Comitetului executiv a participat A. Grlicikov, membru al Vecei Executive Federale.

Şedinţa a fost prezidată de G. Weiss, reprezentantul Republicii Democrate Germane, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al R. D. Germane.

Comitetul executiv a examinat analiza dezvoltării comerţului exterior al ţărilor membre ale C.A.E.R. şi a comerţului lor cu R.S.F.I. în ultimii 2—3 ani şi rezultatele îndeplinirii în anii 1966—1968 a acordurilor de lungă durată privind livrările reciproce de mărfuri pe perioada 1966—1970 între ţările membre ale C.A.E.R., precum şi între ţările membre ale C.A.E.R. şi R.S.F.I., pregătite de Comisia permanentă C.A.E.R. pentru comerţ exterior, şi a adoptat recomandări corespunzătoare, îndreptate spre dezvoltarea în continuare a colaborării în domeniul comerţului exterior. Comitetul executiv a relevat că acordurile de lungă durată privind livrările reciproce de mărfuri între ţările membre C.A.E.R. pe perioada 1966—1970, care reprezintă baza dezvoltării comerţului lor reciproc, în ansamblu se îndeplinesc cu succes: schimburile reciproce de mărfuri ale ţărilor membre C.A.E.R., în primii trei ani de aplicare a acordurilor de lungă durată (în anii 1966—1968), în preţuri comparabile, au crescut aproximativ cu 28 la sută şi au depăşit volumul livrărilor de mărfuri, prevăzute de acordurile comerciale de lungă durată pe aceşti ani, ceea ce corespunde unui ritm mediu anual de creştere de 8,5 la sută a comerţului exterior reciproc al ţărilor membre C.A.E.R.

În şedinţa Comitetului executiv a fost prezentat raportul Comisiei permanente C.A.E.R. pentru construcţii de maşini cu privire la activitatea desfăşurată şi activitatea ei de viitor. S-a subliniat că industria constructoare de maşini şi de prelucrare a metalelor din ţările membre C.A.E.R. s-a dezvoltat în anii 1960—1967 în ritmuri înalte. În această perioadă, în majoritatea ţărilor membre C.A.E.R. a crescut ponderea construcţiilor de maşini în volumul total al producţiei industriale.

Dezvoltarea construcţiilor de maşini în ţările membre C.A.E.R. a fost însoţită de creşterea nivelului tehnic şi a calităţii produselor industriei constructoare de maşini, de introducerea în producţie a celor mai noi tipuri de maşini, utilaje şi aparate.

Folosind avantajele diviziunii internaţionale socialiste a muncii, ţările membre C.A.E.R. au dezvoltat comerţul reciproc de maşini şi utilaje şi au întărit legăturile lor economice în domeniul schimburilor de produse ale construcţiilor de maşini. Schimburile reciproce de maşini şi utilaje ale ţărilor membre C.A.E.R. au crescut în anul 1967 faţă de anul 1960 de peste două ori.

Comitetul executiv a relevat, de asemenea, marea însemnătate a elaborării de către comisie a recomandărilor privind specializarea şi cooperarea în industria construcţiei de maşini.

Comitetul executiv a aprobat activitatea desfăşurată de Comisia permanentă C.A.E.R. pentru construcţii de maşini şi a luat cunoştinţă de principalele direcţii ale activităţii acesteia pe perioada imediat următoare, inclusiv în ce priveşte realizarea coordonării celor mai importante cercetări ştiinţifice şi tehnice în domeniul construcţiilor de maşini, care prezintă interes reciproc pentru ţările membre C.A.E.R. şi R.S.F.I., în scopul creşterii în continuare a nivelului tehnic şi a calităţii produselor construcţiei de maşini.

Comitetul executiv a luat, de asemenea, cunoştinţă că Comisia pentru construcţii de maşini şi-a propus să elaboreze un program de lucru de perspectivă, privind specializarea şi cooperarea în producţia celor mai importante tipuri de produse ale construcţiilor de maşini, avînd în vedere satisfacerea cît mai deplină a necesarului ţărilor membre C.A.E.R. şi R.S.F.I. în aceste produse.

La şedinţa Comitetului executiv au fost examinate şi alte probleme ale colaborării economice şi tehnico-ştiinţifice a ţărilor membre C.A.E.R.

Examinarea problemelor la şedinţa Comitetului executiv s-a desfăşurat într-o atmosferă de prietenie şi deplină înţelegere reciprocă.

Plecarea spre patrie a delegaţiei guvernamentale române

BERLIN 28. — Corespondentul Agerpres, St. Deju, transmite: Delegaţia guvernamentală română, condusă de tovarăşul Gheorghe Rădulescu, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, reprezentantul permanent al Republicii Socialiste România în C.A.E.R., care a participat la Berlin la lucrările celei de-a 22-a sesiuni a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc şi la cea de-a 38-a şedinţă a Comitetului executiv C.A.E.R., a plecat cu trenul spre patrie.

La plecare, oaspeţii români au fost salutaţi de Gerhard Weiss, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al R. D. Germane, Nikolai Faddeev, secretarul C.A.E.R., şi alte personalităţi oficiale. De asemenea, a fost de faţă Nicolae Şerban, însărcinatul cu afaceri ad-interim al Republicii Socialiste România în R. D. Germană.

Numirea noului ambasador al Republicii Socialiste România în Republica Arabă Yemen şi Republica Populară a Yemenului de Sud

Prin Decret al Consiliului de Stat, tovarăşul Titus Sinu a fost numit în calitate de ambasador extraordinar şi plenipotenţiar al Republicii Socialiste România în Republica Arabă Yemen şi Republica Populară a Yemenului de Sud, cu reşedinţa la Cairo.

(Agerpres)

vremea

Ieri în ţară: vremea s-a menţinut friguroasă, cu cerul variabil, mai mult senin în jumătatea de est a ţării. S-au semnalat ninsori în Oltenia, în prima parte a zilei. Vîntul a suflat slab pînă la potrivit. Temperatura aerului la ora 17 oscila între minus 17 grade la Joseni şi 1 grad la Banloc. **În Bucureşti:** vremea s-a menţinut friguroasă, cu cerul variabil, mai mult senin. Vîntul a suflat slab. Temperatura maximă a fost de minus 6 grade.

Timpul probabil pentru zilele de 30, 31 ianuarie şi 1 februarie. În ţară: vremea va fi în general umedă, continuînd să se încălzească, mai ales în prima parte a intervalului. Cerul va fi mai mult noros. Vor cădea ninsori locale, care în vestul ţării se vor transforma în ploaie şi lapoviţă. Vînt potrivit, predominînd din sectorul vestic. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 12 şi minus 2 grade, local mai ridicate, iar maximele între minus 5 şi plus 5 grade. Ceaţă locală. **În Bucureşti:** vremea va fi în general umedă continuînd să se încălzească. Cerul va fi mai mult noros. Precipitaţii temporare. Temperatura în creştere. Ceaţă dimineaţa.

Consfătuire a agenţiilor de turism din ţări socialiste

La 28 ianuarie s-a deschis la Bucureşti consfătuirea agenţiilor de turism din Bulgaria, Cehoslovacia, R.P.D. Coreeană, Cuba, R. D. Germană, Iugoslavia, Mongolia, Polonia, Ungaria, U.R.S.S. şi România. Cuvîntul de deschidere a fost rostit de preşedintele Oficiului naţional de turism al Republicii Socialiste România, Nicolae Bozdog. În cadrul consfătuirii, timp de trei zile, va avea loc un schimb de experienţă privind activitatea turistică.

SPORT

Cuplaj baschetbalistic internaţional în sala Floreasca

Sala Floreasca din Capitală va găzdui joi 30 ianuarie un interesant cuplaj baschetbalistic internaţional. La ora 18,30, în cadrul grupelor sferturi de finală ale „Cupei campionilor europeni" — feminin, echipa Politehnica Bucureşti va întîlni formaţia Akademik Sofia. În continuare se va desfăşura primul meci dintre Steaua Bucureşti şi formaţia italiană Fides Partenope Neapole, contînd pentru turul II al „Cupei cupelor" — masculin.

TURNEUL DE ŞAH DE LA BEVERWIJK

În turneul internaţional feminin de la Beverwijk, după 7 runde, conduce Timmer (Olanda) cu 6 puncte, urmată de Alexandra Nicolau (România) şi Vokralova (Cehoslovacia) cu cîte 5 puncte fiecare. În runda a 6-a, Nicolau a cîştigat la Henrietta Sokolova (Iugoslavia), iar în runda a 7-a a remizat cu olandeza Vreeken.

În grupa maeştrilor se menţine lider maghiarul Honfi cu 9,5 puncte (din 11 partide). Şahistul român Victor Ciociltea care a pierdut la Ujtelki în runda a 11-a, totalizează 6,5 puncte, aflîndu-se pe locurile 4—5, la egalitate cu olandezul Cortlever.

Pe pîrtia de bob de la Sinaia s-a dat ieri startul în primul concurs al sezonului. Au luat parte echipaje din Sinaia, Braşov şi Bucureşti

Foto: **A. Ionescu**

În cîteva rînduri

ASEARĂ ÎN SALA GIULEŞTI a avut loc meciul internaţional masculin de volei dintre formaţia bucureşteană Rapid şi echipa vest-germană Universitäts Münster. Partida s-a încheiat cu scorul de 3—1 (16—14, 16—14, 7—15, 15—10) în favoarea jucătorilor români.

PATINATORUL SOVIETIC ANATOLI LEPEŞKIN a egalat ieri recordul mondial în proba de 500 m. El a realizat excelentul timp de 39"2/10, care constituie şi un nou record unional.

LA PREDEAL S-A DISPUTAT MECIUL AMICAL DE FOTBAL Rapid Bucureşti-Crişul Oradea. Scorul final: 2—2 (0—0) prin golurile înscrise de Mitroi şi Neagu pentru bucureşteni şi, respectiv, de N. Alexandru în favoarea orădenilor.

CU OCAZIA UNUI CONCURS ATLETIC organizat anual în oraşul Berdicev (U.R.S.S.), sportivul sovietic **Anatoli Moroz** a stabilit cea mai bună performanţă unională a sezonului în proba de săritură în înălţime cu performanţa de 2,15 m. Un rezultat promiţător a obţinut şi tînărul Rustam Ahmetov, în vîrstă de 18 ani, care a trecut peste ştacheta înălţată la 2,11 m.

DEVA — în fluxul energetic al socialismului

(Urmare din pag. I)

răsculaţi sub steagul lui Horia, Cloşca şi Crişan. În 1849, oraşul a constituit un ultim loc de refugiu al generalului revoluţionar Bem. În acelaşi an, datorită unei explozii la pulberărie, cetatea este distrusă şi lăsată apoi în părăsire.

Oraşul de pe Mureş cunoaşte astăzi un nou destin istoric — marcat de anii construcţiei socialiste. Notînd parametrii noului ritm de creştere sîntem datori cu o explicaţie: ce anume a determinat această vertiginoasă transformare? Răspunsul cel mai simplu, dar şi cel mai edificator, e cuprins într-un singur cuvînt: industrializarea. Deva a ieşit astfel din făgaşul său mai vechi, acela de a fi doar „centru administrativ". Faptul că de jur împrejurul oraşului — în munţii Apuseni, la Hunedoara şi Călan, în Valea Jiului — activitatea industrială a cunoscut un mare avînt în anii noştri a trebuit să se facă resimţit în cele din urmă şi aici, în străvechea cetate.

Printre considerentele de ordin economic, topografic, social avute în vedere la amplasarea centralei termoelectrice, a atîrnat greu în balanţă... Mureşul — adică prezenţa unei surse de apă abundente, necesară pentru răcirea instalaţiilor (evitîndu-se astfel construcţia unor turnuri speciale). Aproape întregul Mureş va fi utilizat pentru efectuarea acestei operaţii. La terminarea primei etape, centrala electrică, prin capacitatea ei, va înscrie Deva în marele circuit al electrificării, ca o sursă de prim ordin, alături de Luduş, Craiova, Porţile de Fier, Rogojelu, Cîrbunele.

Ar fi însă nedrept dacă, stăruind în mod justificat asupra marelui obiectiv energetic — cu vaste consecinţe asupra dezvoltării multilaterale a oraşului — am omite şi alte activităţi productive din cuprinsul Devei. E de remarcat prezenţa unei exploatări miniere, venit din Valea Jiului, în vagoane speciale de 50 de tone fiecare, va fi depozitat şi transportat printr-un sistem de benzi, pentru ca — trecut apoi prin fazele de foc şi abur — să străbată liniile de înaltă tensiune, ca fulger electric.

Lucrările de construcţie şi montaj sînt într-o fază înaintată. După ce vechea albie a Mureşului a fost mutată, după ce căile de comunicaţie, şoseaua asfaltată şi calea ferată, au fost racordate la şantier şi extinse, acum corpurile principale — sala de maşini, sala de cazane, buncherele — şi-au profilat conturul cu claritate. În cursul verii trecute s-a desfăşurat aici actul constructiv cel mai palpitant, avînd drept obiectiv edificarea coşului de fum, de 220 de metri — cel mai înalt, la acea dată, din ţară. Scurta epopee, încheiată în octombrie prin înălţarea unor brazi şi steaguri în vîrful coşului, a făcut senzaţie. Constructorii au făcut să se vorbească despre munca lor, precum şi despre marele obiectiv industrial de la Deva, în întreaga ţară. I-am întîlnit în aceste zile tot la înălţime, la 72 de metri, în interiorul aceluiaşi coş — lucrînd la căptuşirea titanului de beton cu materiale de protecţie şi anticorozive. În sălile de maşini şi cazane zoresc montorii. Primul grup energetic trebuie să intre în funcţiune în cursul acestui an. Racordată ca producătoare la sistemul energetic naţional, Deva se va înscrie astfel — după acest botez al focului" — în rîndul centrelor industriale marcante.

oraşului. Numărul lor a sporit mereu, însă niciodată după nevoie, încît şi astăzi, ziarul judeţean publică anunţuri care cheamă pe doritori să se angajeze în meseriile solicitate pe şantiere. Populaţia oraşului a crescut cu muncitori şi tehnicieni specializaţi în montaj, ca şi cu alţii specializaţi în profesiuni necunoscute înainte vreme — cum ar fi termo- şi electroenergeticieni, chimişti şi electronişti.

Mai mult, pentru calificarea în aceste meserii au luat fiinţă şcoli profesionale şi licee industriale. În ultimii ani, Deva a devenit un adevărat centru şcolar cu profil industrial, alcătuit în marea majoritate din construcţii noi. Există un liceu industrial, cu internat, un grup şcolar energetic, o şcoală profesională pentru mineri, etc., care numără laolaltă peste 1 700 de elevi. Adăugaţi la aceştia pe cei 4 549 de elevi din 13 şcoli de cultură generală, pe cei 1 469 de elevi de liceu, ca să obţineţi impresionanta cifră de 7 700 de copii şi tineri care învaţă. Asta înseamnă că unul din cinci locuitori ai Devei este elev. Cifra — revelatoare pentru gradul avansat al şcolarizării populaţiei — trebuie menţionată şi la capitolul privind creşterea nivelului de trai, întrucît sumele cheltuite pentru construcţii şcolare, procesul de instruire, internate, burse etc., au o substanţială pondere în cuprinsul salariului social.

În ultimul deceniu, reţeaua comercială a crescut de peste patru ori. Din cei 53 de kilometri cît măsoară străzile oraşului, 37 de kilometri au fost modernizaţi. Numai pentru dezvoltarea edilitară a oraşului au fost alocate, în 1969, peste 70 de milioane lei. Se vor construi 1 105 apartamente. Toate aceste date, în aparenţă disparate, confirmă în mod limpede creşterea nivelului de bună stare şi de viaţă civilizată a oraşului. În Deva a sporit, cum observa cineva în mod judicios, „gradul de urbanitate".

Intrarea Devei sub zodia energeticii moderne este de bun augur. Căci ne gîndim şi la sensul simbolic al acestui fulger — forţă şi lumină — care străbate şi vitalizează organismul vechiului oraş ardelenesc — la anii maturităţii socialiste.

viața internațională

ORIENTUL APROPIAT

● Gunnar Jarring a sosit la New York ● Anglia de acord cu o reuniune a celor patru ● Conferința de presă a lui U Thant

Trimisul special al secretarului general al O.N.U. în Orientul Apropiat, Gunnar Jarring, a sosit la New York. După cum s-a mai anunțat, el va prezenta lui U Thant un raport asupra rezultatelor de pînă acum ale misiunii sale și asupra ultimelor consultări avute în problema Orientului Apropiat. Sosirea sa la New York coincide cu desfășurarea unei intense activități diplomatice într-o serie de capitale în legătură cu criza arabo-israeliană.

LONDRA. — Răspunzînd unei interpelări în Camera lorzilor, lordul Chalfont, ministru de stat la Foreign Office, a declarat marți că guvernul britanic se pronunță în favoarea propunerii privind organizarea unei reuniuni a celor patru mari puteri în cadrul Consiliului de Securitate al O.N.U., în vederea promovării unei reglementări pașnice a situației din Orientul Apropiat. El a adăugat că guvernul francez, care a făcut această propunere, a fost informat asupra poziției Marii Britanii.

★

NEW YORK. — Secretarul general al O.N.U., U Thant, a ținut marți seara o conferință de presă în cadrul căreia a abordat o serie de probleme internaționale.

„Cred că Națiunile Unite trebuie să participe activ la căutările care vizează instaurarea unei păci trainice în Orientul Apropiat" — a spus U Thant. El a exclus o soluție impusă în „rezolvarea" situației din Orientul Apropiat, dar s-a pronunțat pentru „un fel de presiune morală exercitată de marile puteri prin mecanismul Consiliului de Securitate". Secretarul general al O.N.U. și-a exprimat părerea că cooperarea între marile puteri este esențială în momentul de față în găsirea unei păci durabile și echitabile în această zonă. Această cooperare, a adăugat el, trebuie înfăptuită în cadrul Națiunilor Unite: în cazul în care ele ajung la un acord, trebuie sesizat Consiliul de Securitate. O asemenea procedură ar facilita sarcina ambasadorului Gunnar Jarring, reprezentantul special al secretarului general al O.N.U. La un anumit stadiu al întrevederilor dintre marile puteri, a adăugat U Thant, țările din Orientul Apropiat ar urma să fie informate despre evoluția acestora.

Secretarul general al O.N.U. a declarat că „perspectivele păcii în Vietnam sînt mai bune ca oricînd în trecut". El a adăugat însă că negocierile vor fi lungi și dificile.

Secretarul general al O.N.U. a salutat întîlnirea prevăzută pentru 20 februarie a.c. între R. P. Chineză și Statele Unite la nivel de ambasadori de la Varșovia.

★

ANKARA. — Agenția „Anadolu" anunță că la Ankara a fost dată publicității o declarație oficială în care se subliniază că „Guvernul Turciei întîmpină în mod pozitiv orice efort cu privire la instaurarea unei păci juste și durabile în Orientul Apropiat". Referindu-se la inițiativele marilor puteri, purtătorul de cuvînt al Ministerului Afacerilor Externe al Turciei a declarat marți că „Turcia va continua și în viitor străduințele sale în vederea reglementării situației în această regiune a lumii".

★

BAGDAD. — Agențiile de presă anunță că, în dimineața zilei de luni, autoritățile irakiene au executat prin spînzurătoare 15 persoane, acuzate de acțiuni de spionaj în favoarea Israelului. Aceste condamnări au fost pronunțate de tribunalul revoluționar în cursul lunii ianuarie, creat recent printr-o hotărîre a guvernului irakian. Cererile de grațiere au fost respinse de șeful statului și guvernului irakian, generalul Ahmed Hassan El Bakr.

Prima conferință de presă a președintelui Nixon

WASHINGTON 28 (Agerpres). — Președintele S.U.A., Richard Nixon, a ținut luni prima conferință de presă radiotelevizată după instalarea sa la Casa Albă. El a răspuns întrebărilor puse de numeroși ziariști, care s-au referit îndeosebi la politica externă a noii administrații.

Ocupîndu-se de tratativele de pace de la Paris în problema vietnameză, președintele a apreciat că „acestea constituie un început bun". El a subliniat că reglementarea tuturor problemelor legate de războiul din Vietnam cere timp, precizînd că se va ocupa personal de această activitate. Nixon a afirmat că S.U.A. vor avea „o nouă tactică, care, sperăm, va avea mai mult succes decît aceea din trecut".

Răspunzînd la o întrebare în legătură cu situația din Orientul Apropiat, Nixon a spus că este nevoie de noi inițiative în scopul de a se calma situația din această regiune și a afirmat că este gata să primească orice propuneri care ar putea duce la aceasta, „deoarece cred că o viitoare explozie în Orientul Mijlociu ar putea să implice o confruntare între puterile nucleare; noi vrem să evităm o asemenea confruntare". El s-a referit la o serie de propuneri — amintind pe acelea cu privire la convorbiri între cele patru mari puteri — ca Națiunile Unite să fie forul principal al unor asemenea convorbiri sau ca S.U.A. și Uniunea Sovietică să aibă discuții bilaterale privind Orientul Mijlociu. „Desigur, în afară de acestea, a spus el, problema va fi rezolvată în cele din urmă de părțile din regiunea respectivă".

Președintele S.U.A. s-a declarat în favoarea tratatului de neproliferare, subliniind că singura problemă este data ratificării acestui tratat. El s-a pronunțat, de asemenea, în favoarea începerii de negocieri cu Uniunea Sovietică în problema reducerii stocurilor de armamente strategice nucleare. Răspunzînd unei întrebări cu privire la înțelesul noțiunii „necesarul de arme nucleare" pentru Statele Unite, R. Nixon a lăsat să se înțeleagă că de fapt ea înseamnă că administrația dorește să-și asigure o superioritate în acest domeniu.

Referindu-se la problema raporturilor cu R. P. Chineză, președintele s-a situat pe vechile poziții obstrucționiste ale Statelor Unite, pronunțîndu-se împotriva recunoașterii drepturilor legitime ale R. P. Chineze la O.N.U. El a declarat însă că așteaptă cu interes întîlnirea americano-chineză programată pentru 20 februarie în capitala Poloniei, la nivel de ambasadori.

Abordînd unele probleme ale situației interne, Nixon a declarat că proiectul de buget federal prezentat Congresului de predecesorul său este în prezent reexaminat, în intenția de a se face cît mai multe economii posibile, „în primul rînd pentru că am dori să reducem bugetul global și, în al doilea rînd, pentru că noi vrem să găsim loc pentru unele din noile programe pe care această administrație vrea să le pună în practică". Vorbitorul a anunțat, de asemenea, că a cerut procurorului general să pregătească un program de recomandări pentru combaterea criminalității în S.U.A., program care va fi înaintat Congresului.

Situația din Pakistan se menține încordată

CARACI 28 (Agerpres). — Ca urmare a puternicelor manifestații antiguvernamentale organizate de opoziție, în diverse regiuni ale țării, autoritățile au luat măsuri severe pentru restabilirea ordinii. O nouă demonstrație, la care au participat 50 000 de persoane, a avut loc în localitatea Lahore, producîndu-se violente ciocniri între manifestanți și forțele polițienești.

Potrivit relatărilor corespondenților agențiilor de presă occidentale, manifestațiile ce au avut loc în ultima săptămînă, în diverse regiuni ale Pakistanului, s-au soldat cu moartea a 22 de persoane și rănirea altor 100. Peste 400 de persoane au fost arestate. Guvernatorul Pakistanului de vest, Mohammed Musa, i-a avertizat pe participanții la demonstrații că guvernul este hotărît să ia măsuri drastice pentru a pune capăt tulburărilor.

După proclamarea stării excepționale în întreaga Spanie, poliția a operat numeroase arestări în rîndurile opoziției. Ministrul informațiilor a făcut cunoscută intenția guvernului de a adopta noi măsuri represive pentru restabilirea „ordinii". În fotografie: un grup de manifestanți în fața ambasadei spaniole din Londra protestînd împotriva stării excepționale din Spania

Ambasadorul României în Malta a prezentat scrisorile de acreditare

LA VALLETA 28. — Trimisul special Agerpres, N. Puicea, transmite: La 28 ianuarie a.c., Cornel Burtică, ambasadorul Republicii Socialiste România în Malta, și-a prezentat scrisorile de acreditare guvernatorului general al Maltei, Sir Maurice Dorman.

Ceremonia prezentării scrisorilor de acreditare a avut loc în sala „Ambasadorilor" din Palatul guvernamental. Cu acest prilej, ambasadorul Cornel Burtică a transmis șefului statului Malta salutul tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, însoțit de urări de prosperitate și succese pentru poporul maltez. La rîndul său, guvernatorul general al Maltei, Sir Maurice Dorman, a rugat pe ambasadorul României să transmită, din partea sa și a poporului Maltei, sentimentele de înaltă prețuire și cele mai bune urări de progres continuu pentru poporul român, împreună cu urări de fericire pentru președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

După depunerea scrisorilor de acreditare, între ambasadorul român și guvernatorul general al Maltei a avut loc o convorbire cordială.

Guvernatorul general al Maltei, împreună cu soția, a oferit apoi, la reședința sa, o masă în cinstea ambasadorului român și a soției sale. Au participat miniștri și membri ai parlamentului, oficialități civile și militare, precum și membri ai corpului diplomatic acreditați în Malta.

LA CONFERINȚA O. C. A. M.

Critici la adresa relațiilor inechitabile cu Piața comună

KINSHASA 28 (Agerpres). — Cea de-a patra reuniune la nivel înalt a țărilor membre ale Organizației comune afro-malgașe, care grupează statele din zona francofonă, și-a început luni seara lucrările, pe agenda cărora figurează reînnoirea convenției privind relațiile cu Piața comună și dezvoltarea cooperării interafricane în cadrul O.C.A.M. Lucrările au fost inaugurate de Hamani Diori, șeful statului Niger, căruia i-a fost prelungit mandatul de președinte în exercițiu pînă în 1970. Acesta a declarat că „în timp ce bogăția țărilor dezvoltate sporește, ajutorul acestora acordat statelor africane s-a redus", în această situație „datoria noastră fiind de a continua să ne apărăm pozițiile astfel ca noua convenție cu Comunitatea Economică Europeană să fie mai echitabilă și mai adaptată realităților de astăzi". Dezbaterile conferinței continuă în ședințe închise.

Franța se opune unor atribuții supranaționale ale Comisiei C. E. E.

BRUXELLES 28 (Agerpres). — Consiliul ministerial al Pieței comune a aprobat procedura privind negocierile pentru reînnoirea pe o durată de cinci ani a Convenției de la Yaoundé prin care 18 state africane au fost asociate la C.E.E. După cum se știe, convenția expiră în luna mai.

La intervenția delegației franceze, **Consiliul ministerial a căzut de acord să se reducă rolul Comisiei Pieței comune în tratativele dintre reprezentanții C.E.E. și țările africane asociate la Piața comună.** Observatorii conferă o anumită semnificație acestei decizii. Se știe că Franța contestă unele din atribuțiile supranaționale pe care Comisia C.E.E. și le arogă și se află din această cauză într-un conflict continuu cu organul executiv al Pieței comune. Negocierile cu terțe țări sînt, în opinia guvernului francez, de competența guvernelor statelor membre ale C.E.E. și nu de competența Comisiei C.E.E.

COLABORAREA TEHNICO-ȘTIINȚIFICĂ INTEREUROPEANĂ

(Urmare din pag. I)

științifice și tehnice între țările europene cu sisteme economice și sociale diferite.

Lucrările reuniunii au demonstrat existența unui larg consens că interesele acestei colaborări nu pot fi slujite de o Europă scindată în grupări ostile, ci din contră de o Europă în care toate statele să-și intensifice contribuția la procesul conlucrării generale, reciproc avantajoase.

Cu prilejul unei convorbiri, subsecretarul de stat italian al afacerilor externe Mario Zagari s-a pronunțat cu fermitate pentru dezvoltarea cooperării dintre Estul și Vestul Europei pe plan tehnico-științific. „Această colaborare, mi-a spus domnia sa, este imediat posibilă în numeroase domenii. Aș cita comunicațiile, transporturile, lupta împotriva poluării aerului și apei, meteorologia; dar desigur lista nu este exhaustivă, ea ar putea cuprinde multe alte sectoare. Un sistem mai perfect de schimburi de informații științifice și tehnice ar fi de natură să reducă și chiar să lichideze actualul decalaj dintre posibilitățile științei și aplicările ei în practica economiilor naționale". Delegatul Norvegiei a propus să se definească și să selecționeze domeniile în care o asemenea cooperare este posibilă, sugerînd între altele elaborarea unui studiu asupra metodelor de conducere științifică a întreprinderilor.

Un aport însemnat în clarificarea complexelor probleme ale reuniunii au adus delegații numeroaselor instituții specializate ale O.N.U. și organizațiilor interguvernamentale (UNESCO, F.A.O., U.I.T., O.M.S., A.I.E.A., GATT etc.) care au făcut cunoscută experiența lor în domeniul cooperării științifice și tehnice.

Documentul de încheiere al reuniunii propune comisiei să studieze efectele pe care difuzarea cunoștințelor tehnologice le are asupra comerțului Est-Vest, ca și realizarea unui studiu cu privire la factorii care determină decalajul tehnologic existent în țările europene, recomandînd consultarea guvernelor statelor membre în problemele transferului de tehnologie. Un asemenea studiu ar urma să examineze și obstacolele care mai împiedică lărgirea cooperării.

Problema organizării științifice a economiei și, implicit, a previziunilor tehnologice, a constituit o preocupare centrală a participanților la reuniune. Studiile de perspectivă sînt indispensabile nu numai cercetării științifice, ci însăși planificării economice pe termen lung. În intervențiile delegaților români s-a subliniat importanța pe care o are progresul tehnic pentru strategia economică globală a tuturor țărilor, indiferent de orînduirea sau mărimea lor. Date fiind problemele complexe pe care le ridică evaluarea proiectelor de dezvoltare științifică și tehnică, precum și necesitatea ameliorării instrumentelor de analiză pentru elaborarea hotărîrilor în materie, rolul cooperării internaționale sporește tot mai mult.

Reuniunea a adoptat numeroase recomandări: asupra standardelor statistice în domeniul științific și tehnic; asupra promovării metodelor optime de stabilire a costului proceselor economice, industriale și financiare pentru stabilirea unui inventar privind politica științifică și tehnică a țărilor membre; pentru elaborarea — în colaborare cu UNESCO — a unui studiu asupra sistemelor informaționale ale statelor membre ale Comisiei economice pentru Europa în vederea realizării unei mai organice sistematizări a informației științifice și tehnice, mai ales pe plan economic.

Dezbaterile reuniunii de la Geneva au prilejuit un larg și fructuos schimb de păreri asupra posibilităților de extindere și adîncire a colaborării generale europene în domeniile științei și tehnicii, în folosul tuturor statelor. O asemenea cooperare, așa cum s-a subliniat în repetate rînduri și la această reuniune, este menită să-și arate roadele nu numai pe plan tehnico-științific, ci să-și exercite influența pozitivă și pe planul relațiilor politice interstatale, să promoveze cauza unui climat al destinderii și înțelegerii între toate statele, indiferent de sistemul lor economic și politic.

agențiile de presă transmit:

Mao Tze-dun, președintele C.C. al P.C. Chinez, și Lin Biao, vicepreședinte al C.C. al P.C. Chinez, s-au întîlnit la 25 ianuarie cu peste 40 000 de revoluționari din toate colțurile Chinei, anunță presa apărută la 26 ianuarie în R. P. Chineză. Au fost de față Ciu En-lai, premierul Consiliului de Stat al R. P. Chineze, Cen Bo-da, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C. Chinez, Kan Șen, membru al Comitetului Permanent al Biroului Politic al C.C. al P.C. Chinez.

Primul congres al mișcării revoluționare sindicale din Slovacia, la care participă 600 de delegați, reprezentînd peste un milion de membri ai sindicatelor, are loc la Bratislava. Raportul la congres a fost prezentat de Voiteh Daubner, președintele Consiliului Slovac al Sindicatelor. În cadrul lucrărilor congresului au rostit cuvîntări G. Husak, prim-secretar al C.C. al P.C. din Slovacia, și S. Sadovsky, președintele guvernului slovac.

Procurorul general al Republicii Socialiste România, dr. Augustin Alexa, a sosit luni la Berlin, la invitația procurorului general al R. D. Germane, dr. Y. Streit. (De la coresp. Agerpres).

Ambasadorii Italiei în S.U.A., U.R.S.S. și Anglia au semnat marți Tratatul cu privire la neproliferarea armelor nucleare. Italia devine astfel cel de-al 86-lea stat semnatar al tratatului.

Criza de guvern din Luxemburg a luat sfîrșit. Partidele creștin-social și liberal, în urma unor îndelungate tratative, au reușit să cadă luni seara de acord asupra viitorului program guvernamental. Noul cabinet ministerial va fi cunoscut în următoarele zile. Pînă în prezent, se știe că Pierre Werner va continua să fie președintele guvernului.

Intrevedere Tito – Laraki. Președintele R.S.F. Iugoslavia, Iosip Broz Tito, a primit marți la Brioni pe ministrul afacerilor externe al Marocului, Ahmed Laraki, care se află într-o vizită oficială în Iugoslavia.

Demisia ministrului de interne al Braziliei. Președintele Republicii Brazilia, mareșalul Costa e Silva, a acceptat luni demisia ministrului de interne, generalul Alfonso Augusto de Albuquerque Lima, desemnînd în locul său pe generalul Costa Cavalcanti, fost ministru al minelor și energiei.

Președintele Republicii Populare a Yemenului de sud, Kahtan Al-Shaabi, a sosit ieri la Moscova, la invitația Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. și guvernului sovietic.

În vederea stabilirii de relații diplomatice

CANADA INTENȚIONEAZĂ SĂ ÎNCEAPĂ TRATATIVE CU R. P. CHINEZĂ

OTTAWA 28 (Agerpres). — Ministrul afacerilor externe al Canadei, Mitchell Sharp, a declarat în Camera Comunelor că a informat ambasada ciankaișistă din Ottawa despre hotărîrea guvernului canadian de a începe tratative cu R. P Chineză în vederea stabilirii de relații diplomatice între cele două țări. El a subliniat că guvernul țării sale este pregătit pentru eventualitatea ca regimul din Taivan să rupă relațiile diplomatice cu Ottawa în cazul în care se va face schimb de ambasadori cu R. P. Chineză.

★

MANILA 28 (Agerpres). — Intr-un mesaj adresat națiunii, președintele Marcos al Filipinelor a declarat că necesitatea coexistenței pașnice cu R. P. Chineză, pe care el a sugerat-o în noiembrie anul trecut, „devine cu fiecare zi mai urgentă". Administrația filipineză studiază această problemă sub toate aspectele ei posibile, a declarat Marcos. (U.P.I.).

În sprijinul poporului vietnamez

TOKIO 28 (Agerpres). — Comitetul japonez pentru pace în Vietnam a anunțat trimiterea în R. D. Vietnam a unei nave avînd la bord echipament medical în valoare de 9 583 dolari. Comitetul a anunțat, de asemenea, că va trimite Frontului Național de Eliberare medicamente și alimente cumpărate cu ajutorul fondurilor colectate în cadrul campaniei ce se desfășoară în întreaga Japonie pentru sprijinirea luptei poporului vietnamez.

O declarație a lui A. Gromiko

MOSCOVA 28 (Agerpres). — Andrei Gromiko, ministrul afacerilor externe al U.R.S.S., copreședinte al conferinței de la Geneva din 1962 cu privire la Laos, a dat publicității o declarație în care condamnă intervenția S.U.A. în Laos, apreciind că aceasta „subminează neutralitatea acestei țări și poate avea consecințe periculoase pentru cauza păcii". În declarație se subliniază că de mai multă vreme S.U.A. încalcă acordurile de la Geneva, cu scopul de a transforma Laosul într-un cap de pod al politicii lor agresive în Indochina, atîtă conflictele interne, întreprind acțiuni militare directe împotriva forțelor patriotice din Laos, organizează incursiuni aeriene și bombardează diferite regiuni ale țării, pun la cale diversiuni, în cursul cărora folosesc diferite mijloace de război — inclusiv substanțe toxice.

Declarația ministrului de externe al U.R.S.S. cere guvernului S.U.A. să revină pe calea îndeplinirii stricte și neabătute a acordurilor de la Geneva, „contribuind astfel la reglementarea politică rapidă în această regiune, pe baza respectării dreptului legal al poporului fiecărei țări de a-și hotărî singur soarta".

CHILE

Conturări preelectorale

O dată cu anul 1969, mandatul președintelui Frei intră în penultimul an; pe de altă parte, la începutul lunii martie urmează să se desfășoare alegerile parlamentare, pentru reînnoirea Camerei deputaților și jumătate din membrii Senatului. Aceste evenimente oferă observatorilor politici și presei internaționale prilejul unor treceri în revistă a activității administrației democrat-creștine, precum și al unor concluzii în ce privește perspectivele mai apropiate și mai îndepărtate.

Programul de reforme cu care democrat-creștinii s-au prezentat la alegerile din 1964, program ale cărui „chei de boltă" — după însăși expresia președintelui Frei — erau reforma agrară și „chilenizarea" cuprului, promitea o etapă de schimbări economice și sociale rapide și a întrunit adeziunea unor mase largi. Ce au adus cei patru ani care s-au scurs de atunci?

Unii pași înainte au fost, în mod indiscutabil, înregistrați: produsul național brut a crescut cu 19 la sută, atingînd, după cum scria publicația „Visión", „nivelul cel mai ridicat din America de Sud"; ca urmare a „chilenizării" industriei cuprifere, expresie a încercării de a dirija o parte din veniturile fabuloase obținute de monopolurile străine din exploatarea cuprului chilian spre tezaurul național (și care s-a înfăptuit prin cumpărarea de către statul chilian a unei cote de 51 la sută din acțiunile marilor societăți „Anaconda" și „Kennecott Corporation") a sporit producția acestui sector de bază al economiei țării; s-au obținut unele succese parțiale în construcția de locuințe.

Pe de altă parte însă proiectele de reformă agrară nu au fost înfăptuite decît într-un mod cu totul nesatisfăcător. Ca și în celelalte țări ale Americii Latine, problema agrară este resimțită în Chile ca una din problemele cele mai dureroase. În această țară, circa 600 terratenientes (latifundiari) stăpînesc moșii între 5 000 și 100 000 hectare, însumînd 60 la sută din pămînturile cultivabile, în timp ce peste jumătate din țărani n-au nici un petec de pămînt, iar aproape 40 la sută sînt proprietari ai unor mici loturi care nu pot să le asigure lor și familiilor lor nici măcar minimul de subzistență. Redistribuirea în decurs de patru ani a unei suprafețe de aproximativ 1 300 000 ha reprezintă încă prea puțin. Nici eforturile de a stăvili inflația nu au dat rezultatele scontate. În cursul anului 1968, costul vieții a crescut cu aproximativ 25 la sută.

Creșterea costului vieții, șomajul ridicat stimulează ample mișcări revendicative. În urma acestor mișcări s-a anunțat că salariile vor fi automat readaptate în funcție de rata inflației, dar această făgăduială nu a fost ținută. În 1968, guvernul a stabilit un procent de mărire a salariilor — inferior însă scumpirii costului vieții.

Concluziile pe care le trage chiar presa guvernamentală chiliană din toate aceste stări de lucruri este că unele succese obținute de administrație nu au reușit să lichideze distanța dintre prevederile inițiale ale programului Frei și realitățile existente în Chile.

Programul Frei și rezultatele nesatisfăcătoare înregistrate în transpunerea sa în practică au stîrnit numeroase controverse în rîndul diferitelor grupări politice. Forțele de stînga au sprijinit acele măsuri pe care le-au considerat că vin în întîmpinarea cerințelor maselor populare și contribuie la dezvoltarea economiei naționale, arătînd în același timp limitele lor. Astfel, la încheierea reformei agrare, o mare parte a țăranilor chilieni vor continua să rămînă fără pămînturi; „chilenizarea" cuprului, este considerată de forțele de stînga doar ca o etapă spre naționalizarea completă a minelor. Forțele de dreapta au atacat toate aceste reforme și au făcut numeroase eforturi pentru a obstrucționa punerea lor în practică. Sinuozitățile programului guvernamental mai ales în ultimul an au creat îndoieli chiar și în sînul partidului de guvernămînt, democrat-creștin. După cum se știe, anul trecut, la Congresul extraordinar al partidului, din cei 480 de delegați, 202 au votat împotriva politicii economice guvernamentale.

La frămîntările prin care trece P.D.C. se adaugă și un alt fenomen, care, potrivit aprecierilor unor ziare ca „Le Monde" sau „Rheinischer Merkur", este de natură să pună pe gînduri guvernul chilian — îngustarea popularității administrației Frei. Observatorii constată că, datorită măsurilor de austeritate, care sînt suportate în cea mai mare parte de oamenii muncii, baza electorală a Partidului democrat-creștin s-a restrîns în ultimii doi ani. Tocmai din aceste motive, în întreaga țară sînt așteptate, cu interes crescînd, alegerile parlamentare din 2 martie. Se știe că democrat-creștinii, partidul președintelui Frei, dispun de majoritate în Camera deputaților, dar nu o întrunesc în Senat. Viitoarele alegeri parlamentare sînt apreciate în unele cercuri politice ca un test electoral pentru P.D.C. în vederea alegerilor prezidențiale din 1970.

Avînd în vedere că opinia publică chiliană manifestă o evidentă și constantă tendință de deplasare spre stînga, precum și faptul că partidele de dreapta sînt lipsite practic de o bază electorală, aproape toți observatorii politici apreciază că este de așteptat o „deschidere" democrat-creștină spre grupările politice de stînga, nefiind chiar exclusă posibilitatea unui guvern de coaliție cu aceste grupări.

Dan MUNTEANU

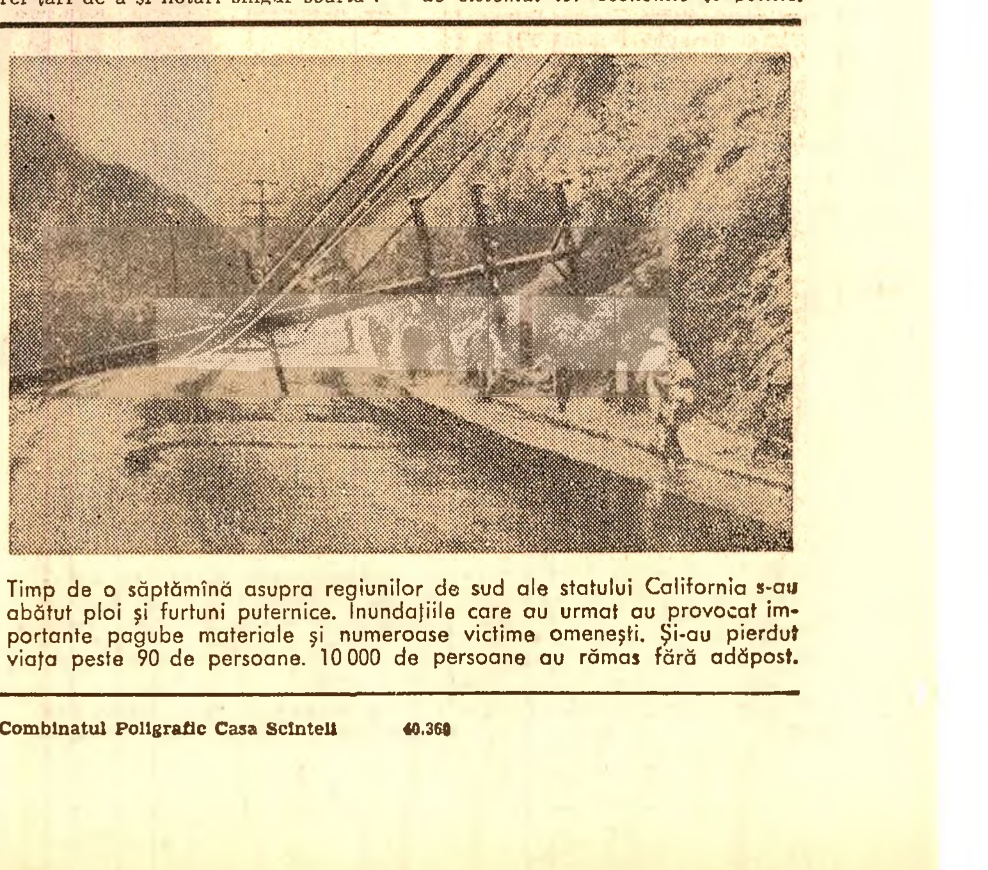

Timp de o săptămînă asupra regiunilor de sud ale statului California s-au abătut ploi și furtuni puternice. Inundațiile care au urmat au provocat importante pagube materiale și numeroase victime omenești. Și-au pierdut viața peste 90 de persoane. 10 000 de persoane au rămas fără adăpost.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.368